

06

**YURT
HABERLERİ**
Mersin Limanı
küresel
oyunculuğa
hazırlanıyor

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ POLİTİKA

DÜNYA

1 ŞUBAT 2023 • Çarşamba

DOLAR

TCMB Satış
18.8216

Serbest Piyasa
18.8099

EURO

TCMB Satış
20.3824

Serbest Piyasa
20.4004

€/ \$

Parite
1.0829

TLREF

Gecelik
9,29

BORSA

BIST 100
4.976,55

ALTIN

İAB-Dolar/Ons
1.924,02

TL/Gram
1.163,25

PETROL

Brent/varil\$
85,02

Turizmde 2028 gelir hedefi 100 milyar \$

Turizm sektörünün 2022 verilerini açıklayan Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, “2028 yılı hedefimiz 90 milyon ziyaretçi 100 milyar dolar gelir” dedi. Bakan Ersoy, pandemi sonrası dünya turizminin 2022 yılı itibarıyla 2019’un ancak yüzde 65’ine ulaşabildiğini, Türkiye’nin ise turizmde Cumhuriyet tarihi rekorlarını kırdığını söyledi. Ersoy, “İspanya Merkez Bankasının açıkladığı raporda ‘bazı önemli destinasyonlar, gecelemede İspanya’yı geride bıraktı’ diyerek Türkiye’yi örnek gösterdi” dedi. **s12**

Koreli KEPCO Sinop'taki nükleer için teklif sundu

Türkiye, Sinop'ta kurulacak nükleer santral için görüşmelerini sürdürüyor. Güney Koreli enerji devi KEPCO Başkanı Türkiye’de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ile yaptığı görüşmede 32 milyar dolara mal olması beklenen Sinop’taki nükleer santral için ön teklifte bulundu. İki taraf, 32,55 milyar dolar değerinde olacağı tahmin edilen proje hakkında görüşmelerde bulundu. **Kerim ÜLKER s05**

Yapılandırma 521 milyar TL vergi alacağını kapsıyor

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeleri devam eden “kamuya olan borçların yapılandırılmasına ilişkin kanun teklifinin” etki analizine göre yapılandırma hükümlerinin kapsamına, vergi dairelerine ödenmesi gereken toplam 521 milyar lira alacak giriyor. Teklifin yasalaşması halinde vergi dairelerince 43,5 milyar lira, Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) 47,8 milyar lirahık tahsilat yapılabileceği öngörüldü. **s03**

Liralaşmada en hızlısı Karabük ve Gaziantep

TL mevduat faizlerinde geçen yıl başlayan hareketlenme yeni yıla da taşınırken BDDK, 2022 bankacılık verilerini açıkladı. Kişi başına mevduatta doğu ile batı arasında 7.1 kat fark var.

Naki BAKIR

Liralaşmanın hızla arttığı 2022 yılında TL mevduatlarında ‘reel’ bazda yüzde 54,8 artış olurken, döviz mevduatı yüzde 30,3 geriledi. Toplam yurt içi mevduat hacminde dövizin önceki yılın sonunda yüzde 63,2 olan payı ise 2022 sonunda yüzde 43,6’ya indi.

Döviz mevduatının payı 81 ilde gerilerken, Karabük, 33,4 puanlık düşüşle “liralaşma”da başı çekti. Bu ili, Gaziantep, Kastamonu, Bursa ve Denizli izledi.

2022 sonu itibarıyla mevduatında dövizin payı daha yüksek il sayısı 5’e indi. Aksaray yüzde 57,7 oranıyla en “dolarize” il.

Mevduatın coğrafi bölgelere göre dağılımı da çarpıcı sonuçlar veriyor. Toplam mevduatta en büyük paya sahip Marmara Bölgesi’nin mevduatı, en az mevduatı olan Doğu Anadolu’nun 32,3 katı düzeyinde bulunuyor. Kişi başına mevduatın en yüksek olduğu bölge 165 bin 846 lira ile Marmara olurken, en düşük olduğu yer 20 bin 469 lira ile Doğu Anadolu. İki bölge arasında 7.1 katlık fark bulunuyor. **s04**

KİŞİ BAŞINA EN ÇOK TL VE DÖVİZ MEVDUATI OLAN İLLER (TL)

TL MEVDUAT	DÖVİZ MEVDUATI	TOPLAM
Ankara 141.403	İstanbul 107.808	İstanbul 231.795
İstanbul 123.988	Ankara 86.645	Ankara 228.049
Muğla 62.060	Antalya 51.075	Muğla 107.039
İzmir 57.712	Muğla 44.979	İzmir 102.049
Kocaeli 48.096	İzmir 44.337	Antalya 99.158
Antalya 48.083	Kocaeli 35.903	Kocaeli 83.999
Bursa 41.906	Yalova 35.305	Bursa 73.440
Denizli 41.693	Kastamonu 33.283	Kastamonu 72.180
Edirne 39.823	Aksaray 32.051	Yalova 72.100
Kastamonu 38.897	Bursa 31.535	Denizli 71.094
Aydın 38.039	Uşak 30.428	Eskişehir 65.146
Eskişehir 37.654	Nevşehir 30.056	Aydın 63.014
Yalova 36.796	Denizli 29.401	Uşak 60.983
Çanakkale 35.944	Tunceli 27.942	Edirne 60.113
Kırklareli 35.850	Kayseri 27.527	Trabzon 59.991
Adana 34.727	Eskişehir 27.493	Kayseri 59.728
Tekirdağ 34.267	Kırşehir 26.673	Balıkesir 57.835
Trabzon 33.986	Trabzon 26.004	Tunceli 57.031
Balıkesir 33.741	Karaman 25.874	Mersin 56.917
Mersin 33.250	Aydın 24.974	Nevşehir 56.195

Küresel ham çelik üretimi 1.8 milyar tona geriledi

Küresel ham çelik üretimi, Aralık ayında yüzde 10,8 azalarak 140,7 milyon tona düştü. Dünyanın en büyük çelik üretici ve metal tüketicisi olan Çin’in ham çelik üretimi yüzde 9,8 azalışla 77,9 milyon tona düştü. Dünya Çelik Birliği (Worldsteel), 2022 yılı ham çelik üretim verilerini açıkladı. Yıllık toplamda ise 2022’de bir önceki

yıla kıyasla üretim yüzde 4,2 azalarak 1 milyar 878,5 milyon tona geriledi. Çin’de yıllık üretim ise yüzde 1 düşüşle 1 milyar 34,7 milyon tona indi. Hindistan’ın üretimi ise yüzde 5,5 artarak 124,7 milyon tona ulaştı. Bu dönemde, Rusya’nın ham çelik üretiminin 2021’ye göre yüzde 7,2 azalarak 71,5 milyon tona indiği tahmin edildi. İran’da

söz konusu üretim yüzde 8 artarak 30,6 milyon tona çıkarken, Ukrayna’nın üretimi yüzde 70,7 düşerek 6,3 milyon tona indi.

Türkiye’de ham çelik üretimi ise 2022’de yüzde 12,9 azalarak 35,1 milyon ton seviyesine geriledi. Türkiye küresel ham çelik üretiminin geçen yıl 8’inci sırada yer buldu. ■

Norveç Varlık Fonu’nda rekor zarar: 164,4 milyar \$

Dünyanın önde gelen devlet varlık fonlarından Norveç Varlık Fonu, geçen yıl 1 trilyon 637 milyar Norveç Kronu (164,4 milyar dolar) yatırım zararı açıkladı. Bu, fonun 2008 finansal krizinden bu yana gördüğü en büyük zarar. Fonun Yatırım Yönetimi Başkanı Nicolai Tangen çöküş için 3 neden sıraladı: “Ukrayna Savaşı, yüksek enflasyon ve yükselen faiz oranları.” Norveç dışında 70 ülke ve 9 bin 338’den fazla firmada yatırımı bulunan fon, dünya borsalarındaki hisselerin yüzde 1,3’ünü elinde tutuyor. **s11**

Gözler bugün Fed’de olacak

Küresel piyasaların gözü kulağı bugün para politikası kararlarını açıklayacak olan ABD Merkez Bankası Fed’de. Yatırımcıların ihtiyatlı tutumlarından dolayı piyasalar dün negatif seyrederken, uzmanlara göre

Fed faiz artışında vites düşürecek. Fed’in 25 baz puan faiz artırmasına kesin gözüyle bakan analistler, “Fed Başkanı Jerome Powell’in açıklamalarındaki yönlendirmeler büyük önem arz ediyor” diyor. **s10**

ŞEVKET SAYILĞAN

Ekonomide
sorunlar ve
çözümler **s02**

M. BÜLENT YILDIRIM

Matrah artırım
Meclis’te **s03**

MESUT KOYUNCU

Aile şirketleri
neden
dağılıyor? **s05**

VOLKAN DÜKKANCIK

Sahne bir kez
daha merkez
bankalarının
s09

Tren bileti
satış sistemi
yenilendi **s02**

ISSN 1301-9090

9 771301 909002

**Türkiye
enerjide ‘doğal’
merkez**

s15

DÜNYA

enerji

BERDAN

CIVATA & SOMUN

BAĞLANTI

Elemanlarında Çözüm Ortığınız

www.berdancivata.com - info@berdancivata.com - TARSUS

Ekonomide yapısal sorunlar, plansız politikalarla kalıcı çözümler

Bugün sizlerle 2022 yılının genel görünüşünü ortaya çıkaran önemli veriler hakkında bilgi paylaşmak istiyorum.

Öncelikle 2023 yılının ilk ayını bitirirken ekonomide beklentiler ve bunun davranışlara yansımaları yönüyle oluşan stabilitenin kalıcılığı konusu en büyük belirsizlik olarak karşımızda durmaktadır. Burada döviz kurları üzerinden oluşan görece sabitliğin etkisini, fiyat geçişkenliği yönüyle 3 Şubat'ta açıklanacak enflasyon rakamlarına yansıtacağı beklenmektedir. Burada önemli bir olasılık Ocak 2023 aylık enflasyonunun (-) değerde çıkmasıdır. Tabidir ki bu seviyede bir enflasyonun oluşmasında özellikle perakende fiyatlarında yapılan fiyat sabitlemelerinin bir etkisi olduğudur.

Enflasyonla ilgili baz etkisi ve fiyat sabitlemeleri yönüyle oluşan etkinin bir yönüyle bankacılık sektöründe yarattığı sonuçlar ve dış ticaret rakamlarındaki seviye ayrıca incelenmelidir.

Ekonominin nabızı bankacılık sektöründe atar...

“Yeni Ekonomi Programı” çerçevesinde uygulamaya sokulan politikaların özellikle “Makro ihtiyatı tedbirler” çerçevesinde bankacılık sektörü üzerinde sonuçları olmuştur. Aşağıda Tablo 1 de bu etkileri görmekteyiz.

BDDK'nın açıklamış olduğu 2022 Aralık son verilerini, 2022 Ocak verileri ile oluşan değişim yönüyle incelediğimizde uygulanan politikaların izleri görülmektedir.

Buna göre; Yıllık (31.12.2021/31.12.2022) %40 \$ kur artışı dikkate alındığında, Kredilerin %55 ile reel olarak arttığını görmekteyiz.

Mevduat artışı ise %67 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlar dikkate alındığında mevduatın krediye dönüşüm oranının azaldığı, bankacılık sisteminin kredilendirmede çok istekli olmadığı anlaşılmaktadır. Bu konuda uygulanan faiz politikasının etkisi olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Yaşanılan yüksek enflasyon ve özellikle yılın ilk yarısındaki kur hareketliliği dikkate alındığında takipteki alacaklardaki %2 gibi çok dü-

Doç. Dr. Şevket SAYILGAN

Ekonomist
sevket.sayilgan@
dunya.com

şük seviyedeki oran dikkat çekicidir.

Bunun yanında karşılıklar kalemindeki %353 oranı ise ticari hayattaki yaşanan işletme sermayesi yetersizliği, yerine koyma maliyetindeki artış vb etkilerin bir sonucu olarak değerlendirilmelidir.

Kârlılık artışı ise temel enstrümanı faiz olan bir sektörün faizin bu kadar sistem dışına itilmeye çalışıldığı bir dönemde %466 oranı ile düşündürücüdür.

Dış ticaret dengesinde 2022'deki başarısızlığını 2023'e taşımamalıdır

Türkiye ekonomisinin yumuşak karnı, zayıf halkası dış ticaret yapısıdır. Özellikle ithal girdi bağımlılığının yüksek olması uygulanacak politikaların başarı ve başarısızlığını belirler. Bu konuda özellikle dış ticaret fazlası verme konusu yapısal bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Özellikle Türkiye'nin büyüme dönemlerinde oluşan dış ticaret açığı sürdürülebilirliğin önündeki en önemli engeldir.

“Yeni ekonomi politikası” başlarken özellikle dış ticaret fazlası verme hedefi ile başlamıştır. Ancak 2022 yıl sonu itibarıyla baktığımızda son 10 yılın en büyük açığı ile kapattığımız görülmektedir TABLO 2. Bu konu yukarıda da belirttiğim gibi yapısal bir sorun ve sadece kur politikası ile çözümlenecek bir içerik taşımamaktadır. Ülkemiz için makro bir plan çerçevesinde hangi sektörler ile büyüyeceğimiz, hangi enerji kaynaklarına ihtiyaç duyacağımız, hangi lojistik şartlarına gereksinim duyulacağı, hangi insan kaynakları gerekeceği vb. süreçler yönetilmeden artacak ihracat ithal bağımlılığından kurtulamayacaktır.

SON SÖZ: Günlük ekonomik çözümler yapısal sorunları ortadan kaldırmaz.

Tablo-1

TOPLAM BANKACILIK BİLANÇOSU 2022 (SEÇİLMİŞ KALEMLER KULLANILMIŞTIR)

Bilanço (milyon TL), Dönem:2022/1	BİLANÇO(MİL.TL)2021/12			BİLANÇO(MİL.TL)2022/12			
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	DEĞİŞİM %
Zorunlu Karşılıklar	363,44	702.018,10	702.381,54	603,06	945.419,45	946.022,51	1,35
Krediler*	2.832.301,78	2.068.576,65	4.900.878,43	5.109.509,66	2.471.158,47	7.580.668,13	1,55
Takipteki Alacaklar	144.017,58	16.085,93	160.103,52	157.084,24	6.325,73	163.409,98	1,02
Finansal Kiralama Alacakları	9.305,60	16.614,36	25.919,97	25.702,86	23.615,96	49.318,83	1,90
TOPLAM AKTİFLER	4.488.421,87	4.727.040,97	9.215.462,84	8.338.875,44	6.005.526,47	14.344.401,91	1,56
Mevduat (Katılım Fon)	1.880.341,76	3.423.006,41	5.303.348,18	4.778.808,30	4.083.050,19	8.861.858,49	1,67
a) Vadesiz Mevduat	477.605,96	1.573.367,01	2.050.972,97	1.025.695,13	2.115.914,99	3.141.610,12	1,53
b) Vadeli Mevduat	1.402.735,81	1.849.639,40	3.252.375,21	3.753.113,17	1.967.135,21	5.720.248,38	1,76
Karşılıklar	69.114,52	14.568,37	83.682,89	271.660,04	23.812,80	295.472,84	3,53
TOPLAM YABANCI KAYNAKLAR	3.153.938,38	5.347.578,56	8.501.516,94	6.363.206,01	6.574.121,50	12.937.327,51	1,52
Ödenmiş Sermaye	134.118,60	0,00	134.118,60	184.456,91	0,00	184.456,91	1,38
Dönem Karı (Zararı)	92.951,60	0,00	92.951,60	433.456,67	0,00	433.456,67	4,66
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR	731.472,11	-17.526,21	713.945,90	1.433.136,65	-26.062,25	1.407.074,40	1,97
TOPLAM PASİFLER	3.885.410,49	5.330.052,35	9.215.462,84	7.796.342,65	6.548.059,25	14.344.401,91	1,56
Gayrinakdi Kredi ve Yükümlülükler	517.999,51	1.156.038,94	1.674.038,45	1.171.358,68	1.351.430,01	2.522.788,70	1,51
Taahhütler (59+60)	2.355.064,63	5.311.005,69	7.666.070,32	4.005.069,48	6.916.313,75	10.921.383,22	1,42
a) Türev Finansal Araçlar	1.377.765,70	4.821.048,67	6.198.814,37	2.140.745,01	6.269.882,48	8.410.627,48	1,36

Kaynak : www.bddk.gov.tr

Tablo-2

GENEL TİCARET SİSTEMİNE GÖRE YILLARA GÖRE DİŞ TİCARET 2013-2022

Yıl	İhracat (FOB)			İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		Dış ticaret hacmi		(Bin ABD \$) Karşılama oranı (%)
	Değer	Değişim		Değer	Değişim	Değer	Değişim	Değer	Değişim	
2013	161 480 915			260 822 803		-99 341 888		422 303 718		61,9
2014	166 504 862	3,1		251 142 429	-3,7	-84 637 567	-14,8	417 647 291	-1,1	66,3
2015	150 982 114	-9,3		213 619 211	-14,9	-62 637 098	-26,0	364 601 325	-12,7	70,7
2016	149 246 999	-1,1		202 189 242	-5,4	-52 942 243	-15,5	351 436 241	-3,6	73,8
2017	164 494 619	10,2		238 715 128	18,1	-74 220 509	40,2	403 209 747	14,7	68,9
2018	177 168 756	7,7		231 152 483	-3,2	-53 983 726	-27,3	408 321 239	1,3	76,6
2019	180 832 722	2,1		210 345 203	-9,0	-29 512 481	-45,3	391 177 924	-4,2	86,0
2020	169 637 755	-6,2		219 516 807	4,4	-49 879 052	69,0	389 154 562	-0,5	77,3
2021	225 214 458	32,8		271 425 553	23,6	-46 211 095	-7,4	496 640 011	27,6	83,0
2022	254 171 899	12,9		363 710 987	34,0	-109 539 087	137,0	617 882 886	24,4	69,9

Kaynak : www.tiik.gov.tr, Dış Ticaret İstatistikleri, Aralık 2022

Plastikçiler enflasyon muhasebesi istiyor

Plastik Sanayicileri Derneği Başkanı Selçuk Gülsün, vergiye konu matrahın yüksek hesaplanması nedeniyle şirketlerin gerçekleşmeyen kâr üzerinden yüksek vergi ödediğini belirterek, “2023 yılı sonuna ertelenen enflasyon muhasebesi uygulamasının tekrar gündeme gelmesi gerekiyor” dedi.

Plastik üreticileri enflasyon muhasebesinin bir an önce hayata geçirilmesini talep ediyor. Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER) Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Gülsün, 2023 yılı sonuna kadar enflasyon muhasebesi uygulamasının rafa kaldırılmasının imalat sanayini olumsuz etkilediğini söyledi. Gülsün, “Fiktif kârın ve dolayısıyla vergiye konu matrahın yüksek hesaplanması yoluyla firmalar gerçekleşmeyen kârlar üzerinden yüksek vergiler ödemek durumunda kalıyor. 2023 yılı sonuna ertelenen enflasyon muhasebesi uygulamasının tekrar gündeme gelmesi gerekiyor” dedi.

Enflasyon muhasebesi şartlarının yerine gelmesine rağmen uy-

gulamanın VUK'a eklenen geçici madde ile ertelendiğini belirten Selçuk Gülsün, “Enflasyon muhasebesi uygulanması için gerekli şart olan son üç yıllık kümülatif enflasyonun yüzde 100'ü aşması şartının

ÜFE'de Aralık 2021'de, TÜFE'de ise Şubat 2022'de sağlandığını gözlemliyoruz. Buna rağmen 29 Ocak 2022 tarihli düzenleme ile 2021 ve 2022 hesap dönemleri ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298inci madde kapsamında ki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağı hükmü ihdas edildi. Bu kapsamda firmaların büyük sıkıntılar çektiklerini söyleyebiliriz. İşletmeler önceki yıllara kıyasla miktar olarak daha az üretilen satışları durumunda dahi reel olmayan bir kârlılıkla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu durum da işletmelerin vergi yükünü artırarak olması gerekenden daha fazla

vergi ödemelerine yol açmaktadır. Enflasyon düzeltmesi uygulamasının hayata geçirilmesini gerek mali raporlamaların enflasyonist etkilerden arındırılarak gerçek rakamlarla yapılması gerek elde edilecek reel veriler üzerinden vergileme yapılması açısından önemli bulmaktayız” diye konuştu.

Uygulamanın işletmeler üzerinde yıpratıcı etkisine değinen Gülsün, “İşletmelerin hali hazırda zayıf olan sermaye yapısının bu uygulama neticesinde daha da eridiğini gözlemliyoruz. Enflasyon düzeltmesinin yapılması neticesinde işletmelerin uluslararası rekabet içerisinde oldukları oyuncular karşısında daha da güçsüz hale geldiğini söyleyebiliriz” şeklinde konuştu.

MÜSİAD SAMEKS ocakta 54,3 puana yükseldi

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) tarafından hızırlana Satınalma Müdürleri Bileşik Endeksi'nin (SAMEKS) Ocak 2023 sonuçları açıklandı. Buna göre, ocak ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 0,9 puan artarak 54,3 puanla referans değer üzerindeki seyrini sürdürdü. Bu dönemde önceki aya göre 0,5 puan artış kaydeden Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi 54,3 puana yükseldi. Önceki aya göre 2,6 puan artarak 55,2 seviyesine yükselen Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi de Bileşik Endeks'te gözlenen artışta belirleyici rol oynadı. MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı, “Sanayi ve hizmet sektöründe ekonomik aktivitenin ivme kazandığına işaret eden SAMEKS, piyasalara güven aşıyor” dedi.

HAK'tan ithalatçı firmalara 'hela' için tarih uyarısı

Helal Akreditasyon Kurumu (HAK), helal belgesi düzenleyen kurumların akreditasyonunu mecburi hale getiren kanunun 4 Haziran'da yürürlüğe gireceğini belirterek, bu tarihten sonra iç piyasaya ürün sunacak ithalatçı firmaları uyardı. Sivil toplum kuruluşlarına HAK tarafından gönderilen yazıda, kanunun yürürlüğe giriş tarihine kadar atılması gereken adımlara işaret edildi. Yazıda, ithalat da dahil iç piyasaya ürün arz edecek firmaların, kanunun yürürlük tarihi itibarıyla belgelerini HAK tarafından akredite edilmiş kuruluşlardan almış olması gerektiği, aksi halde 1 milyon liraya kadar idari para cezası uygulanacağı belirtildi.

İstanbul Havalimanı uçuş sayısı zirveye çıktı

İstanbul Havalimanı, Avrupa'nın en yoğun havalimanı oldu. Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyet Teşkilatı, Avrupa havalimanları ve hava yolu trafiğine yönelik ocak ayı verilerini yayınladı. Buna göre, İstanbul Havalimanı, uçuş sayısı bakımından günlük ortalama 1.229 uçuşla ocak ayını ilk sırada tamamlarken, 1.104 uçuşla Londra Heathrow Havalimanı Avrupa'daki en yoğun ikinci havalimanı oldu.

Tren bileti satış sistemi yenilendi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TCDD Taşımacılık Genel Müdürlüğü tarafından işletilen yüksek hızlı tren (YHT), ana hat ve konvansiyonel trenlere bilet satışının yapıldığı sistemin yenilendiğini bildirdi.

Bakanlıktan yapılan açıklamada, yenilenen bilet satış sisteminin yaklaşık 10 yıldır kul-

lanıldığı ve sürekli güncellendiği belirtilerek, “YHT, ana hat ve bölgesel trenlerde günde yaklaşık 70 bin yolcuya bilet satışı yapıyoruz. Bu nedenle bilet satışının yapılan kanalların çeşitlendirilmesi ve hızlandırılması amacıyla bilişim dünyasındaki gelişmeleri yakından takip ediyoruz” ifadelerine yer verildi.

Vatandaşlara daha hızlı, kap-

samlı ve kolaylaştırıcı hizmet verilmesi amacıyla yeni bir platform oluşturulması için çalışmalar yapıldığı vurgulanan açıklamada, yeni platformun sadece bilet satışında kolaylık sağlamayacağı, kapasite yönetimine akıllı çözümler üreteceği, yolcu taşımacılığında yardımcı hizmetlerin de verilmesini sağlayacağı kaydedildi.

Bursa	-1/4
Rize	5/10
Sinop	6/8
Edirne	1/8
Bilecik	-1/3
Çanakkale	3/8
Manisa	1/10
Kastamonu	-2/2
Nevşehir	-2/1
Yozgat	-2/1
Çorum	-2/1
Antakya	5/11

Bolu	-3/2
Tokat	0/2
Sivas	-3/2
Kahramanmaraş	3/7
Mardin	2/5
Bingöl	-1/2
Ağrı	-9/1
Gümüşhane	-4/4
Giresun	6/9
Ordu	6/8
Isparta	-3/3
Gaziantep	1/5

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:41	08:08	13:23	16:02	18:27	19:49
Ankara	06:25	07:51	13:07	15:49	18:14	19:34
İzmir	06:46	08:10	13:30	16:15	18:40	19:58
Bursa	06:40	08:06	13:22	16:03	18:28	19:49
Trabzon	05:58	07:25	12:40	15:19	17:44	19:06
Antalya	06:31	07:53	13:16	16:04	18:28	19:45
Gaziantep	06:05	07:27	12:49	15:37	18:01	19:18

Matrah artırımını Meclis'te

Mahmut Bülent YILDIRIM

bulent.yildirim@
dunya.com

Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı borç yapılandırma paketi “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” 27 Ocak 2023 tarihi itibarıyla Meclis Başkanlığı’na sunuldu.

Teklifle kamuya olan borçların yapılandırılarak ödenmesi, ihtilafların sulh yoluyla sonlandırılması, matrah ve vergi artırımını yoluyla geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılması, işletme kayıtlarının düzeltilerek kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesini sağlayan düzenlemeleri içeriyor.

Teklifin etki analizine ve yapılan açıklamalara göre yapılandırma kapsamına 14 milyon kişi ile ilgili toplam 361.8 milyar liralık borç ve alacak girecek. Bunlardan 362 milyar liralık bölümünün yapılandırmadan yararlanması bekleniyor. 2 bin liranın altında borcu olanların sayısı ise yaklaşık 7,6 milyon kişi.

Yapılandırmanın kapsamı

Meclis Başkanlığı’na sunulan teklifle, tüm vergiler, vergi cezaları, trafik cezaları, askerlik, nüfus para cezaları, köprü ve otoyol kaçış düzenlemeleri, adli para ce-

zaları, üst kurullarca verilen idari para cezaları, tüm idari para cezaları, öğrenim kredisi borçları, ecri misiller, kaynak kullanımı destekleme prim borçları gibi tüm borçlar, yapılandırma kapsamına giriyor.

SGK primleri, gümrük vergileri, idari para cezaları, gecikme zamları gibi kamu alacakları da yapılandırma kapsamında yer alıyor. 2 bin liranın altındaki kamu borçları ise silinecek.

Milat 31 Aralık 2022

Teklifle 31 Aralık 2022 ve öncesine dair tüm kamu alacakları yapılandırılabilir, borçlar 48 ayda ödenebilecek. Yapılandırmadan yararlanmak isteyenler 30 Nisan’a kadar başvuruda bulunabilecek. İlk taksit ödemeleri 31 Mayıs itibarıyla başlayacak. Yapılandırılan borçlar 48 ayda, yani dört yılda tahsil edilecek. Borçlar peşin ödenirse yüzde 90, idari para cezaları peşin ödenir-

se asıl alacaktan yüzde 25 oranında indirim sağlanacak.

Başvuru 30 Nisan’a kadar

Teklifle göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerindeki matrahlarını, 30 Nisan 2023 tarihine

kadar başvurup, 2018 için yüzde 35, 2019 için yüzde 30, 2020 için yüzde 25, 2021 için yüzde 20 oranından az olmamak üzere artırılar. Artırılan matrahlar yüzde 20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş olmaları şartıyla artırılan matrahlar yüzde 15 oranında vergilendirilir.

KDV mükellefleri, beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için yüzde 3, 2019 yılı için yüzde 3, 2020 yılı için yüzde 2,5 ve 2021 yılı için yüzde 2 az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini vergi

artırımını olarak beyan ederler.

Teklifle göre, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

Devam eden incelemeler

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin (VUK 359 hariç) Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması halinde, bu işlemlere devam edilmez.

2022 artırımına dahil mi?

Teklifle matrah artırımını, 2018, 2019, 2020 ve 2021 yılları için öngörülmüş bulunmakla birlikte, 2022 yılı matrah artırımını kapsamına alınmamış bulunuyor. Daha önceki yazılarımızda da belirttiğimiz üzere beyannamelerin öne alınarak 2022 yılının da Mecliste verilecek bir önergeyle matrah artırımına dahil edilebileceğini düşünüyorum.

“Erdoğan için geceyi gündüze katacağız”

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, partisinin TBMM Grup Toplantısı’nda yaptığı konuşmada, 14 Mayıs’ta yapılacağı açıklanan seçimlere ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın mevcut anayasa ile bir kez daha cumhurbaşkanı adayı olamayacağına yönelik yorumlara yanıt veren Bahçeli, “Sayın Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ndeki görev, yetki ve sorumluluklarıyla sadece bir dönem seçilmiştir. İkinci dönem için cumhurbaşkanı adaylığı da tartışmasız-

dır, 14 Mayıs 2023’te milletimizin iradesiyle seçileceğine inancımız tamdır” dedi.

Bahçeli, 2017’deki halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ne geçildiğini; yeni sistemle Cumhurbaşkanlığı makamının anayasal statüsünün değiştiğini anımsattı. Bahçeli, “Cumhur İttifakı’nın cumhurbaşkanı adayı, Türk milletinin adaydır. Cumhur İttifakı olarak hepsinin bileğini бүkeriz. Sayın Cumhurbaşkanımız tekrar seçilmesi için geceyi gündüze katacağız” diye konuştu.

Yapılandırma 521 milyar TL kamu alacağını kapsıyor

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeleri süren “kamuya olan borçların yapılandırılmasına ilişkin kanun teklifinin” etki analizine göre; yapılandırma kapsamına, vergi dairelerine ödenmesi gereken toplam 521 milyar lira alacak giriyor. Teklifin yasalması halinde vergi dairelerince 43,5 milyar, Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) 47,8 milyar liralık tahsilat yapılabileceği öngörüldü.

31.12.2022’den önceki tüm borçları kapsıyor

Teklif, kamuya ve bazı kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına olan borçların yapılandırılarak ödenmesini içeriyor. 31 Aralık 2022 ve öncesindeki bütün kamu ile ilgili alacak ve borçlar yapılandırma kapsamı içerisinde değerlendirilecek. Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Teklifi’nin etki analizine göre teklifin kesinleşmiş alacaklar ile ilgili yapılandırma hükümlerinin kapsamına, vergi dairelerine ödenmesi gereken toplam 521 milyar lira alacak giriyor.

Teklif kapsamındaki vergi dairelerine borçlu sayısı ise 14 milyon 156 bin 341 kişi olarak belirlendi. Teklifte, 2 bin liranın altındaki borçların silinmesi öngörüldükçe, bu kapsamda borcu terkin edilecek 7 milyon 691 bin 666 kişi düşüldüğünde borçlu sayısı, 6 milyon 464 bin 675 kişi oluyor. Düzenlemeyle vergi dairelerine borçlu olan 7,6 milyon kişinin 4,6 milyar lira borcu terkin edilmiş olacak. Son yapılandırma kanunu çerçevesinde kesinleşmiş alacaklar ile ilgili başvuru ve tahsilat tutarı dikkate alınarak 43,5 milyar lira tahsilat yapılabileceği değerlendiriliyor. Kesinleşmemiş veya dava aşamasındaki alacaklar ile ilgili yapılandır-

ma kapsamına girebilecek dava sayısı vergi daireleri için 215 bin 511 oldu. Derdest davalarda ihtilaf konusu vergi ve ceza tutarı 181,2 milyar lira olarak belirlendi.

SGK’da beklenen tahsilat 47,8 milyar

Kesinleşmiş SGK alacakları düzenleme kapsamında bulunurken, SGK’ya ödenmesi gereken toplam 196 milyar lira alacak bu kapsamda değerlendiriliyor. Düzenleme ile borcu bulunan 3 milyon 277 bin 5 iş yeri ve 14 milyon 613 bin 574 sigortalının Kuruma olan borçları yapılandırılacak. 2 bin liranın altında borcu terkin edilecek 332 bin 450 iş yeri düşüldüğünde, iş yeri sayısı 2 milyon 944 bin 555 olacak. Son yapılandırma kanunu çerçevesinde kesinleşmiş alacaklar ile ilgili başvuru ve tahsilat tutarı dikkate alınarak 47,8 milyar lira tahsilat yapılması bekleniyor.

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA TEK BİR TIKLA PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri **yapay zekâ** modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumu yapıyor.

AJANS PRESS
medyadaki gözünüz

444 7 212
info@ajanspress.com.tr
AjansPressMT @AjansPress.Turkey

Mevduatta rekor liralasma

Döviz mevduatının payı 81 ilde gerilerken, Karabük, 33,4 puanlık düşüşle “liralasma”da başı çekti bu ili Gaziantep, Kastamonu Bursa ve Denizli izledi.

2022 sonu itibariyle mevduatında dövizin payı daha yüksek il sayısı 5’e indi. Aksaray yüzde 57,7 oranıyla en “dolarize” il. Coğrafi bölgeler içinde ise yüzde 45,7 ile Marmara önde.

MAKRO BAKIŞ

Naki BAKIR
naki.bakir@dunya.com

Tüm illerin mevduat hacmi içinde dövizin payında dramatik düşüşler yaşanan 2022, mevduatta “Liralasma”nın hızla arttığı bir yıl oldu. Yurt içi yerleşiklerin bankacılık sektöründeki toplam mevduatında döviz hesaplarının TL cinsinden tutarının aldığı pay, döviz kurlarında yatay seyir ve enflasyondaki artış ivmesinin de etkisiyle önceki yıla göre 20 puana yakın düşüş gösterdi.

BDDK verilerine göre 2022 yılında yüzde 66 büyüyerek 8 trilyon 253,7 milyar lira olan toplam yurt içi mevduatın 4 trilyon 659 milyar TL, 3 trilyon 594,6 milyar lira lırlık bölümünü ise döviz cinsi mevduatlar oluşturdu. Önceki yıla göre TL mevduatlar yüzde 154,2 ile enflasyonun çok üzerinde artarken, döviz mevduatının TL cinsi tutarındaki büyüme yüzde 14,5’te kaldı. 2022 yılında TÜFE bazında yüzde 64,27 olan enflasyona indirgendinde TL mevduatlarda “reel” bazda yüzde 54,8 artış olurken, döviz mevduatlarının reel olarak yüzde 30,3 gerilediği belirlendi.

Bu gelişmelerle toplam yurt içi mevduat hacminde dövizin önceki

yılın sonunda yüzde 63,2 olan payı, 19,6 puan düşerek 2022 sonunda yüzde 43,6’ya indi.

“Liralasma”da en önde koşan iller

2022 yılında döviz mevduatının toplam mevduat hacmi içindeki payı tüm illerde geriledi. Söz konusu oranın 33,4 puanlık düşüşle yüzde 74,2’den yüzde 40,7’ye indiği Karabük, “liralasma”da başı çekti. Bu ili 28,9 puanlık düşüşle Gaziantep, 24,3 puanlık düşüşle Kastamonu, 23,2 puanlık düşüşle Bursa, 22,9 puanlık düşüşle Denizli izledi.

Mevduatta liralasma ivmesinin en az olduğu il ise geçen yıl döviz mevduatı artış oranında birinci olan Kilis. Bu ilde söz konusu oran geçen yıl sadece 1,8 puan geriledi.

En çok mevduata sahip olan üç büyük ilde de dövizin payında ciddi düşüşler yaşandı. Mevduatta dövizin payı İstanbul’da 21,3 puanlık düşüşle yüzde 46,5’e, Ankara’da 16,8 puanlık düşüşle yüzde 38’e, İzmir’de 17,1 puanlık düşüşle yüzde 43,4’e indi.

Dövizin payının daha yüksek olduğu 5 il kaldı

Toplam mevduat içinde dövizin payının daha yüksek olduğu il sayısı 2022’de 5’e geriledi. 2021 sonu itibariyle 64 ilin mevduat hacminde döviz hesapları daha büyük paya sahip bulunuyordu.

2022 sonu itibariyle Aksaray, yüzde 57,7 ile bu oranın en yüksek olduğu il oldu. Nevşehir ve Yozgat’ta yüzde 53,5, Kırşehir’de yüzde 52,1, yoğun yabancı kökenli nüfusa sahip Antalya’da yüzde 51,5 olan mevduatta dövizin payı, Kütahya’da ise yüzde 50 düzeyinde gerçekleşti.

Diğer tüm illerde TL mevduatı dövizini geçerken, toplam mevduatı içinde dövizin en az pay aldığı ilin ise yüzde 19,4’le Bitlis olduğu belirlendi.

Mevduatın dörtte üçü 3 büyük ilde

Toplam yurt içi mevduatın yaklaşık dörtte üçü, nüfus ve ekonomik büyüklükleri dolayısıyla üç

büyük ilde yer alıyor. İstanbul 1 trilyon 964,1 milyar lira ile toplam yurt içi TL mevduatın yüzde 42,2’sine, 1 trilyon 707,8 milyar lira ile toplam döviz mevduatının yüzde 47,5’ine ve toplam 3 trilyon 671,8 milyar lira ile toplam yurt içi mevduatın yüzde 44,5’ine sahip.

Yurt içindeki toplam TL cinsi mevduatta yüzde 17,4, döviz mevduatında yüzde 13,9 ve toplamda yüzde 15,9 payla Ankara ikinci sırada. Daha sonra üç kategoride de yüzde 5,5 payla İzmir geliyor. Sırasıyla Antalya, Bursa, Kocaeli, Adana, Konya, Muğla, Mersin en fazla mevduata sahip iller. Toplam yurt içi mevduatın 6 trilyon 554,7 milyar lırlık bölümüne sahip bu on ilin payı yüzde 79,4’e ulaşıyor.

En az mevduata sahip iller ise 1,9 milyon lira ile Bayburt, yaklaşık 2 milyon lira ile Ardahan, 2,8 milyonla Kilis, 3,1 milyonla Hakkâri ve 4,3 milyon lira ile Gümüşhane.

Toplam mevduat artışında Ankara birinci

İllerin mevduatında önceki yıla göre oransal artışta ise tablo değişiyor. Mevduat hacminde 27 milyar lira ile 30’uncu, TL mevduatı ise 14,6 milyarla 32’nci sırada yer alan Kastamonu, 2021’e göre TL oransal artışta yüzde 236 ile başı çekiyor. TL mevduattaki yıllık artışta bu ili yüzde 207,5 oranıyla Gaziantep, yüzde 180,3’le Ankara izliyor. Döviz mevduatındaki oransal büyümede ise toplamda küçük paya sahip illerden Kilis yüzde 55,1’le birinci olurken, bu ili yüzde 41,7 ile Ankara yüzde 40,9’la Antalya izledi.

TL ve döviz toplamında mevduat artışında ise en fazla hacme sahip ikinci il olan Ankara yüzde 104,4’lük büyüme ile ilk sırada yer aldı. Bu ili çok az mevduatı bulunan illerden Bitlis yüzde 92,6 oranıyla izlerken, Kastamonu yüzde 84,6 ile mevduat hacmi oransal bazda en çok artan üçüncü il oldu.

Kişi başı TL’de Ankara, dövizde İstanbul

İllerin mevduat hacmi nüfusa oranlandığında tablo farklılaşıyor. Kişi başına ortalama Türk Lirası mevduat miktarında Ankara 141 bin 403 lira ile birinci olurken, onu 123 bin 988 TL ile İstanbul, 62 bin 60 lira ile Muğla, 57 bin 712 lira ile İzmir izliyor.

Kişi başına döviz mevduatının en yüksek olduğu il ise 107 bin 808

TL VE DÖVİZ MEVDUATI CİNSİNDEN VE TOPLAMDA EN ÇOK MEVDUATA SAHİP 10 İL (MİLYAR TL)								
	TL MEVDUAT	Pay %		DÖVİZ MEVDUATI	Pay %		TOPLAM MEVDUAT	Pay %
İstanbul	1.964,1	42,2	İstanbul	1.707,8	47,5	İstanbul	3.671,8	44,5
Ankara	812,7	17,4	Ankara	498,0	13,9	Ankara	1.310,7	15,9
İzmir	255,4	5,5	İzmir	196,2	5,5	İzmir	451,6	5,5
Bursa	131,9	2,8	Antalya	133,8	3,7	Antalya	265,7	3,2
Antalya	126,0	2,7	Bursa	99,3	2,8	Bursa	225,2	2,7
Kocaeli	97,8	2,1	Kocaeli	73,0	2,0	Kocaeli	170,8	2,1
Adana	78,6	1,7	Konya	50,9	1,4	Adana	129,5	1,6
Konya	65,5	1,4	Gaziantep	46,8	1,3	Konya	112,3	1,4
Muğla	63,4	1,4	Muğla	45,9	1,3	Muğla	109,3	1,3
Mersin	62,9	1,3	Mersin	44,8	1,2	Mersin	107,6	1,3
10 İL	3.658,2	78,5	10 İL	2.896,5	80,6	10 İL	6.554,7	79,4
Diğer iller	1.000,8	21,5	Diğer iller	698,1	19,4	Diğer iller	1.698,9	20,6
Y. İÇİ TL MEV.	4.659,0	100,0	Y. İÇİ DTH	3.594,6	100,0	Y. İÇİ TOP. MEV.	8.253,7	100,0

lira ile İstanbul. Sıralamada daha sonra 86 bin 645 lira ile Ankara, 51 bin 75 lira ile Antalya, 44 bin 979 lira ile Muğla ve 44 bin 337 lira ile İzmir geliyor.

İl bazında toplam mevduatın (TL + döviz) kişi başına düşen ortalama miktarında da İstanbul 231 bin 795 lira ile ilk sırada yer alıyor, Ankara 228 bin 49 lira ile ikinci, Muğla 107 bin 39 lira ile üçüncü, İzmir 102 bin 49 lira ile dördüncü, Antalya 99 bin 158 lira ile beşinci sırada.

Kişi başına toplam mevduatın en düşük olduğu iller ise 10 bin 492 lira ile Ağrı, 10 bin 718 lira ile Muş, 10 bin 805 lira ile Şırnak, 11 bin 86 lira ile Hakkâri ve 12 bin 837 lira ile Van.

Marmara’nın mevduatı, Doğu’nun 32 katı

Mevduatın coğrafi bölgelere göre dağılımı çarpıcı sonuçlar veriyor. Nüfusun yüzde 31’inin yaşadığı Marmara, TL ve döviz cinsinden toplam 4 trilyon 362,1 milyar lira ile toplam yurt içi mevduat hacminde yüzde 52,9 pay alıyor. Bölgesel bazda onu 1 trilyon 705,8 milyar lira ve yüzde 20,7 payla İç Anadolu izliyor. Ege bölgesi 841,1 milyar lırlık mevduat ve toplamda yüzde 10,2 payla üçüncü sırada. Akdeniz bölgesinin 653,9 milyar lira ile toplamda yüzde 7,9, Karadeniz’in 340,5 milyarla yüzde 4,1, Güneydoğu’nun 215,5 milyarla yüzde 2,6 ve Doğu Anadolu’nun 134,8 milyarla yüzde 1,6 payı bulunuyor.

Toplamda en büyük paya sahip Marmara bölgesinin mevduatı, en az mevduatı olan Doğu Anadolu’nun 32,3 katı düzeyinde bulunuyor.

En çok döviz mevduatına sahip bölge olan Marmara, bölge mevduatı içinde dövizin payında da başı çekiyor. 2022 sonu itibari-

COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE KİŞİ BAŞI ORTALAMA MEVDUAT MİKTARI (TL)

	Bölge Nüfusu	K. B. TL Mevduat	K. B. Döviz Mevduat	K. B. Toplam Mevduat
Marmara	26.302.134	90.026	75.819	165.846
İç Anadolu	13.486.751	76.118	50.361	126.478
Ege	10.784.645	44.721	33.265	77.987
Akdeniz	10.888.766	33.246	26.805	60.051
Karadeniz	7.969.202	25.433	17.298	42.731
Güneydoğu	8.663.855	15.539	9.338	24.877
D. Anadolu	6.584.920	12.599	7.869	20.469
TOPLAM	84.680.273	55.019	42.449	97.469

COĞRAFİ BÖLGELERİN MEVDUAT HACMİ (MİLYAR TL)

	TL Mevduat	Pay %	Döviz Mevduat	Pay %	Toplam Mevduat	Pay %	Döviz M./Top. M., %
Marmara	2.367,9	50,8	1.994,2	55,5	4.362,1	52,9	45,7
İç Anadolu	1.026,6	22,0	679,2	18,9	1.705,8	20,7	39,8
Ege	482,3	10,4	358,8	10,0	841,1	10,2	42,7
Akdeniz	362,0	7,8	291,9	8,1	653,9	7,9	44,6
Karadeniz	202,7	4,4	137,9	3,8	340,5	4,1	40,5
D. Anadolu	83,0	1,8	51,8	1,4	134,8	1,6	38,4
Güneydoğu	134,6	2,9	80,9	2,3	215,5	2,6	37,5
TÜRKİYE	4.659,0	100,0	3.594,6	100,0	8.253,7	100,0	43,6

le 3 trilyon 594,6 milyar lira olan toplam döviz mevduatının 1 trilyon 994,2 milyar lira ile yüzde 55,5’i bu bölgeye ait. Toplam döviz mevduatının yüzde 18,9’u İç Anadolu, yüzde 10’u Ege, yüzde 8,1’i Akdeniz, yüzde 3,8’i Karadeniz, yüzde 2,3’ü Güneydoğu ve yüzde 1,4’ü Doğu Anadolu’da.

Anılan tarih itibariyle Marmara’nın toplam mevduatı içinde dövizin payı yüzde 45,7 düzeyinde bulunuyor. Bölge mevduat hacminde dövizin payının en yüksek olduğu Marmara’yı yüzde 44,6 ile Akdeniz, yüzde 42,7 ile Ege, yüzde 40,5’le Karadeniz, yüzde 39,8’le İç Anadolu, yüzde 38,4’le Doğu ve yüzde 37,5’le Güneydoğu izliyor.

2022 sonu itibariyle ülke genelinde kişi başına ortalama 55 bin 19 lira TL mevduat, 42 bin 449 lira döviz döviz mevduatı ve 97 bin 469 lira toplam mevduat düşüyor.

Marmara bölgesi kişi başına 90 bin 26 lira TL mevduat, 75 bin 819 lira döviz mevduatı ve 165 bin 846 lira toplam mevduatla ilk sırada yer alıyor. Bu bölgeyi sırasıyla İç Anadolu, Ege, Akdeniz, Karadeniz, Güneydoğu ve Doğu Anadolu izliyor.

Kişi başına ortalama (toplam) mevduat miktarının en yüksek olduğu Marmara ile bu miktarın 20 bin 469 lira ile en düşük olduğu Doğu Anadolu arasında 7,1 katlık fark bulunuyor.

Kartlı ödemeler geçen yıl 3 trilyon 708 milyar TL'ye ulaştı

Bankalararası Kart Merkezi AŞ’nin (BKM) 2022 yılına ilişkin açıkladığı verilere göre, kredi kartı sayısı 2022 yılında 2021’e göre yüzde 19 artışla 99,5 milyon oldu.

Banka kartı sayısı ise yüzde 13 artarak 168,9 milyon oldu. Ön ödemeli kart sayısı yüzde 25 artarak 71,6 milyona ulaştı. Böylelikle toplam kart sayısı 2022 yılında yüzde 17 artarak 340 milyon oldu.

2022 yılında kredi kartlarıyla yapılan ödeme tutarı yıllık yüzde 110 artarak 2 trilyon 954 milyar TL’ye ulaştı. Banka kartlarıyla yapılan ödeme tutarında ise yıllık yüzde 146 artış gerçekleşti ve 688,5 milyar TL oldu.

Ön ödemeli kartlar ile yapılan

ödeme tutarı ise yüzde 149 artarak 66,2 milyar TL’ye ulaştı. Böylece, 2022’deki toplam kartlı ödeme tutarı 2021’e göre yüzde 117 büyüyerek 3 trilyon 708 milyar TL’ye erişti.

2022 yılında kredi kartlarıyla yapılan nakit çekim tutarı yıllık yüzde 120 artarak 332,3 milyar TL’ye yükselirken, banka kartlarıyla yapılan nakit çekim tutarı yıllık yüzde 50 artışla 1 trilyon 533 milyar TL’ye ulaştı.

Zirve, market-gıda sektörünün

Ön ödemeli kartlar ile yapılan nakit çekim tutarı ise yüzde 102 artışla 37,6 milyar TL’ye ulaşmış oldu. Yenilikçi bir ödeme çözümü olan TR Karekodun yaygınlaşma-

ya başlamasıyla aralık sonu itibariyle banka kartları ve ön ödemeli kartlar ile farklı kurum ATM’lerinden yapılan nakit çekim işlemlerinin yüzde 6’sı TR Karekod ile gerçekleşti.

Böylece, 2022’deki toplam kartlı ödeme tutarı 2021’e göre yüzde

59 büyüyerek 1 trilyon 903 milyar TL olarak gerçekleşti.

Pandeminin bitişi ile akaryakıt, konaklama ve hava yolu sektörleri hareketlendi. Bu sektörler önceki yıla göre, kartlı ödemelerde en çok artış gösteren sektörler oldu. Sıralamada ilk 3’ten sonra yemek ve

sigorta sektörleri yer aldı.

Kartlı ödeme büyüklüğüne göre sektörel sıralamada ise zirveyi 1 trilyon TL ile market-gıda ödemeleri aldı. Bu sektörü, 349,2 milyar TL ile akaryakıt, 306,1 milyar ile giyim ve aksesuar, 278,2 milyar TL ile elektronik eşya, 212,3 milyar TL ile yemek takip etti.

Kartlı ödemenin 4’te 1’i net’ten

İnternette kartlı ödemeler 2022 yılında yüzde 126 artarak 1 trilyon 28 milyar TL’ye yükseldi. İnternette yapılan kartlı ödemelerin toplam içindeki payı ise yüzde 26’ya ulaştı. Temasız ödeme adedi ise önceki yıla göre yüzde 77 artarak 6,62 milyar adet oldu.

Kartlı ödemede en çok işlem yapılan saat 15:00-16:00

Yıl içinde en fazla kartlı ödeme gerçekleşen gün pazartesi olurken, saat aralığı ise 15.00-16.00 olarak gerçekleşti.

En fazla kartlı nakit çekim tutarı ise 15,5 milyar TL ile 8 Temmuz’daki Kurban Bayramı arife günü oldu. Öte yandan internette en fazla kartlı ödeme de “Muhteşem Cuma” olarak ifade edilen 25 Kasım’da 6,1 milyar TL ile gerçekleşti. En fazla kartlı ödeme tutarı 20,8 milyar TL ile 30 Aralık’ta, yıl içinde gerçekleşen temassız ödeme rekoru ise 13,6 milyon kartla, 27,6 milyon temassız ödeme ile 31 Aralık’ta meydana geldi.

Koreli KEPCO Başkanı Ankara'ya geldi, Sinop'taki nükleer için ön teklif sundu

Güney Koreli enerji devi KEPCO Başkanı Türkiye'ye geldi ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ile görüştü. Görüşmede KEPCO, Sinop'ta 32 milyar dolarlık nükleer santral için ön teklif verdi.

Türkiye, Akkuyu'nun ardından Sinop'ta kurulacak nükleer santral için görüşmelerini sürdürüyor. Bu çerçevede Türkiye, önemli bir ismi ağırladı. Güney Kore'nin Korea Electric Power Corp. (KEPCO) üst yönetimi Ankara'ya gelerek resmi görüşmelere başladı. KEPCO, Türkiye'de inşa edilecek yeni nükleer tesis için ön teklifini sundu. Koreli şirketin resmi sitesinden yapılan duyuruda Türkiye'nin kuzeyinde yer alacak olan (Sinop) nükleer tesis için KEPCO üst yönetiminin Ankara ziyaretinin pazartesi yapıldığı ifade edildi. Ankara'ya gelen KEPCO Yönetim Kurulu Başkanı Cheong Seung-il, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ile görüştü. Koreli şirketin başkanı, ülkenin kuzey kesiminde 1.400 megavat elektrik sağlayabilen dört reaktörün inşasına ilişkin öneriyi sundu, ön teklifte bulundu

32.5 milyar dolarlık proje

İki taraf, yaklaşık 40 trilyon won (32,55 milyar dolar) değerinde olacağı tahmin edilen proje hakkında görüşmelerde bulundu. Türk hükümeti geçen yıl Aralık ayında KEPCO'dan bir teklif sunmasını istemişti. KEPCO'dan yapılan açıklamada, teklifin Güney Kore'nin projeyi nasıl yürüteceğine ilişkin planını ve nükleer santral inşa etme yeteneklerine ilişkin bilgileri içerdiği ifade edildi. Açıklamada, "İki taraf projeye ilgili ciddi tartışmalara başladı. Projeyi zorlamak için en uygun yolu bulmak için bir fizibilite

Perde Arkası

Kerim ÜLKER

kerim.ulker@dunya.com

testi yapacaklar" denildi.

2030'a kadar 10 reaktör planlanıyor

Cheong, gelişmiş APR1400 teknolojisine dayalı 10 nükleer reaktörün Birleşik Arap Emirlikleri'nde-

ki Barakah nükleer santralindekiler de dahil olmak üzere hem yurtiçinde hem de yurtdışında başarılı bir şekilde inşa edildiğini ve istikrarlı bir şekilde yönetildiğini vurguladı. Cheong, Güney Kore'nin güvenilir bir iş ortağı olduğunu ifade etti. Gü-

ney Kore, nükleer enerji sektörünü geliştirmeye yönelik güçlü hamlesinin bir parçası olarak 2030 yılına kadar 10 nükleer güç reaktörü ihraç etme hedefi belirledi.

Rus Rosatom da temasta

Sinop'ta kurulacak santral için önce Rusya temasa geçmişti. Akkuyu Nükleer Santrali'ni yapan Rusya Devlet Atom Enerjisi Kurumu Rosatom'un Genel Müdürü Aleksey Lihaçev, geçen yıl ekim ve kasım da yaptığı açıklamalarda, Türkiye ile Sinop'ta nükleer güç santrali inşa edilmesine yönelik müzakerelere başladıklarını söylemişti. Görüşmeleri Enerji Bakanlığı da doğrulamış, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Alparslan Bayraktar, Rosatom ile görüşmelere başlama aşamasına geldiğini kaydetmişti.

65 bin MW'lık kurulu gücü bulunuyor

KEPCO'nun kökleri, Joseon Hanedanlığı döneminde 1898'de kurulan Hanseong Jeongi Hoesa'ya (Seul Elektrik Şirketi) dayanıyor. 1982'de tamamen devlete ait bir kuruluş haline gelen şirket, yapılan birleşmelerle birlikte Kore Elektrik

Enerjisi Şirketi (KEPCO) adını aldı. Kore'nin elektrik üretiminin yüzde 93'ünü karşılayan şirket, 65 bin 383 MW kurulu güce sahip. KEPCO, dünyanın en büyük şirketlerinin yer aldığı 2011 Fortune Global 500 sıralamasında 271. sırada yer aldı.

3. büyük emeklilik fonuna ortak

KEPCO, BAE Barakah'ta dört ünite APR-1400 reaktörü inşa etme teklifi kazandı. Koreli şirket, 2020'de modüler reaktöre dayalı yüzer nükleer santrali projesini Daewoo ile geliştirdi. Yıllık 46 milyar dolar ciro yapan şirketin

yüzde 51'i Kore Kalkınma Bakanı ve Güney Kore Hükümeti'ne ait. İkinci büyük ortak ise Güney Kore Ulusal Emeklilik Servisi Fonu (NPS). Dünyanın 3'üncü büyük emeklilik fonu olan NPS'nin varlığı 800 milyar dolar civarında.

Borusan, Romanya'ya yapacağı 15 milyon euroluk yatırımı resmen duyurdu

Geçtiğimiz hafta sizlere Türkiye'nin en büyük gruplarından Borusan ile ilgili önemli bir gelişmeyi duyurmuştuk. Dünya Gazetesi'nde ilk kez duyurduğumuz haberde, Türkiye'nin en önemli demir-çelik şirketlerinden Borusan Mannesmann'ın, Avrupa'daki ikinci yatırımını hayata geçirmeye hazırlandığını ifade etmiştik. Borusan-Mannesmann Romania şirketi yönetiminden Ali Okyay, Deniz Tiryaki ve Romanya Türk yatırım Derneği Başkanı Nazmi Doğan'ın Prahova Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Aurelian Gogulescu ile gö-

rüştüğünü de yazmıştık.

Haberimizde geçen yıl ocak ayında Romanya'nın Prahova kentinin merkezi olan Ploiești'de 805 bin euro bedelle arazi satın alan Borusan Mannesmann'ın, 15 milyon euro yani bugünkü kurla 307 milyon liralık yatırımla çelik boru işleme tesisi kuracağı yer almıştı. İşte o haberimiz Borusan Mannesman tarafından açıklanarak dün resmen duyuruldu.

Slovakya ve Çekya radarda

Borusan Mannesman'dan yapılan açıklamada, Romanya'da yak-

laşık 15 milyon euro yatırım ile yeni tesis kurmaya hazırlandığı, otomotiv sektörüne hizmet verecek Borusan Tube Products SA'nın yatırım planı kapsamında Romanya Maliye Bakanlığı'ndan 5.8 milyon euro'luk teşvik onayı alındığı belirtildi. Açıklamada 2023'ün Mart ayında inşaat çalışmaları başlayacağı belirtildi.

2026 yılında 10 bin tonun üzerinde kısa kesilmiş amortisör borusu üretmeyi hedefleyen şirket, haberimizde de olduğu gibi ilk aşamada 50'den fazla kişiye istihdam olanağı sunacak. Borusan Man-

nesmann Genel Müdürü Zafer Atabey, "Doğu Avrupa'daki konumumuzu güçlendirmek için önemli bir adım attık. Başta Romanya ve Polonya olmak üzere mevcut müşterilerimizle birlikte Slovakya ve Çekya'da da potansiyel projelerimiz olacak" dedi. Borusan Mannesmann, 2 binden fazla çalışanı ve 4 binden fazla ürün çeşidine sahip. 3 kıtada 7 tesisi bulunan şirket, ilk yurtdışı yatırımını 2001'de İtalya'da aldığı Borusan Mannesmann Vobarno Tubi S.p.A. ile yapmış, ardından da 2014 yılında ABD'deki Houston'da fabrika kurmuştu.

10 traktör şirketine rekabet soruşturması

Rekabet Kurulu, traktör üretim ve pazarlama sektöründe faaliyet gösteren 10 firma hakkında rekabete aykırı hareket ettikleri gerekçesiyle soruşturma açılmasına karar verdi. Traktör üretim ve pazarlama sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin "4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal

ettikleri" iddiasına yönelik yürütülen ön araştırma Rekabet Kurulu'na karara bağlandı. Kurul, ön araştırmada elde edilen bilgi, belge ve yapılan tespitleri ciddi ve yeterli bularak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla AGCO Tarım Makineleri Tic. Ltd. Şti., Argo Tra-

ctors Turkey Traktör San., Başak Satış Pazarlama ve Yatırım A.Ş., Erkunt Traktör Sanayi A.Ş., Hattat Traktör Sanayi, IPSO Tarım A.Ş., Kubota Turkey Makine Ticaret Ltd. Şti., Same Deutz Fahr Traktör Sanayi, Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş., Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.

Yönetim ve Vergi

Mesut KOYUNCU
mesut.koyuncu@dunya.com

Aile şirketleri neden dağılıyor?

İstanbul Ticaret Odası tarafından yayınlanan Dr. İlhami Fındıkçı tarafından kaleme alınmış "Soru ve Cevaplarla Aile Şirketleri" adlı kitap var. Kitaptan yaşayan en eski aile şirketinin Japonya'da 578 yılında kurulmuş olduğunu öğreniyorum. Avrupa'da yaşayan ilk aile şirketi Fransa'da 1000 yılında, Türkiye'de ise mehteran bölüğünün zillerini üreten "Zilciyan" 1623 yılında kurulmuş. Kitapta ülkemizde şirketlerin %95'inin aile şirketlerinden oluştuğu, %80'inin ikinci nesle geçmeden dağıldığı, ortalama yaşam sürelerinin 34 ve dördüncü kuşağa geçiş oranının ise sadece %4 olduğu istatistikleri yer alıyor..

Tecrübelerime, birikimime dayanarak kendime soruyorum; "Aile şirketlerinde başlangıçta başarı nasıl sağlanıyor?"

Aile şirketlerinden başarılı olanlarının en önemli özelliği bir liderlerinin olması. Cesur, hızlı karar verebilen, birleştirici özellikleri olan, diğer aile üyelerinin saygı duyduğu bu kişi, girişimi bir yerden alıp büyük bir şirket veya şirketlere dönüştürüyor.

Aile bir ortak amaç etrafında toplanıyor. Çok çalışıyorlar. Yaptıkları işi iyi biliyorlar. İşin tüm noktalarına hakimler. Küçük bir işletmede belki usta olarak başladıkları işi, büyük bir şirkete dönüştürdüklerinde ustalıklarını koruyorlar. İşin ustası olmaya devam ediyorlar.

Peki ya, işler iyi giderken nasıl oluyor da kısa sürede dağılıyorlar?

Aile şirketleri liderlerini kaybettiklerinde, yeni lider oluşmadığında dağılmaya başlıyorlar. Güçlü lider özellikleri olan babaların aynı özelliklere sahip çocuklarının olması beklenmemeli. Ne kadar iyi eğitim almış olsalar, ne kadar yaptıkları işi iyi bilseler de liderlik başka bir meziyet.

Bazen de lider zamanında bırakmayı bilmiyor. İkinci, üçüncü kuşaklara yetki devretmekte çekimser ve korkak davranabiliyor. Son dakikaya kadar direniyor. Cesur olan sonraki nesiller ayrılıyor, ayrılmayanlar ise heyecanlarını yitiriyorlar.

Diğer bir etken aileyi bir araya getiren hedef ve heyecanın yitirilmesi. Kurulustaki amaca ulaşmış aile, yeni hedefler belirleyemiyor. Hedef olmayınca başarıma heyecanı, coşkusu da kalmıyor. Bağlar gevşiyor.

İşi çok iyi bilen kurucu kuşak, ikinci ve üçüncü neslin de işi iyi bilmesini istiyor. Oysa sonraki kuşaklarda işi iyi bilmek yetmiyor. İşi iyi bilmek ayaklarına takılıyor. İşi bilmekten yönetmeyi bilmeye geçiş yapamıyorlar.

Yönetmek, eşit ve üstleri yönlendirebilme, altların da kendisini yönlendirmelerine izin verme, öğrenilmiş liderliğe evrilebilme sanatı. Aile üyelerinin iyi yönetici olabilmeleri eğitime, yeteneklerine ve tecrübelerine bağlı. Bazen dar çerçeveden olaylara bakmaları, kendilerini tartmalarını ve yöneticilik kabiliyetlerini sorgulamalarını engelliyor. Çalışanlar patron yöneticilerini yönlendirmekten sakınıyorlar. Sadece verilen görevleri yapmaya yöneliyorlar.

Sermayedar olarak bulunduğu makamda, profesyonel olarak bulunmaman gerektiğine inandığın noktada, işi ehline teslim etmek gerekli. Bu bir cesaret ve özgüven işi. Aile üyelerinin zamanla yönetici konumlarından sıyrılıp, denetleyici, yeni girişimlere yönlendirici yönetim kurulu üyeliklerine yönlendirilmesi sorun yaratıyor.

Yönetim ilke ve esaslarının belirlenmesi ve şirketin bunlara göre yönetilmesi ve sonuçlarının denetlenmesi olarak tanımlanabilecek kurumsallaşma ihmal ediliyor veya kurumsallaşma adına yanlış adımlar atılıyor. Profesyonelleşmek asla kurumsallaşmak değil. Çoğu zaman şirkete profesyonel yöneticiler alınınca kurumsallaştık zannediliyor.

Diğer yandan aile üyelerinin genişlemesi, bağların zayıflaması, duygusal kararların şirket yönetimini etkilemesine neden oluyor. Şirketlerin kurumsallaşması yanında aile içi ilişkilerin de bir prosedüre bağlanmasını sağlayamayan aileler sıkıntı yaşıyorlar.

Ben aile şirketlerinin yükseliş ve çöküşünü Osmanlı'da Kanuni dönemine benzetiyorum. O dönemi iyi tahlil edip gerekli tedbirleri alanlar yollarına devam ediyorlar. Diğerleri hemen olmasa da bir süre sonra dağılıp gidiyorlar.

Rusya'ya narenciye ihracatı 5 yılda sürekli arttı

Türkiye'nin narenciye ihracatında ülkeler bazında ilk sırada yer alan Rusya'ya 2018-2022 yıllarında 1 milyar 877 milyon dolarlık dış satım yapıldı. Akdeniz İhracatçı Birlikleri verilerine göre, Rusya'ya narenciye ihracatı son 5 yılda sürekli artış gösterdi. Rusya'ya 2018'de 298 milyon 860 bin dolar, 2019'da 313 milyon 560 bin dolar, 2020'de 410 milyon 367 bin dolar, 2021'de 424 milyon 821 bin dolar, 2022'de de 429 milyon 655 bin dolarlık dış satım gerçekleştirildi. Söz konusu dönemde Rusya'ya 3 milyon 378 bin ton narenciye gönderildi, ülkeye 1 milyar 877 milyon dolarlık döviz girdisi sağlandı. Rusya'ya son 5 yılda en fazla mandalina ihracatı yapılırken, bu ürünü sırasıyla limon, portakal ve greyfurt takip etti. Ulusal

Turunçgil Konseyi Başkan Vekili Kemal Kaçmaz, narenciye Rusya, Ukrayna, Irak, Polonya ve Romanya'nın geleneksel pazarlar olduğunu, en fazla dış satımını Rusya'ya gerçekleştirdiklerini aktardı.

İki ülkenin coğrafi yakınlığının ihracata olumlu yansısığını belirten Kaçmaz, "Bizim ihracat alt-

yapımız son derece iyi. Ambalaj ve kalitede sorun yaşamıyoruz. Her türlü ekipmana sahibiz. Rusya'ya ihracat altyapımız son derece uygun. Ulaşım da sıkıntı yaşamıyoruz, ürünleri bu pazara kısa sürede ulaştırıyoruz. Bundan dolayı ihracatımızda Rusya ilk sırada yer alıyor" dedi. ● **MERSİN**

Bursa 20'nci Kitap Fuarı 11 Şubat'ta kapılarını açacak

TÜYAP Bursa Fuarçılık AŞ tarafından Türkiye Yayıncılar Birliği işbirliğiyle düzenlenen "Bursa 20. Kitap Fuarı" 11 Şubat'ta başlayacak. Şirketten yapılan açıklamaya göre, TÜYAP Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'ndeki fuar, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Bursa Uludağ Üniversitesi'nin destekleriyle 11-19 Şubat tarihlerinde gerçekleştirilecek. Bu yıl 300'e yakın yayınevi ve sivil toplum kuruluşunun katılacağı fu-

arda, yazar, şair ve bilim insanlarıyla panel, söyleşi, atölye çalışmaları ve imza günleri yapılacak. Girişin ücretsiz olduğu fuar, 11-18 Şubat'ta saat 10.00-19.30, kapanış günü olan 29 Şubat'ta saat 10.00-19.00'da ziyarete açık olacak. TÜYAP Bursa Fuarçılık Genel Müdürü İlhan Ersöz, fuarın düzenlendiği ilk yıldan bu yana Bursa ve çevre kentlerden 4 milyon yakın okuyucuyu ağırladıklarını belirtti.

Fuarın ilgiyle beklendiğini ve takip edildiğini kay-

deden Ersöz, "Bursa Kitap Fuarı, öğrenci, genç, yetişkin, emekli her yaştan okurun ilgi gösterdiği, her zaman çok kalabalık söyleşi ve imzaların coşkulu geçtiği bir fuar. Bu yıl 20'nci yıla özel bu coşkunun katlanmasını bekliyoruz. 9 gün boyunca birbirinden değerli yazar, çizer, kültür insanı ziyaretçileri-mizle buluşacak, etkinlikler, söyleşiler, imza günleri yapılacak. Tüm kitapseverleri coşkunumu paylaşmaya bekliyoruz" ifadelerini kullandı. ● **BURSA**

Mersin Limanı, mega projelerle küresel oyunculuğa hazırlanıyor

Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş., konteyner elleçleme kapasitesini yıllık 2.6 milyon TEU'dan 3.6 milyon TEU'ya çıkaracak 375 milyon dolar bütçeli Mersin Uluslararası Limanı Genişleme Projesi'ni (EMH2) yürütürken, 27 milyon dolar bütçeli Kapılar Projesi'nin inşaatına da hız verdi.

Mersin Uluslararası Limanı (MIP), operasyonel kapasitesinin artırılmasına yönelik ekipman ve altyapı projeleri için son 15 yıllık süreçte 400 milyon doların üzerinde yatırım gerçekleştiren, uluslararası yük trafiğinden daha fazla pay alabilmek, gemi ve kapasite beklentilerini karşılayabilmek amacıyla iki önemli hamle ile lojistik sektöründe öne çıktı. Akfen Holding, PSA ve IFM ortaklığında işletilen MIP Genel Müdürü Johan Van Daele, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz hinterlandındaki üretim merkezlerinin dünya pazarlarına açılan kapısı olan Mersin Uluslararası Limanı Genişleme Projesi'nin tamamlanmasıyla Mersin'in Doğu Akdeniz'e açılan stratejik kapı konumunun daha da güçleneceğini belirtti. Mersin'in hem Türkiye ekonomisi hem de Doğu Akdeniz'e hâkimiyet açısından son derece stratejik bir konumda olduğunu vurgulayan Genel Müdür Johan Van Daele, bu yatırımla Mersin Limanı'nın toplam 880 metrelilik rıhtıma sahip olacağını ve aynı anda iki geminin yanaşmasına uygun hale geleceğini vurguladı.

5 bin kişiye istihdam sağlayacak

Mersin Uluslararası Limanı Genişleme Projesi'nin doğrudan 500 kişiye, dolaylı olarak 5 bin kişiye ek istihdam sağlayacağını ifade eden Johan Van Daele, MIP olarak, yüksek ihracat ve ithalat iş hacmi ile en yoğun zamanlarda maksimum terminal kapasitesine yakın çalıştıklarını dile getirdi. Sadece ticaretin süre-

liliği için değil, aynı zamanda Mersin'in kilit rolünü korumak için de limanı verimli bir kapasiteye ulaştırmak zorunda olduklarını kaydeden Daele, "Hinterland ekosisteminin ihtiyacı olan hizmeti sunmak, bölgeye güçlü ve sürdürülebilir iş ortamı sağlamak için yoğun bir şekilde çalışmaya devam etmekteyiz" dedi.

Limandan kaynaklı trafiğe çözüm getirecek

Türkiye'yi 190 ülkeye bağlayan dış ticaret kapısı olan Mersin Uluslararası Limanı'na gelen TIR ve kamyonların kent trafiğine girmeden doğrudan otoyola ulaşımını sağlayacak Kapılar Projesi'nin de belirlenen takvime göre kesintisiz devam ettiğini kaydeden Johan Van Daele, "Mersin Uluslararası Limanı'na günlük ortalama 5 bin TIR giriş, çıkış yapıyor. Geçen yıl Eylül ayında inşaatına başladığımız Kapılar Projesi sayesinde, konteyner ve konvansiyonel yük taşıyan araçların D-400 kara yolu ile iki bağlantı noktasından doğrudan limana giriş ve çıkış yapabilecek. Yük getiren araçlar 132. Caddeden açılacak yeni bir bağ-

lantı ile 3 şerit hâlinde, demir yolu üst geçidinin altından geçerek doğrudan limana girecek. Bir sonraki aşamada liman kapılarını 10 adet otomatik giriş ve çıkış kapısı ile yenileyeceğiz. Bu sayede yükleme ve boşaltma süresi önemli ölçüde azalacak. İyileştirmeyi 2024 yılının ilk çeyreğinde tamamlayacağız" ifadelerini kullandı.

MIP, 15 yıla 23 ulusal ödül sığdırdı

Genel Müdür Johan Van Daele, Türkiye'nin en büyük konteyner limanı olan Mersin Uluslararası Limanı'nın başarılı operasyonları ile son 15 yılda 23 ulusal ödüle layık görüldüğünü, kapasite artışı yatırımlarıyla yeni başarı hikâyeleri yazmaya hazırlandıklarını vurguladı. Lloyd's List, Altın Çıpa, Yılın Liman İşletmeciliği Markası ödüllerinin sahibi olan MIP'in geçen yıl Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın değerlendirmesine göre "Yılın En Fazla Yük Elleçleyen Liman İşletmecisi" ödülüne layık görüldüğünü aktaran Johan Van Daele, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı kapsamında düzenlenen Türkiye Denizcilik Zirvesi'nde de "En Fazla Yük Elleçleyen Liman Tesisi" kategorisinde zirvenin sahibi olduklarını dile getirdi. Logitrans Uluslararası Transport ve Lojistik Fuarı kapsamında düzenlenen 'Atlas Lojistik Ödülleri'nde de MIP'in 13 yıldır liderliğini sürdürdüğünü belirten Johan Van Daele, bu yarışmada 12'nci kez üst üste "Yılın Liman İşletmecisi" ödülünü kazandıklarını ifade etti. ● **MERSİN**

Erzurum ve Erzincan şeker fabrikalarında üretim arttı

Erzurum Şeker Fabrikası Genel Müdürü Necati Karavaizoğlu, sektöre yaptıkları yatırım, çiftçiye verdikleri desteklerle hem pancar hem de şeker üretiminin arttığını söyledi. Albayrak Grubu tarafından 2018'de devralınarak Sukkar markasıyla şeker üretiminin devam ettiği Erzurum ve Erzincan Şeker Fabrikalarında pancar üreticilerine sunulan destekler rekolteye olumlu yansıdı. Fabrikanın, kuraklığa karşı damlama sulamanın yanında gübre, tohum, mazot ve parasal teşvikleriyle arazi ekimini artıran çiftçiler, daha fazla pancar üretimi yaparak ülke ve aile ekonomisine de önemli katkı sağladı. Önceden iki fabrikada 320 bin

ton işlenen pancar, artan üretimle 510 bin tona çıkarak geçen yıl 77 bin 300 ton kristal şeker üretimi gerçekleştirildi. Erzurum Şeker Fabrikası Genel Müdürü Karavaizoğlu, 2022 Ekim-Aralık'ta başlatılan çalışmalarda pancar alımı yaptıklarını belirtti. Geçen yıl üretimin, beklentilerinin çok üzerinde gerçekleştiğini ifade eden Karavaizoğlu, "Pancar veriminde yaklaşık yüzde 20-25, şeker varlığında ise yaklaşık yüzde 1-1.2 artışımız oldu" dedi.

Erzurum ve Erzincan'daki şeker fabrikalarının üretim kapasitelerinin arttığını dile getiren Karavaizoğlu, "Hem pancar hem de şeker kotamızın üzerinde üretim oldu" diye konuştu. ● **ERZURUM**

Sayı: 13020
1 Şubat 2023

KURUCUSU: **Nezih DEMİRKENT**

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : **Burcu KÖSEM**

Yayın Koordinatörü: **Ece CEYHAN** Yazı İşleri Müdürleri: **Gürhan DEMİRBAŞ** (Sorumlu) **Özlem ERMİŞ BEYHAN**, **Jülide YİĞİT TÜRK GÜRDAMAR**

Yönetmen: **Levent AKBAY**

Haber Koordinatörü: **Kerim ÜLKER**

Haber Müdürü: **Süleyman KALYON**

Görsel Yönetmen: **Sertaç BALA**

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Biröl BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL** Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK** Teknoloji: **Kemalettin BULAMACI** Sürdürülebilirlik: **Başak Nur GÖKÇAM** Kültür - Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:

Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Tülay TAŞKIN** (Eskişehir), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep) **Özlem SARSIN** (İzmir), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli), **Yıldız DOĞRUER YEMİŞ** (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin)

Reklam Grup Başkanı: **Dilek ERKOL**

Kurumsal İletişim Müdürü: **Sait RAVANOĞLU**

Satış ve Dağıtım Müdürü: **Mustafa DEMİR**

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL**

Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükkemece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

Balıkesir'in ihracatında 1 milyar dolara ramak kaldı

2022 yılında ihracatını yüzde 18'lik artışla 794 milyon dolardan, 934 milyon dolara taşıyan Balıkesir, Cumhuriyetin 100'üncü yıldönümünde ihracatta 1 milyar dolar barajını aşmayı hedefliyor.

Balıkesir'in 2022 yılındaki ihracatı sektörler bazında irdelendiğinde, su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü 207 milyon dolarlık ihracatla en çok ihracat yapan sektör konumunu sürdürdü. İhracatta yüzde 34'lük artış yakalayan elektrik-elektronik sektörü, Balıkesir ihracatına yaptığı katkıyı 108 milyon dolardan, 144.5 milyon dolara taşıdı. Otomotiv endüstrisi sektörü 80 milyon dolarlık ihracatla zirvenin üçüncü basamağının sahibi oldu. Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü 73 milyon dolar, kimya sektörü 66 milyon dolar, madencilik sektörü 56 milyon dolar, çelik ve makine sektörleri 46'şar milyon dolar, Mobilya kağıt ve orman ürünleri sektörü 35 milyon dolar ve demir ve demirdışı metaller sektörü 34 milyon dolarlık ihracat performansı ile ilk 10'da yer alan diğer sektörler olarak sıralandı. Balıkesir'in sektörel ihracat tablo-

su, Balıkesir ihracatının sektörel derinliğini de ortaya koymuş oldu. Balıkesir bu yönüyle de ihracatta başarılı bir geleceğe sahip olacağını ortaya koydu.

Zeytin ve zeytinyağı sektörü ihracat artış rekortmeni

Balıkesir'in 2022 yılındaki ihracatında sektörlerin performansına bakıldığında; Ayvalık, Burhaniye, Edremit'i barındıran ve sofralık zeytin ve zeytinyağı ile meşhur olan Körfez Bölgesi'ndeki ihracatçıların 2022 yılında başarılı bir yıl geçirdikleri ve zeytin ve zeytinyağı sektörünün ihracat artış rekortmeni olduğu gözüküyor. Balıkesir, 2021 yılında 1 milyon 187 bin dolarlık zeytin ve zeytinyağı ihraç etmişken, 2022 yılında yüzde 1332'lik artışla 17 milyon dolar dövizi Türkiye'ye kazandırmayı başardı. Balıkesirli ihracatçılar 2022 yılında 155 ülkeye ihracat yaparken, en çok ihracat yaptıkları ül-

ke 132 milyon dolarla Irak oldu.

Amerika Birleşik Devletleri'ne 73 milyon dolarlık ihracata imza atan Balıkesirli ihracatçılar, Almanya'ya da 67 milyon dolarlık ihraç ürünleri gönderdi. İtalya, Balıkesir'den 45 milyon dolarlık ithalat yaparken, Balıkesir'den İspanya'ya yapılan ihracat yüzde 49'luk artışla 24.3 milyon dolardan 36.2 milyon dolara ilerledi. İsrail, 36 milyon dolarla İspanya'yı izledi. Bu ülkeleri 33.5 milyon dolarla Brezilya, 31 milyon dolarla Fransa, 24 milyon dolarla Birleşik Arap Emirlikleri ve 22.5 milyon dolarla Polonya izledi.

Ihracat artış hızında Estonya en önde

Balıkesir'in ülkeler bazında ihracat artış hızında en dikkat çeken ülke yüzde 14 bin 394 ile Estonya oldu. Balıkesir'in 2021 yılında Estonya'ya yaptığı ihracat sadece 38 bin dolar iken,

2022 yılında 5.6 milyon dolara fırladı. Balıkesir'den Litvanya'ya yapılan ihracatta yüzde 4 bin 283'lük artışla 231 bin dolardan 10 milyon 130 bin dolara yükseldi. Balıkesir, 2022 yılında; Polonya, Belçika, Gürcistan, Rusya Federasyonu, Sri Lanka, Senegal, Kamerun, Singapur, Güney Kore, Bosna Hersek, Peru, Kenya, Venezüella ve Bolivya'nın aralarında bulunduğu 20'den

fazla ülkeye de üç rakamlı ihracat artış yüzdeleri yakaladı.

Balıkesir'i, "Türkiye'nin sektörel zenginliği en fazla olan illerinden biri" olarak tanımlayan Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, tarım, sanayi ve madencilik alanlarında büyük potansiyele sahip olan ve bu potansiyelini katma değerli bir şekilde üretime ve ihracata kazandıran Balıkesir'i 10 numara bir kent olarak nitelendi. Balıkesir iş dünyasını temsil eden sivil toplum kuruluşları arasındaki uyuma dikkati çeken Eskinazi, "Bu uyum, Balıkesir'i çok daha ileriye taşıyacak itici güç konumunda. 2023 yılında Balıkesir'in ihracatta 1 milyar doları aşacağına inanıyorum. Balıkesir'in ihracatçı kimliğinin daha net bir şekilde ortaya çıkması için EİB olarak üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmek için çalışıyoruz" şeklinde konuştu. ● **BALIKESİR**

160 ülkeye 1 milyar dolar makarna ihracatı yaptık

Türkiye'den 2022 yılında 160 ülkeye 967 milyon 68 bin dolarlık makarna ihracatı yapıldı. Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Başkanı Aykut Göymen, Türkiye'nin dünyada makarna üretiminde üçüncü, ihracatta ise ikinci sıraday olduğunu söyledi. Türk makarna sanayisinin dünyada söz sahibi olduğunu ifade eden Göymen, "Türkiye makarna sanayisi 26 işletmeden oluşuyor. Bu üreticilerimiz toplamda yıllık 2.2 milyon ton makarna üretim kapasitesine sahip. Türk makarna sanayisi ihracatı ilk olarak 13 tonla başlamıştı, şu an milyon ton seviyesinde" dedi. Türk makarnasına olan talebin sürekli arttığına işaret eden Göymen, Türkiye'nin 2022'de 160 ülkeye makarna gönderdiğini, 2021 yılında 1 milyon 364 bin 547 ton makarna ihracatına karşılık 777 milyon 947 bin dolar gelir elde edildiğini aktardı. Göymen, "Türk makarna sanayicilerimiz ihracatlarını yüzde 24.3 yükseltti" dedi. ● **GAZİANTEP**

Damla sulama yöntemi ikinci ürün imkânı sağladı

Edirne'nin Lalapaşa ilçesinde, vahşi sulama yerine kullanılan damla sulama yöntemiyle yüzde 60 su tasarrufu sağlandı ve çiftçiler ikinci ürünü yetiştirme imkânı buldu. Tarım ve Orman Bakanlığının "Bireysel tarla içi modern sulama sistemleri" desteklerinden yararlanan Çömlekakpınar köyü sakinleri, damla sulama ile üretim alanını genişletti. Köy sakinleri, 10 yıl önce 40 dönüm ile başladıkları damla sulama yöntemiyle üretimi, ayçiçeği ve mısır da yetiştirdiği yaklaşık bin 300 dönüme çıkardı. Çömlekakpınar Köyü Sulama Kooperatifi Başkanı Serdar Özvatan, damla sulama yöntemiyle sudan tasarruf sağladıklarını söyledi. Özvatan, evlet desteğiyle başladıkları bu yöntemle üretimi artırdıklarını belirtti. ● **EDİRNE**

GİV Girişimcilik ilk mezunlarını verdi

Girişimci İş Adamları Vakfı (GİV) Adana Şubesi tarafından düzenlenen Girişimcilik Akademisi Programı ilk mezunlarını verdi. Yaklaşık olarak 4 ay süren eğitim programı kapsamında katılımcılara başta "Ticaret Ahlakı" ve "Süreç Yönetimi" gibi özel başlıkların yer aldığı eğitimler verildi. Özellikle aile şirketlerinde üçüncü nesil iş insanlarının gelişimi için önemli katkılar sunuldu. Çukurova Kalkınma Ajansı Konferans Salonu'nda düzenlenen sertifika töreninde konuşan GİV Adana Şube Başkanı Cengiz Aslan, genç girişimcilerin eğitiminde başarının yanında başarısızlığın da önemli bir süreç olduğunu belirtti. Bilginin ve tecrübenin birikim sonucunda olgunlaştığını ve çalışma hayatına fayda sağladığını kaydeden Cengiz Aslan, genç girişimcilerin sabırlı olmalarını ve asla vazgeçmemelerini tavsiye etti. Aslan, GİV Adana Şubesi olarak eğitim ve mentorluk çalışmalarının devam edeceğini ifade etti. Girişimcilik Akademisi Programı'nın yürütülmesini gerçekleştiren BHS Gelişim Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Barlık ise Girişimci İş Adamları Vakfı'nın çözüm ortağı olmaktan ve Adana'da bir ilke imza atmaktan gurur duyduklarını söyledi. KOSGEB Adana İl Müdürü Mehmet Eren ise konuşmasında GİV Adana Şubesi yöneticilerini tebrik ederek girişimcilik ekosisteminin gelişimi ve katkı sağlanması noktasında ticarete ahlak kuralının olmazsa olmaz bir unsur olduğunu dile getirdi. ● **ADANA**

Rekabet için "erkenci çilek" ihracatına başlandı

Antalya'da üretici Fatih Şen, ilki yıl süren Ar-Ge çalışmalarında başarılı olarak, dünya pazarında çileğin az olduğu kış döneminde modern sistemle ürettiği erkenci çileği, farklı ülkelere ihraç etmeye başladı. Aksu ilçesinde topraksız tarımla uğraşan Şen, kışın da yüksek kaliteli üretim yaparak, ihracattan daha fazla gelir sağlanması için çalışma

başlattı. ABD'deki Florida Üniversitesinde bitkilerin genetik materyalleri üzerindeki çalışmalarını inceleyerek, Antalya'ya getirdikleri bitkilerin adaptasyonu için AR-GE gerçekleştiren Şen, iki yıl süren adaptasyon çalışmalarının ardından kış döneminde yüksek kalite çilek üretimini başardı. Yaklaşık 20 dönümlük örtü altında, topraksız

tarımla kış döneminde çilek üretimi yapmaya başlayan Şen, hem ürünleri farklı ülkelere ihraç ediyor hem de istihdama katkı sunuyor. Şen, Türkiye ve dünya pazarında çileğin az olduğu dönemde kaliteli üretim yaparak, iyi fiyatla pazarlara girebilmek için deneme yanılma yöntemiyle iki yıl süren çalışmaların meyvelerini vermeye başladığını söy-

ledi. Çilekte erkencilik anlamında yoğun emek verdiklerini dile getiren Şen, "Bu üretim modeli, çileğin olmadığı dönemde başka pazarlarda revaçta olmanızı sağlıyor. Dünya pazarında 'Türk çileği' diye bir kavram oluşmaya başladı. İhracatın devamlılığı açısından her dönemde yüksek kaliteli üretim önemliydi" dedi. ● **ANTALYA**

Kendi kurdukları fabrikada işlenen fındık dünyaya açılıyor

Sakarya'da, fındıklarını tüccara satmak yerine kooperatifleşme fikrini hayata geçiren köylüler, alın teriyle inşa ettikleri fabrikada işlenen fındığı dünya pazarına satmaya hazırlanıyor. Karasu ilçesi Paralı köyünde yaşayan 50 fındıkçı, tüccara sattıkları ürünlerini değerlendirmek amacıyla 2013'te Paralı Köyü Kuzey Tarımsal Kalkınma Kooperatifini kurdu. Fındığı paketleyip iç piyasaya sattıkları tesisi 2020'de Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) desteğiyle fabrikaya dönüştüren

üyeler, kavrulmuş iç fındık, fındık içli draje ve tuzlu kavrulmuş fındık üretimine başladı. Üye sayısının 100'ü geçmesiyle hedef yükselten kooperatif üyeleri, MARKA'dan ikinci kez almaya hak kazandıkları hibeyle üretim kapasitelerini 2 bin tona çıkarmaya ve Sakarya'nın fındığını ihraç etmeyi hedefliyor. Kooperatif Başkanı Özgür Uğur, fındığı pazarlama ve satma konusundaki sorunlarına kendilerince çözüm bulduklarını belirtti. Kooperatif binasını ve 3 bin tonluk depo inşaatını üyelerin bizatihi

çalışarak yaptığını anlatan Uğur, böylelikle fındığı emanet verme konusunun ortadan kalktığını aktardı.

MARKA'dan aldıkları yüzde 80'i hibeli krediyle üretim hattı kurduklarını kaydeden Uğur, "İşlerimiz büyümeye başlayınca tesiste eksik makinelerimiz vardı. MARKA'ya bir başvuru daha yaptık ve kabul edildi. Yaklaşık 2 milyon 750 bin liralık projemiz var. Bu hibe kredi önümüzü ihracata açacak. Biz artık yüzümüzü ihracata döndük" diye konuştu. ● **BALIKESİR**

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7878	18.8216	18.7746	18.8499
Avustralya Doları	13.1436	13.2293	13.0832	13.3087
Danimarka Kronu	2.7310	2.7444	2.7290	2.7507
Euro	20.3458	20.3824	20.3315	20.4130
İngiliz Sterlini	23.1239	23.2444	23.1077	23.2793
İsviçre Frangı	20.2232	20.3530	20.1929	20.3836
İsveç Kronu	1.7920	1.8106	1.7907	1.8147
Kanada Doları	13.9590	14.0219	13.9073	14.0752
Kuveyt Dinarı	61.1678	61.9682	60.2503	62.8977
Norveç Kronu	1.8681	1.8806	1.8668	1.8850
Suudi Arabistan Riyali	5.0060	5.0150	4.9685	5.0527
Japon Yeni	14.3800	14.4752	14.3268	14.5302
Bulgar Levası	10.3441	10.4795	10.3441	10.4795
Rumen Leyi	4.1129	4.1667	4.1129	4.1667
Rus Rublesi	0.2652	0.2687	0.2652	0.2687
İran Riyali	0.0445	0.0451	0.0445	0.0451
Çin Yuanı	2.7655	2.8017	2.7655	2.8017
Pakistan Rupisi	0.0698	0.0707	0.0698	0.0707
Katar Riyali	5.0955	5.1621	5.0955	5.1621
Güney Kore Wonu	0.0151	0.0153	0.0151	0.0153
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9897	11.1335	10.9897	11.1335
BAE Dirhemi	5.0864	5.1529	5.0864	5.1529

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI	ÇAPRAZ KURLAR
Arjantin Pesosu	0.10079	Avustralya Doları 1.4261
Brezilya Reali	3.6599	Danimarka Kronu 6.8689
Çek Korunası	0.85526	İsviçre Frangı 0.9269
Endonezya Rupisi	0.00125	İsveç Kronu 10.44
Güney Afrika Randı	1.0784	Japon Yeni 130.34
Hindistan Rupisi	0.22967	Kanada Doları 1.3441
Hong Kong Doları	2.3993	Norveç Kronu 10.03
Irak Dinarı	0.01288	Suudi Arabistan Riyali 3.753
Macar Forinti	0.05231	Euro 1.0829
Malezya Ringgiti	4.4083	İngiliz Sterlini 1.2329
Meksika Pesosu	0.99901	Kuveyt Dinarı 3.2741
Mısır Lirası	0.62206	
Polonya Zlotisi	4.327	
Singapur Doları	14.2757	
Suriye Lirası	0.00749	
Tayland Bahtı	0.56898	
Ürdün Dinarı	26.4892	
Yeni İsrail Şekli	5.41	

TCMB TARAFINDAN DÜN SAAT 15.30 İTİBARIYLA
AÇIKLANAN GÖSTERGE KURLARDIR

SERBEST PİYASA

DÖVİZ FİYATI	ALİŞ	SATIŞ	PARİTELER
Dolar	18.7460	18.8228	EUR/USD 1.08
Euro	20.3195	20.4423	USD/JPY 129.98
İsviçre Frangı	20.2518	20.4008	USD/CHF 0.92
İngiliz Sterlini	23.1385	23.2831	GBP/USD 1.23
Japon Yeni	14.4200	14.4900	EUR/GBP 0.88
S. Arabistan Riyalı	4.9997	5.0248	LİBÖR
İsveç Kronu	1.7879	1.7969	1ay 4.57429
Norveç Kronu	1.8700	1.8794	3ay 4.81357
Danimarka Kronu	2.7353	2.7491	6ay 5.10043
Avustralya Doları	13.1372	13.2920	12 ay 5.33757
Kanada Doları	13.9629	14.0610	

ALTIN FİYATI	ALİŞ	SATIŞ
24 Ayar Altın	1,163.594	1,174.198
22 Ayar Altın	1,067.87	1,079.72
18 Ayar Altın	856.64	884.05
14 Ayar Altınb	668.88	689.56
22 Ayar Tel Bil.	1,052.60	1,128.55
Cum. Altını	7,772	7,843
Cum. Çey. Altın	1,861.18	1,907.71
Reşat Lira	8,007	8,080
Altın ons (dolar)	1,900.88	1,927.58

www.dunya.com

KAZANDIRANLAR

Günlük getiri(%)	
Lüks Kadife	10.00
Marshall	9.99
Mackolik İnternet Hizmetleri	9.99
Burçelik Vana	9.99
İş Girişim	9.95
Rodrigo Tekstil	9.94
Burçelik	9.94
Aksu Enerji	8.84
Birko Mensucat	8.41
Eminiş Ambalaj	7.51
Akın Tekstil	6.91
Özderici GMYO	6.64

KAYBETTİRENLER

Günlük getiri(%)	
Çan2 Termik	-10.00
Birikim Varlık Yönetim	-10.00
Söke Değirmencilik	-10.00
SDT Uzay Ve Savunma Tek.	-10.00
Oncosem Okolojik Sistemler	-9.96
Viking Kağıt	-9.95
Atlas Yat. Ort.	-9.65
EYG Gayrimenkul Yatırım	-8.48
Egeplast	-8.03
Pasifik GYO	-7.85
Sanica Isı Sanayi	-7.80
Astor Enerji	-7.49

PAHALI

Endekse göre (%)	
Marshall	47.74
Astor Enerji	45.82
Oncosem Okolojik Sistemler	42.00
Rodrigo Tekstil	39.34
Sanko Pazarlama	34.53
SDT Uzay Ve Savunma Tek.	32.72
Burçelik	30.60
Burçelik Vana	28.88
Egeplast	28.72
Martı GMYO	26.81
Gen İlaç	26.49
İhlas Haber Ajansı	25.17

UCUZ

Endekse göre (%)	
Viking Kağıt	-22.92
Gübre Fabrik.	-18.79
Ensari Deri Gıda*	-14.32
Konya Çimento	-12.94
Çan2 Termik	-12.50
Pınar Su*	-12.23
Mia Teknoloji	-12.15
Tekfen Holding	-11.00
Konya Kağıt	-10.68
Yeşil Yatırım Holding*	-10.14
Umpaş Holding	-9.99
Berkosan Yatırım*	-8.96

DİP

1 yıllık dibine yakınlık	
Aydem Enerji	0.00
Türk İlaç Serum	0.00
Selçuk Gıda	0.00
Galata Wind Enerji	0.00
Akfen GMYO	0.00
Link Bilgisayar	0.00
Çan2 Termik	0.00
Ensari Deri Gıda	0.00
Ziraat Portfoy Risk Esit Bd20	0.00
Mondi Turkey	0.00

ZİRVE

1 yıllık zirvesine yakınlık	
İş Girişim	0.00
Anel Elektrik	0.00
Burçelik Vana	0.00
Aksu Enerji	0.00
Qinvest PYRE-Pie GMYF	0.00
RE-PIE Avrasya Stratejik GMYF	0.00
Burçelik	0.00
Rodrigo Tekstil	0.00
LDR Turizm	0.00
Lüks Kadife	0.00

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 31/01/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	16.98	4,693,268,114	17.08	16.68	17.50	-0.29	-13.15	16.75	17.25	28.12	43.86	86.72	-41.73
Akfen GMYO	3.94	213,454,813	4.00	3.94	4.10	-2.96	-25.38	3.35	4.30	7.43	30.03	71.25	-144.49
Aksa	77.40	168,947,306	76.13	74.00	78.20	1.98	-15.82	75.00	87.00	49.30	43.57	87.95	-61.33
Aksa Enerji	35.54	322,597,317	36.40	35.54	37.38	-4.46	-24.38	34.00	38.00	18.26	26.99	75.46	-142.38
Alarko GMYO	61.50	43,798,194	62.51	61.25	64.35	-4.13	-26.61	45.50	70.00	31.75	32.63	76.30	-119.73
Alarko Holding	69.50	929,476,423	69.68	68.00	71.40	-2.52	-15.24	69.00	80.00	50.35	42.64	87.15	-54.65
Albaraka Türk	2.85	195,767,080	2.90	2.84	2.95	-2.73	-14.93	2.28	3.05	10.68	39.37	86.36	-103.75
Alkim Kimya	31.10	25,655,610	31.55	31.06	32.36	-2.99	-20.62	28.50	34.00	14.94	29.93	81.37	-126.75
Anadolu Efes	52.20	210,699,678	52.26	51.55	53.30	-0.67	-22.95	49.50	55.00	12.05	28.42	75.76	-143.73
Anadolu Grubu Holding	91.00	42,359,343	89.65	88.45	91.05	-0.05	-17.57	89.00	92.00	20.09	37.89	83.49	-109.28
Anadolu Isuzu	173.80	126,645,248	176.91	173.80	184.30	-5.80	-24.89	172.50	200.00	8.41	39.53	79.54	-24.43
Arçelik	107.20	742,771,494	108.97	106.60	111.60	-3.25	-4.46	93.00	107.50	23.33	47.62	90.16	-31.23
Aselsan	56.80	4,565,793,226	58.24	56.80	59.55	-3.81	-8.61	32.50	57.00	22.49	45.73	82.20	-65.43
Aydem Enerji	18.09	67,056,657	18.52	18.09	18.99	-4.89	-31.63	18.00	22.50	7.53	25.19	69.20	-119.99
Bagfaş	30.32	51,406,367	30.81	30.30	31.60	-4.23	-24.43	26.50	39.50	7.04	28.47	76.57	-159.80
Başkent Doğalgaz GMYO	16.45	91,656,905	16.71	16.44	17.25	-3.74	-22.99	14.50	17.00	14.74	34.05	76.09	-121.00
Bera Holding	11.16	124,695,657	11.37	11.14	11.79	-4.78	-25.85	10.00	14.25	4.81	30.63	75.71	-155.49
Bim Mağazalar	124.50	847,528,930	126.11	124.50	128.20	-2.96	-9.06	122.50	127.50	11.62	38.26	88.93	-102.37
Biotrend Çevre ve Enerji	16.31	87,527,253	16.25	16.03	16.74	-2.57	-13.93	13.50	17.00	18.84	40.53	91.12	-148.95
Borusan Yat. Paz.	909.60	56,812,606	903.70	878.40	930.00	0.02	-21.72	800.00	980.00	22.39	35.06	76.75	-87.03
Bursa Çimento	5.14	48,206,936	5.01	4.88	5.14	1.38	-16.96	4.65	5.90	30.43	37.00	78.35	-117.55
Coca Cola İçecek	183.20	79,696,520	182.12	178.50	185.20	-1.08	-10.37	180.00	192.50	15.67	40.19	88.08	-112.49
Çemtaş	48.06	64,211,563	48.33	47.54	49.46	-2.87	-24.91	48.00	55.00	15.08	34.69	76.90	-130.23
Çimsa	81.85	96,433,295	82.87	81.25	84.70	-2.27	-18.48	77.00	89.00	20.88	37.25	80.72	-115.25
Doğan Holding	8.81	807,374,831	8.70	8.44	8.91	0.80	-16.73	6.40	9.80	28.46	39.15	77.69	-127.87
Doğuş Otomotiv	159.00	210,875,058	155.96	152.20	159.00	0.63	-18.88	150.00	160.00	41.61	45.42	85.53	-42.55
Eczacıbaşı İlaç	25.20	114,388,541	25.78	25.10	26.74	-4.76	-21.79	22.75	27.50	9.64	37.01	74.07	-150.58
Ege Endüstri	5275.00	235,065,179	5343.85	5247.70	5501.00	-4.10	-14.82	4900.00	5682.70	9.50	41.14	77.14	-134.36
Emlak Konut GMYO	7.85	3,396,107,749	7.93	7.73	8.08	-1.13	-10.08	4.50	7.90	28.29	44.03	83.33	-123.90
Enerjisa Enerji	32.98	797,529,249	32.85	32.16	33.92	-2.71	-8.54	19.50	33.00	40.19	49.44	87.71	-25.86
Enka İnşaat	29.68	2,324,003,753	29.43	28.30	30.90	3.70	-10.44	19.50	30.50	31.70	48.27	84.70	-60.14
Erbosan	144.10	37,661,129	145.70	143.50	149.20	-3.48	-22.78	125.00	150.00	14.54	32.41	76.85	-137.69
Ereğli Demir Çelik	38.10	3,090,172,026	38.66	38.10	39.12	-2.71	-7.66	37.50	38.50	42.89	41.08	90.20	-95.45
Europen Endüstri	10.23	92,097,662	10.29	10.14	10.59	-3.03	-16.49	8.40	11.75	6.86	36.59	87.06	-110.24
Fenerbahçe Futbol	63.80	343,648,616	65.55	63.80	67.00	-2.52	-12.48	63.00	71.00	57.37	45.99	87.52	86.94
Ford Otosan	510.10	1,541,949,962	518.49	510.10	527.80	-3.57	-2.75	450.00	520.00	69.82	54.87	96.90	56.73
Galata Wind Enerji	17.44	64,033,100	17.69	17.44	18.22	-4.28	-23.37	15.25	18.25	10.65	29.60	75.69	-135.63
Garanti Bankası	24.04	1,553,308,812	24.09	23.56	24.72	0.67	-19.97	24.00	25.00	17.46	38.32	80.62	-80.67
Girişim Elektrik Sanayi	244.00	592,475,778	239.99	235.10	248.50	-0.77	2.48	242.50	245.00	54.87	53.56	100.99	45.88
Global Yat. Holding	9.02	74,433,921	9.14	8.91	9.36	-3.63	-19.68	8.30	10.00	17.22	35.06	75.61	-108.13
GSD Holding	3.16	102,793,423	3.19	3.14	3.25	-0.63	-24.40	2.85	3.50	10.11	35.75	78.22	-116.43
Gübre Fabrik.	276.00	3,377,691,531	282.21	267.20	297.50	-6.60	4.43	275.00	295.00	9.05	44.85	96.57	-74.68
Hektaş	31.50	201,035,392	32.19	31.50	33.20	-3.85	-16.27	30.50	33.50	26.65	37.77	85.41	-104.91
İpek Doğal Enerji	33.72	149,620,673	34.37	33.50	35.38	-4.26	-3.38	31.50	36.00	8.25	42.16	95.80	-124.86
İşenderun Demir Çelik	32.10	44,277,629	32.36	31.96	33.00	-2.37	-3.60	27.00	32.50	39.45	45.17	93.59	-77.32
İş Bankası (C)	10.88	2,198,340,694	10.88	10.56	11.18	1.21	-14.80	10.75	11.00	19.24	42.49	85.87	-76.44
İş Fin.Kir.	6.27	80,702,682	6.48	6.27	6.67	-4.13	-22.59	6.10	7.70	14.87	34.55	79.97	-105.96
İş GMYO	11.52	761,455,124	12.03	11.52	12.77	-6.27	8.27	11.00	11.75	28.22	53.25	104.54	34.45
Jantasa Jant Sanayi	112.10	39,167,148	111.97	109.60	114.80	-1.49	-21.83	105.00	122.50	18.16	33.74	81.47	-125.24
Kardemir (D)	16.47	2,962,965,409	16.71	16.34	17.06	-2.43	-8.45	12.25	16.75	17.57	38.48	87.56	-151.15
Karsan Otomotiv	9.20	220,338,875	9.30	9.12	9.48	-3.16	-26.34	9.20	9.30	10.82	29.74	76.10	-128.23
Kerevitaş Gıda	13.55	45,014,466	13.79	13.55	14.10	-4.38	-22.57	11.25	14.25	58.46	41.27	76.51	-58.83
Kiler Holding	24.64	16,362,125	25.17	24.64	25.92	-5.95	-9.54	24.50	26.50	31.20	35.80	95.14	-180.07
Kimtek Polüretan	93.95	78,739,840	95.90	93.80	97.85	-4.76	-19.97	82.00	115.00	6.26	34.47	82.78	-100.78
Kızılbük GYO	25.48	150,344,998	25.83	25.40	26.72	-4.71	-10.60	21.50	26.50	11.94	43.46	92.92	-177.94
Kocaeli Çelik	17.02	80,623,725	17.34	17.02	17.88	-4.60	-18.95	12.25	18.25	7.04	37.35	86.22	-115.65
Koç Holding	76.45	1,815,958,211	77.22	75.85	78.50	-1.86	-8.66	71.00	77.00	30.80	47.94	91.72	-22.55
Kontrolmatik Teknoloji	143.00	138,860,696	140.97	138.00	144.10	-0.69	-9.67	140.00	145.00	23.78	43.38	90.79	-76.69
Kordsa Teknik Tekstil	75.80	121,207,199	76.41	75.25	77.85	-2.63	-21.61	59.00	84.00	14.53	37.62	80.38	-100.48
Koza Altın	554.90	3,785,492,345	552.92	541.00	567.80	-1.03	-1.79	207.50	560.00	28.17	49.93	87.45	-54.28
Koza Madencilik	53.05	1,072,105,486	52.75	51.55	54.10	-2.03	-1.03	30.50	54.00	15.34	48.04	97.70	-43.66
Mavi Giyim	116.10	157,117,805	112.54	108.40	116.10	2.47	-12.18	115.00	117.50	59.03	46.71	88.97	-93.43
Migros Ticaret	13.70	312,292,775	13.60	13.37	13.80	-1.08	-5.94	137.50	140.00	15.93	46.50	93.87	-41.82
Net Holding	11.09	52,237,417	11.14	10.93	11.36	-0.81	-26.31	11.00	11.75	8.02	28.92	74.83	-146.92
Odak Elektrik	7.75	772,689,994	7.69	7.56	7.86	-0.64	-31.11	7.70	10.75	15.87	27.31	69.95	-132.91
Otokar	999.80	159,382,725	990.23	959.60	1008.00	-0.02	-3.68	960.00	1000.00	44.48	53.67	92.81	9.78
Oyak Çimento	21.42	241,570,979	21.58	21.06	22.34	-4.20	1.90	20.25	21.50	13.56	48.28	101.04	-33.69
Pasifik GYO	7.51	265,841,891	7.84	7.48	8.28	-7.85	-16.00	6.60	8.20	21.98	36.36	86.03	-225.22
Pegasus	494.10	1,865,402,697	501.96	487.00	513.30	-2.95	2.94	490.00	495.00	30.36	49.71	100.29	-29.63
Petkim	16.33	3,159,085,508	16.41	16.06	16.81	-0.67	-18.19	15.00	17.00	14.24	37.44	79.74	-121.96
Sabancı Holding	39.02	2,039,395,480	39.28	38.54	40.02	-0.61	-13.44	39.00	39.50	18.54	39.85	86.33	-92.16
Sasa Polyester	100.30	313,327,526	102.96	100.30	106.40	-4.20	-8.82	88.00	102.50	39.27	41.34	96.72	-93.26
Selçuk Eczacı Deposu	38.70	53,508,088	39.42	38.70	40.54	-3.97	-4.44	25.00	39.00	54.97	55.38	95.27	56.53
Sinpaş GMYO	3.07	110,632,528	3.10	3.07	3.17	-1.60	-12.54	3.05	3.10	8.64	37.44	88.22	-107.54
Smart Güneş Enerjisi Tek.	74.00	102,344,191	72.37	70.35	76.00	-0.60	-15.19	74.00	78.00	17.24	39.84	89.64	-88.46
Şekerbank	2.64	382,049,952	2.66	2.61	2.71	-0.38	-13.73	2.60	2.65	14.78	41.46	85.44	-75.14
Şişecam	39.54	3,234,865,931	40.26	39.44	41.12	-2.37	-7.88	39.50	40.00	19.93	42.28	85.77	-94.26
Şok Marketler Ticaret	26.40	389,433,954	26.23	25.56	27.40	-2.58	-5.58	24.00	27.00	13.31	44.68	94.49	-46.31
T. Halk Bankası	10.50	1,131,162,427	10.56	10.23	10.84	-0.29	-20.99	10.50	11.25	8.68	39.30	77.95	-108.85
T.S.K.B.	4.18	70,323,568	4.25	4.10	4.34	-2.56	-4.35	4.00	4.35	23.22	47.13	93.51	-28.83
TAV Havalimanları	82.65	449,931,864	81.64	80.15	83.40	-1.02	-11.60	81.00	83.00	28.89	41.31	86.23	-89.01
Tekfen Holding	38.94	904,327,563	39.62	38.66	40.76	-2.94	-20.95	33.00	43.50	6.66	36.80	71.71	-145

Param'da hedef 'açık bankacılık'ta öncü olmak

Finansal teknolojiler için çözümler üreten ve geçen yıl EBRD'den aldığı 217 milyon dolar yatırımla dikkat çeken Param, 2023 yılında agresif büyüme planlıyor. 2022 değerlendirme ve 2023 hedeflerini paylaşan Param CEO'su Emin Can Yılmaz, bireysel müşterilere yönelik açık bankacılık hizmeti vermek için gerekli başvuruları yaptıklarını ve bu alanda öncü olmak istediklerini söyledi.

Birol BOZKURT

birol.bozkurt@dunya.com

Türkiye'de finansal teknolojiler her geçen gün daha da gelişiyor. Hem kullanıcıların hem de şirketlerin uyum sağlamakta zorlandığı bu sektörde çok başarılı işlere imza atan ve sadece Türkiye'de değil dünyada da büyüme hedefi olan çok başarılı Fintek şirketlerimiz var. Param da bu şirketlerden biri. 2022 yılında 5 milyon kullanıcıya, 7 milyon kart sayısına ve 9,2 milyar TL harcama tutarına eriştiklerini söyleyen Param CEO'su Emin Can Yılmaz, pazar payını %33'e çıkarmayı başardıklarını dile getirdi. Hem şirketler bazında hem de bireysel kullanıcılar tarafından büyümeyi planladıklarını altını çizen Yılmaz, İngiltere'de şube açtıklarını yeni şirketlerini de Hollanda'da açmak için gerekli adımları attıklarını söyledi.

2015 yılında BDDK'dan elektronik para lisansı alan Param'ın Türkiye'de fintek sektörünün doğuşuna öncülük yaptığını vurgulayan Yılmaz, son dönemde sıkça gündeme gelen açık bankacılık ile ilgili yaptıkları çalışmalardan da bahsetti. Yılmaz, bu alanda yaptıkları çalışmaları şöyle anlattı: "2021 yılında Param bünyesine dahil olan 'Finrota', Online Tahsilat ve açık bankacılık çözümleri geliştiriyor. Finrota'nın bünyesinde; Türkiye'nin en büyük

online tahsilat sistemi Netahsilat, açık bankacılık çözümleri sunan NetEkstre, Posrapor, E-DBS ve TÖS (Toplu Ödeme Sistemi) ürünleri bulunuyor. Netahsilat, 2022 yılında 147 milyar TL tahsilata aracılık etti. Bireysel müşteriye yönelik açık bankacılık hizmeti verebilmek için de gerekli başvuruları yaptık. Bu alanda da sektörün öncüsü olmak istiyoruz."

"EBRD'den 217 milyon dolar yatırım aldık"

Param'ın uluslararası yatırımcıların da gözdesi haline geldiğini ifade eden Yılmaz, EBRD'den aldıkları 217 milyon dolarlık yatırımla Türkiye'nin en değerli fintek şirketi olduklarını söyledi. Hayatı finansal teknolojilerle kolaylaştırma vizyonu ile hareket ettiklerini belirten Emin Can Yılmaz şunları söyledi: "Bireysel kullanıcılarımıza kolay, hızlı ve güvenli ödeme ile dijital hesap çözümleri sunuyoruz. Kitle ve kişiyi özel çözümler üretiyoruz. Kurumsal kullanıcılarımız ise uçtan uca ödeme ve tahsilat çözümlerimiz-

den yararlanabiliyor. Ürünlerimizi, geliştirdiğimiz teknolojileri diğer finteklerin de kullanımına açarak, sektörün büyümesinde itici bir güç oluyoruz. Günün sonunda tüm faaliyetlerimizle ülkemizin ekonomisine ve istihdama katkı sağlıyoruz."

"Avrupa'ya sert bir giriş yapıyoruz"

2023'te yurt dışında Param'ın adını daha çok duyurmak istediklerini belirten Yılmaz, "2022'de Param UK markamızı hayata geçirdik. Şu an Param UK ile İngiltere içerisinde ve İngiltere-Türkiye arasında hızlı ve kolay para transferi sağlıyoruz. Yakında Param TR ile birlikte, Türkiye'den İngiltere'ye de para transferi yapılabilir. İngiltere'de büyüme ve pazar payımızı artırma çalışmalarımıza ek olarak, yeni yatırımlarla diğer Avrupa ülkelerine açılacağız. Avrupa'ya sert bir giriş yapıyoruz. İlk olarak Hollanda'da şirket kurulumu için çalışmalara başladık. Avrupa'da satın alma yoluyla büyüyeceğiz. Türkiye'den Avrupa'ya tek-

"2023'te agresif büyümeyi hedefliyoruz"

Param'ın bireysel ürünleri ile 2022 yılında 9,2 milyar TL olan alışveriş tutarını 2023'te 23 milyar TL'ye çıkarmayı planladıklarını söyleyen Param CEO'su Yılmaz, bu yıl ParamPOS'ta 37,4 milyar TL olarak gerçekleşen ciro hedefimizi de 2023'te 113 milyar TL olarak belirledik" dedi.

"Karımızın %20'sini çalışanlarımıza dağıttık"

Param'ın büyüme başarısında çalışanların önemli rol oynadığını belirten Emin Can Yılmaz, Param'da istihdam rakamının 2022 yılında 662 kişiye ulaştığını, insan kaynağının yüzde 50'sinin ise kadın çalışanlardan oluştuğunu vurguladı. Kadın çalışan ve kadın yönetici oranıyla sektöre örnek olmayı amaçladıklarını ifade eden Yılmaz, "Kadın çalışan sayısı bakımından, teknoloji şirketlerinin ortalaması dikkate alındığında çok yüksek bir oran yakaladık. 2023 yılındaki hedefimiz, toplam 1.000 kişiye istihdam oluşturmak" dedi. Yılmaz ayrıca 2022 yılında elde ettikleri 96 milyon lira net kârın yüzde 20'sini oluşturan yaklaşık 15 milyon TL'yi çalışanlarla paylaştığını söyledi.

noloji ihracatımız devam edecek. Avrupa'dan başlayıp tüm dünyaya açılmayı planlıyoruz. Hedefimiz gelirlerimizin yüzde 15'ini yabancı para olarak elde etmek" dedi.

"Enflasyonda kademeli yavaşlama başladı"

Merkez Bankası, enflasyonun 2022'de hedef aralığının üzerinde gerçekleşmesi dolayısıyla hükümete yaşanan sapmanın sebeplerini ve alınması gereken önlemleri açıklayan bir mektup gönderdi. Merkez Bankası enflasyonda kademeli yavaşlamanın başladığına dikkat çekti.

Mektupta 2022 yılında tüm politika araçlarında kapsamlı bir gözden geçirme süreci yürütüldüğünü söyleyen Merkez Bankası, rezervlerdeki yükselişe dikkat çekti. Enflasyonda küresel etkilerin varlığına vurgu yapan merkez bankası mektupta, "Uygulanan politikalarla ve küresel enerji fiyatlarının da görece istikrar kazanması ile birlikte yılın ikinci yarısından itibaren enflasyonda kademeli bir yavaşlama süreci başlamıştır. Aylık enflasyon oranlarındaki yavaşlama manşet ve çekirdek enflasyon, enflasyon yayılımı ve beklentileri ile ana eğilim göstergelerinin önemli oranlarda gerilemesine yol açmıştır. TCMB, 2023 yılında Li-

ralaşma Stratejisini tüm unsurlarıyla veri odaklı ve etki analizlerine dayalı olarak kararlılıkla uygulamaya ve geliştirmeye devam edecektir" dedi.

Mevduatta liralasma oranı yüzde 60'a yükseldi

Merkez Bankası hükümete yoladığı mektupta liralasma stratejisine önemli bir yer ayırdı. Mevduatta liralasma oranının yüzde 60'a çıktığına dikkat çekilen açıklamada bu oranın 2023 yılında artırılmasının hedeflendiğini söyledi. "Liralasma Stratejisi kapsamında etkin rezerv politikasının liralasma adımlarıyla desteklenmesi sonucunda mevduattaki Türk lirası payında güçlü bir artış eğilimi gerçekleşmiştir" denilen açıklamada, Rusya-Ukrayna Savaşı sonrasında ani artış gösteren kredi büyümesinin kontrol altına alındığı, kredilerin kompozisyonunda ticari, KOBİ, yatırım ve ihracat kredilerinin payı tarihsel yüksek seviyelere ulaştığı yazıldı.

İç borçlanmanın vadesi 70 aya çıktı

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iç borçlanmanın vadesi 2020'de yaklaşık 34 ay iken, uygulanan uzun vadeli borçlanma stratejisiyle vadeyi 2021 yılında 53 aya, 2022 yıl sonu itibarıyla ise 70 aya çıkardıklarını söyledi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, sosyal medya hesabından, borç yönetim politikalarına ilişkin paylaşımında bulundu. Etkin borç yönetimi anlayışı neticesinde, iç borçlanmanın vadesi, maliyeti ve kompozisyonunda eş zamanlı olarak çok önemli başarılarla imza atıklarına işaret eden Nebati, "İç borçlanmamızın vadesi 2020'de yaklaşık 34 ay iken, uyguladığımız uzun vadeli borçlanma stratejimizle vadeyi 2021 yılında 53 aya, 2022 yıl sonu itibarıyla ise 70 aya çıkardık. 2022 yılı temmuz ayında Hazine tarihinin en uzun ay-

lık ortalama borçlanma vadesi olan 98 aya ulaştık." değerlendirmesinde bulundu.

Nebati, 2022 yılı başında yüzde 24,6 seviyesinde olan sabit getirili iç borçlanmanın ortalama maliyetinin de 2022 yılı aralık ayı sonu itibarıyla yüzde 10,7 seviyesine gerilediğine dikkati çekerek, "Türk lirası cinsi sabit getirili senetlerimizin toplam iç borçlanmamız içerisindeki payı da 2021'de yüzde 35 seviyesinde iken, 2022 sonunda yüzde 60'a ulaşarak, borç stokumuzun kompozisyonunu ciddi biçimde güçlendirdi" ifadesini kullandı.

Ahlatıcı'dan yeni halka arz

Ahlatıcı Doğal Gaz Dağıtım, 10 kentte 1,8 milyon abonesi bulunan doğalgaz dağıtım şirketi Enerya Enerji'nin halka arz edilmesine karar verdi. Geçtiğimiz ay 3,48 milyar TL rekor büyüklükle halka arz edilen Ahlatıcı Doğal Gaz yeni halka arz kararı aldı. KAP'ta yayımlanan açıklama-

da Ahlatıcı bünyesindeki Enerya Enerji'nin de halka arz edileceği açıklandı. Ahlatıcı'dan KAP'a yapılan açıklamada, şirketin yüzde 99,7 ortaklığı olan Enerya Enerji'nin halka arz işlemleri kapsamında yapılması gerekli tüm iş ve işlemlerin gerçekleştirileceği ifade edildi.

Yatırım Dünyası

Volkan DÜKKANCIK
volkan.dukkancik@dunya.com

Sahne bir kez daha Merkez Bankaları'nın

Enflasyon ve durgunluk endişeleri arasında sıkışan küresel piyasalarda bu hafta gelişmiş ülke merkez bankaları bir kez daha sahneye çıkıyor. Son açıklanan TÜFE rakamlarıyla birlikte enflasyonun tepe yaptığına dair artan beklentiler ile nefes alan piyasalarda bu hafta üç büyük merkez bankası Fed, ECB, BoE toplantılarıyla bir kez daha ana gündem maddesi olacak.

Piyasalarda gözler Fed'de

ABD'de enflasyon son aylarda düşüşe geçmekle birlikte Fed'in (ABD Merkez Bankası) hedeflediği %2 seviyesinin hala oldukça üzerinde kalmayı sürdürüyor. Fed başkanları yaptıkları her açıklamada enflasyonu düşürmenin ana hedefleri olduğunun altını çizerken piyasaların erken bir rehavete kapılmaması için ellerinden geleni yapmaya devam ediyorlar. Bir önceki toplantı sonrası yayınlanan ve Fed üyelerinin faiz beklentilerini yansıtan nokta grafiğe üyelerin %5.1 seviyesinde oluşan faiz hedefi, Fed'in faiz artış sürecinde sona yaklaştığı konusunda beklentileri güçlendirdi. Fed'in önümüzdeki iki toplantıda daha 25 baz faiz arttırmasının ardından faiz arttırmalarının yavaş yavaş gündemden çıkacağını ancak 2023 yılı boyunca, gerçekleştirilen faiz artırım sürecinin enflasyon ve ekonomik büyüme üzerindeki etkilerinin konuşulmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

ABD ekonomisinde yumuşak iniş senaryoları

Piyasadaki son dönem fiyatlamalara baktığımızda, ABD ekonomisinin, resesyona girmeden bir yumuşak iniş ile faiz artırım döngüsünü tamamlayacağı beklentisi hakim görüş konumunda. Son açıklanan veriler de bu görüşü destekler nitelikte gerçekleşiyor. Ülke ekonomisi, 2022'nin 4'üncü çeyreğinde yüzde 2,9 ile beklenden fazla büyürken, yeni konut satışları da Aralık 2022'de aylık yüzde 2,3 artışla 616 bine çıkarak 4 ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Ülkede kişisel tüketim harcamaları büyümesi yıllık bazda yüzde 2,1'e gerilerken, enflasyonda düşüş eğiliminin de devam ettiğini teyit etti. Son dönemde enflasyon ve enflasyonu tetikleyen kalemlerdeki yavaşlama eğilimi Fed'in faiz artırım sürecinde son yaklaştığı yönündeki fiyatlamaları haklı çıkaracak yönde. Bununla birlikte hala, enerji ve gıda fiyatlarından kaynaklanabilecek risklerin masada olduğunu gözden çok uzak tutmamak gerekiyor.

ECB'nin sıkı duruşu sürecek mi?

Faiz artırım döngüsüne daha geç katılan ama son aylarda hızını artıran ECB (Avrupa Merkez Bankası) de 2 Şubat'ta toplanacak. Euro bölgesi, yüksek enerji fiyatları ve sıkılaştırılan para politikasının etkisiyle son aylarda ciddi bir yavaşlama eğilimine girmiş durumda. Birbirinden farklı dinamikteki ülkeleri barındıran bölgede yaşanan faiz artırım döngüsünün etkileri de ülkeden ülkeye farklılıklar gösteriyor. Bununla birlikte son açıklanan rakamlar, bölgedeki olası resesyonun başlangıçtaki beklentiler kadar ypratıcı ve uzun süreli olmayacağı yönünde. IMF, bölge ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 0,5'den yüzde 0,7'ye yükseltilirken, 2024 yılı tahmini yüzde 1,8'den yüzde 1,6'ya revize edildi. Daha önce bu yıl yüzde 0,3 küçülmesi öngörülen Almanya ekonomisinin büyüme tahmini yüzde 0,1'e çıkarılırken, benzer şekilde bu yıl yüzde 0,2 daralması beklenen İtalya ekonomisinin büyüme tahmini de yüzde 0,6'ya yükseltildi. Son aylarda doğalgaz ve elektrik fiyatlarındaki hızlı geri çekilmeyle enflasyon konusunda da rahat bir nefes alan bölge ekonomisinde enflasyonun hala tarihi yüksek seviyelerde olması ise ECB'nin bir süre daha sıkı duruşunu koruyacağı yönündeki beklentileri kuvvetlendiriyor. Bu paralelde bu hafta gerçekleşecek toplantıda ECB'den bir 50 baz puanlık artırımın daha gelmesi sürpriz olmayacaktır.

Küresel piyasalar kayıpları telafi edecek mi?

Özetle merkez bankalarının enflasyonla mücadele konusunda belli bir yol kat ettikleri son dönemde açıkça gözlenmekle birlikte daha atılacak adımların olduğu da su götürmez bir gerçek. Büyük resimde piyasalar ise artık bardağın dolu tarafını fiyatlama aşamasına geçmiş durumda ve zaman zaman volatilitate artsa da geçen yıl boyunca yaşanan kayıplarını kısmen de olsa telafi çabasının ön planda olacağını düşünüyoruz.

Fed'in faiz artışında vites düşürmesi bekleniyor

Gözler Fed'de

Küresel piyasalar, ABD Merkez Bankası'nın (Fed) bugün açıklayacağı para politikası kararları öncesinde yatırımcıların ihtiyatlı tutumları nedeniyle dün negatif seyretti.

Dünya genelinde dünden itibaren yoğunlaşan veri takvimi ve merkez bankası kararları yatırımcıların risk iştahını olumsuz etkiliyor.

Para piyasalarındaki fiyatlamalara göre, Amerika Merkez Bankası'nın (Fed) bugün 25 baz puan faiz artırımına kesin gözüyle bakılırken, politika metninde ve Fed Başkanı Jerome Powell'in açıklamalarındaki yönlendirmeler büyük önem arz ediyor.

Analistler, piyasalarda Fed'in faiz artışını nerede durduracağına ilişkin belirsizliklerin varlık fiyatları üzerinde etkili olmayı sürdürdüğüne değinerek, bugünkü toplantıyla beraber bu konunun açıklığa kavuşmasını beklediğini söyledi.

Analistler, ABD'nin 3 aylık hazine bonosu getirisi ile 10 yıllık tahvil faizi arasındaki farkın yaklaşık 110 baz puana indiğini de dile getiriyor.

Avrupa borsaları karışık

Bu gelişmelerle New York borsasında S&P 500 endeksi yüzde 1,3, Nasdaq endeksi yüzde 1,96 ve Dow Jones endeksi yüzde 0,77 değer kaybetti. ABD'de endeks vadeli kontratlar yeni güne yatay seyrile başladı. Avrupa borsalarında dün karışık bir seyrizlenirken, Alman ekonomisinin resesyona girebileceğine yönelik endişeler güçlenmeye başladı.

İngiltere'de FTSE 100 endeksi yüzde 0,25 yükselirken, Almanya'da DAX 40 endeksi yüzde 0,16, Fransa'da CAC 40 endeksi yüzde 0,21 ve İtalya'da MIB 30 endeksi yüzde 0,38 geriledi. Avrupa'da endeks vadeli kontratlar yeni güne de düşüşle başladı.

Çin'de ocak ayı imalat sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 50,1 seviyesinde gerçekleşerek hem beklentileri aştı hem de imalat sanayinin daralma eği-

Berenberg ABD, Amerika, Asya Başekonomisti
MICKEY LEVY

Parasal sıkışmada biraz daha ılımlı bir politika izleyerek politika faizinde 25 baz puanlık bir artışa gidilecek.

limini sonlandırdığını gösterdi. Ülkede hizmet sektörü PMI da 54,4'e çıktı.

Yeni konut satışları arttı

Japonya'da sanayi üretimi aylık yüzde 0,1 gerilese de beklentilerin üzerinde bir performans sergilerken, perakende satışlar da Aralık'ta yıllık bazda yüzde 3,8 artarak öngörülerini geride bıraktı. Kapanışa yakın Japonya'da

Commerzbank ABD Fed Ekonomisti
BERND WEIDENSTEINER

Ekonomi soğudu. Faiz oranlarında tepe noktası uzak değil. Fed geçen yıl politika faizini 425 baz puan artırmıştı.

Nikkei 225 endeksi yüzde 0,5, Çin'de Şanghay bileşik endeksi yüzde 0,4, Güney Kore'de Kospi endeksi yüzde 1 ve Hong Kong'da Hang Seng endeksi yüzde 1,4 geriledi. Öte yandan, piyasalarda, ABD ekonomisinin "yumuşak iniş" yapabileceği beklentisi hakim oldu. Fed üyelerinin son dönem mesajları ve piyasa fiyatlaması bankanın politika faizinde 25 baz puan artış yapabile-

Rabobank Kıdemli ABD Stratejisti
PHILIP MAREY

Enflasyondaki düşüş Fed'in Aralık'taki 50 baz puan olan faiz artırım boyutunu Şubat'ta 25 baz puana indirme ihtimalini artırdı.

ceğini gösteriyor. Ülke ekonomisi, 2022'nin 4'üncü çeyreğinde yüzde 2,9 ile beklenenden fazla büyürken, yeni konut satışları da Aralık 2022'de aylık yüzde 2,3 artışla 616 bine çıkarak, 4 ayın en yüksek seviyesini kaydetti. Ülkede kişisel tüketim harcamaları büyümesi yıllık bazda yüzde 2,1'e gerilerken, enflasyonda düşüş eğiliminin hızlanacağına yönelik beklentiler güçlendi.

Küresel altın talebi son 10 yılın en güçlü seviyesinde

Dünya Altın Konseyi'nin, 2022 yılına ilişkin "Küresel Altın Trendleri" raporu yayımlandı. Rapora göre, merkez bankalarının ve özel yatırımcıların güçlü alımları geçen yıl altında yıllık talebi 2011'den beri en yüksek seviyesine çıkardı.

Küresel altın talebi, 2022'de bir önceki yıla göre yüzde 18 artarak 4 bin 741 bin tona, toplam altın arzı da yüzde 2 yükselişle 4 bin 754,5 tona ulaştı.

Güçlü yıllık toplam, geçen yılın dördüncü çeyreğinde bin 337 tonluk rekor taleple desteklendi. 2022'de mücevher talebi yüzde 3 düşüşle yaklaşık 2 bin 86 tona indi. Geçen yıl yatırım amaçlı altın (sikke ve külçe altın) alımında artış oldu. Yatırım amaçlı altın alımı (tezgâh üstü piyasalar

hariç), geçen yıl 2021'e göre yüzde 10 artarak bin 107 tona ulaştı.

Dünya Altın Konseyi raporuna göre, merkez bankalarının altın alımı geçen yıl bir önceki yıla göre 450 ton artarak 1967'den beri en yüksek seviye olan bin 136 tona çıktı. Merkez bankalarının alımlarının çoğu rapor edilmedi.

Öte yandan, Türkiye'nin yatırım amaçlı altın talebi (sikke ve külçe altın) de geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 38 artarak yaklaşık 85 ton oldu. Ülkenin mücevher olarak altın talebi ise geçen yıl 2022'ye göre yüzde 8 artarak 36,7 tona ulaştı. Bu arada, Londra Külçe Piyasası Birliği'ne (LBMA) göre, altının ons fiyatı dördüncü çeyrekte hızlı artışın etkisiyle ortalama bin 800 dolar seviyesine yükseldi.

Filistinlilere "elektrikli sandalyede idam" tehdidi

İsrail'in Kanal 13 televizyonunun haberine göre, Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir, başkanlığını yaptığı aşırı sağcı Yahudi Gücü Partisi'nin toplantısında Filistinlilere yönelik tehditlerde bulundu.

İşgal altındaki Doğu Kudüs'te İsraililere karşı düzenlenen saldırılara işaret eden Ben-Gvir, "Yakında idam yasasını çıkaracağız. Sivilleri katledenler elektrikli sandalyede idam edilmeliler" dedi.

İsrail Kamu Yayın Kuruluşu KAN'nın haberine göre ise Ben-Gvir, Filistinlilere ait evleri yıkamaya devam edeceklerini söyledi. Filistinli faillerin mahallelerinde sokağa çıkma yasağı

getirilmesini ve kapı kapı dolaşarak silahların toplanmasını istediğini dile getiren Ben-Gvir, silah taşıyan herkesi tespit etmek ve gözaltına almak için sosyal ağların taranması talimatı verdiğini ifade etti. Ben-Gvir'in dün Doğu Kudüs'te Filistinlilere ait 14 evin yıkılması talimatı verdiğini bildirilmişti.

Belçika bir nükleer reaktörü daha kapatıyor

Avrupa'da yaşanan enerji krizine rağmen Belçika'nın Huy şehrinde bulunan Tihange 2 nükleer reaktörünün faaliyeti dün durduruldu. Böylece, faaliyete 1983'te devreye giren nükleer reaktörün elektrik şebekesine bağlantısı 40 yıllık hizmetin ardından sona erdi.

Nükleerden çıkış yasası nedeniyle kapatılacak olan Tihange Nükleer Santrali'nin 3 reaktöründen biri olan Tihange 2, yıllık 1055 megavatsaatlık elektrik üretim kapasitesine sahipti.

Belçika'da Hollanda sınırına yakın Doel nükleer santralinde 4, Tihange'de de 3 adet olmak üzere toplam 7 reaktör faaliyet gösteriyordu.

IMF küresel büyüme hızının yavaşlamasını bekliyor

Uluslararası Para Fonu (IMF), küresel ekonomik büyüme hızının Rusya-Ukrayna savaşı ve devam eden enflasyonla mücadelenin etkisiyle yüzde 3,4'ten bu yıl yüzde 2,9'a gerileyeceğini tahmin etti.

IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nu "Düşük Büyüme Ortamında Enflasyon Zirveye Ulaşıyor" başlığıyla güncelledi.

Raporda, dünya ekonomisinin 2022'de yüzde 3,4 büyüdüğünün tahmin edildiği, büyüme hızının 2023'te yüzde 2,9'a düşmesinin ardından 2024'te yüzde 3,1'e çıkmasının beklediği kaydedildi.

IMF, Ekim 2022'de yayımladığı raporda, küresel ekonominin 2022'de yüzde 3,2, 2023'te yüzde 2,7 ve 2024'te yüzde 3,2 büyüyeceğini öngörmüştü.

Raporda, bu yıla ilişkin büyüme tahmininde yapılan yukarı yönlü revizyona rağmen büyüme hızının tarihsel ortalama olan yüzde 3,8'in altında kaldığı bildirildi. Küresel enflasyonun ise 2022'deki yüzde 8,8 seviyesinden 2023'te yüzde 6,6'ya ve 2024'te yüzde 4,3'e düşmesinin beklediği ancak enflasyonun hala yüzde 3,5 olan salgın önce-

IMF Başkanı
KRISTALINA GEORGIEVA

si seviyelerinin üzerinde olduğu kaydedildi.

IMF'nin raporunda, ülkelerin güncellenen büyüme tahminleri de paylaşıldı. Buna göre, ABD ekonomisinin 2023'e ilişkin büyüme tahmini yüzde 1'den yüzde 1,4'e çıkarıldı. Ülke ekonomisinin 2024 yılı büyüme tahmini de yüzde 1,2'den yüzde 1'e çekildi.

Euro Bölgesi ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 0,5'den yüzde 0,7'ye yükseltirirken, 2024 yılı tahmini yüzde 1,8'den yüzde 1,6'ya revize edildi.

Daha önce bu yıl yüzde 0,3 küçülmesi öngörülen Almanya

ekonomisinin büyüme tahmini yüzde 0,1'e çıkarılırken, benzer şekilde bu yıl yüzde 0,2 daralması beklenen İtalya ekonomisinin büyüme tahmini de yüzde 0,6'ya yükseltildi.

Fransa'nın 2023 yılı büyüme tahmini yüzde 0,7 olarak korunurken, İspanya'nın büyüme beklentisi yüzde 1,2'den yüzde 1,1'e çekildi. Gelecek yıla ilişkin büyüme tahminleri de Almanya için yüzde 1,5'ten yüzde 1,4'e, İtalya için yüzde 1,3'ten yüzde 0,9'a ve İspanya için 2,6'dan yüzde 2,4'e düşürüldü. Fransa ekonomisinin gelecek yıla ilişkin büyüme tahmini ise yüzde 1,6'da sabit bırakıldı.

IMF'nin raporunda, Türkiye ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini de yüzde 3 olarak korunurken, ülke ekonomisinin 2024'te de yüzde 3 büyüyeceği öngörüldü. Türkiye ekonomisinin 2022 yılı büyüme beklentisi ise yüzde 5,5 olarak belirlendi.

164,400,000,000 dolarlık rekor zarar!

Norveç Varlık Fonu geçen yıl 1 trilyon 637 milyar Norveç kronluk (164,4 milyar dolar) yatırım zararı açıkladı. Bu zarar, fonun 2008 finansal krizinden bu yana gördüğü en büyük zarar.

Dünyanın önde gelen devlet varlık fonlarından Norveç Varlık Fonu, Rusya-Ukrayna savaşı ve yüksek enflasyonun piyasalarda oynaklığa neden olmasının etkisiyle geçen yıl 1 trilyon 637 milyar Norveç kronu (164,4 milyar dolar) yatırım zararı açıkladı. Norveç Varlık Fonu'ndan yapılan açıklamada, 2022'de fonun yatırım zararının yüzde 14,1 olduğu belirtildi.

2008 kaybı 633 milyar krondu!

Söz konusu yatırım zararının, fonun 2008 finansal krizinden bu yana en büyük zararı olması dikkati çekti. Fonun 2008'deki kaybı 633 milyar Norveç kronu olarak kayıtlara geçmişti. Fonun Yatırım Yönetimi Başkanı Nicolai Tangen, piyasaların Rusya-Ukrayna savaşından, yüksek enflasyondan ve yükselen faiz oranlarından etkilendiğini be-

Norveç Varlık Fonu'nun Yatırım Yönetimi Başkanı Nicolai Tangen.

lirtti.Tangen, "Bu, hem hisse sene-di piyasasını hem de tahvil piyasasını aynı anda olumsuz etkiledi. Bu çok olağan dışı bir durumdu. Enerji hariç, pay piyasasındaki tüm sektörler, negatif getiri elde etti" dedi. Norveç Varlık Fonu, 1990'dan itibaren ülkenin petrol ve doğalgaz üretiminin getirisiyle yabancı ülkele-

rin hisse senetleri, tahvil ve emlak piyasalarına yatırım yapıyor. Norveç hükümeti, fon gelirlerinin çok az bölümünü kullanabiliyor, geriye kalan yüksek kısım ise gelecek nesiller için biriktiriliyor. Fonun, Norveç dışında 70 ülkede yatırımı bulunurken, dünya borsalarındaki hisselerinin yüzde 1,3'ünü elinde tutuyor.

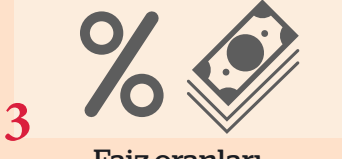
3 NEDEN SIRALADI:

Ukrayna Savaşı

Yüksek enflasyon

Faiz oranları

Fonun piyasa değeri 31 Aralık 2022 itibarıyla 1 trilyon 240 milyar dolar oldu.

"2023 resesyonu 1970'lerdeki gibi yaşanacak"

Wall Street ekonomisti Lazar, ABD'de 2023'ün ikinci yarısında yaşanacak olan resesyonun 2008 ya da 2020 gibi değil, 1973 ve 1974'teki gibi olacağına dikkat çekti.

Bu yıl yaşanacak olan resesyon, 1970'lerdeki gibi hissedilecek... Bu sözlerin sahibi, Wall Street ekonomisti Nancy Lazar...

Amerikan Fox TV'nin yayınına katılan Lazar şu yorumu yaptı: "İnsanlar 2008 ve 2020'ye odaklanıyor. Ancak bu, daha çok 1973, 1974 ve 2021 gibi olacak. 2023'ün ikinci yarısında bir resesyonun tüm etkisinin hissedilecek. Nedeni de Fed'in faiz artırımlarının gecikmeli etkilerinin hakim olması olacak."

Lazar, Fed fonlarındaki değişikliklerin ekonomi üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olmasının yaklaşık bir yıl sürdüğünü de savundu.

Lazar sözlerine şöyle devam etti: "İkinci çeyrekte bir duraklama daha olacağını ve ardından yılın ikinci yarısında tam bir düşüş olacağımı düşünüyoruz."

"Çünkü önce 2021'de küresel bir daralma döngüsü yaşadınız, bunun gecikmeli etkileri ABD ekonomisini çok uluslu ekonomimizle vurdu. İkincisi, 2021'de petrol fiyatları yükseldi ve üçüncüsü, tahvil getirileri önemli ölçüde yükseldi. Yani geçen yıl yaşanan şey, bu yıl başlarken, Fed'in sıkılaştırma döngüsünün gecikmeli etkileri artık azalmakta

olan para arzına yansdı."

1973-1975 resesyonu neydi?

1970'ler resesyonu, petrol kriziyle Aralık 1973'te başlayan ve 7 çeyrek süren resesyondur... 1970'ler boyunca Batı dünyasının çoğunda yaşanan ve II. Dünya Savaşı sonrası genel ekonomik genişlemeye son veren ekonomik durgunluk dönemi idi.

Yolsuzluk algı endeksinde 101'inci sıraya geriledik!

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 1995 yılından bu yana her yıl yayınladığı Yolsuzluk Algı Endeksi'nin 2022 raporu dün yayınlandı.

Türkiye, bir önceki yıla kıyasla 2 puan kaybederek 5 sıra düşüş yaşadı.

2021 yılında 96'ncı sırada yer alan Türkiye, 2022 yılında 36 puan ile 180 ülke arasında 101'inci sıraya geriledi.

Türkiye aynı zamanda son 10 yılda en çok puan kaybeden ülkeler arasında yer almış oldu.

Endeksle ilgili yapılan açıklamada Türkiye'nin son 2 yıldır toplam 15 sıra gerilediğine ve düşüş trendinin devam ettiğine dikkat çekildi:

10 yılda en çok puan kaybeden ülkelerden biriyiz

"Türkiye'nin Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü tarafından 2021'de gri listeye alınmasının yanında Rusya-Ukrayna Savaşı sonrası ülkeye giren kayıtdışı para miktarının arttığına ilişkin iddialar, yargının politikleşmesi, sivil toplum alanının daralması, muhalefetin yaşadığı baskılar ve AİHM kararlarına uyulmaması gibi etkenlerden dolayı Türkiye'nin, düşüş yaşayarak bu trendinin devam ettiği düşünülmektedir."

"Türkiye, son 10 yıl içerisinde en çok puan kaybeden ülkeler arasında yer aldı. Bunun yanında, en çok puan kaybeden ülkeler Avusturya, Avustralya, Lüksemburg Malezya, Pakistan, Kanada, İngiltere, Mali, İran, Bosna Hersek oldu."

iPhone'un 'i'si neyi temsil ediyor?

iPhone, iMac, iPod, iPad ve iTunes...

iMac'in 1998 yılına dayandığını düşünürsek, Apple'ın "i" harfini hayatımıza 25 yıldır sokmuş olduğunu söyleyebiliriz.

Peki bu "i" neyi temsil ediyor?

Dünya basınında, 25'inci yıl

münasebetiyle yapılan haberlerde sorunun cevabının "internet" olduğunu görüyoruz.

Ancak bu kadarla da sınırlı değil. Bakın, Apple'ın kurucusu Steve Jobs, "internet"i temsil eden "i"ye nasıl 4 anlam daha katmış.

İngiliz basınına göre, Jobs yıl-

lar önce verdiği bir röportajda "i"nin 5 şeyi temsil ettiğini öne sürüyor:

- Internet
- Individual (Birey)
- Instruct (Yol göstermek)
- Inform (Bilgi vermek)
- Inspire (İlham vermek).

Brüksel Yansımaları

Fikret AYDEMİR

fikret.aydemir@dunya.com

İsveç'in açmazı

İsveçli aşırı sağcı politikacı Rasmus Paludan'ın Türkiye'nin Stockholm Büyükelçiliği önünde Kuran-ı Kerim yakması geçen haftanın en çok konuşulan konusu oldu.

Demokrasi, insan hakları ve ifade özgürlüğü hususunda en yüksek hassasiyete sahip olmasıyla bilinen İsveç, önümüzdeki altı ay boyunca Avrupa Birliği'nin "kaptan köşkü"nde oturdu.

Türkiye'nin uluslararası kurumlar arasında en güçlü olduğu NATO'ya üyelik başvurusu yapan ve Türkiye'nin "olur"una muhtaç olan İsveç, Haziran ayının sonuna kadar AB Dönem Başkanı.

İsveç, "NATO üyeliği" ile "demokratik değerler ve hukukun üstünlüğü" açmazı ile karşı karşıya...

İsveç, AB Dönem Başkanlığı süresince "güvenlik, rekabetçilik, çevre ve enerji dönüşümü ile demokratik değerler ve hukukun üstünlüğü" konularına öncelik vereceğini açıkladı.

Ayrıca, Rusya'nın 24 Şubat 2022'de Ukrayna'yı işgale başlamasının ardından ortaya çıkan savaşın yarattığı "göç, gıda ve enerji krizi," AB'nin Ukrayna'ya "ekonomik-askeri desteği"nin devamı ve Ukrayna'nın AB üyeliği için gerekli "reform desteği" verilmesi gibi konuların da İsveç'in AB dönem başkanlığı esnasında üzerinde çalışması gereken konuların başında geliyor.

İsveç'in dönem başkanlığında ve AB'nin genel gündeminde, "yaklaşan seçimler" nedeniyle, Türkiye'nin katılım müzakerelerine yer vermedi.

Zaten "teknik düzeyde yürüten" İsveç'in AB Dönem Başkanlığı'nda AB-Türkiye ilişkilerinde bir gelişme beklenmiyor.

Ancak, bu süreçte Türkiye'nin İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya katılımlarını Meclis'te onaylayıp onaylamayacağı önemli bir etken olarak değerlendiriliyor.

Türkiye'nin beklentileri

Türkiye'nin NATO üyeliği için müzakeresi yürüttüğü İsveç'ten AB Dönem Başkanı sıfatıyla "beklentileri" var.

Türkiye'nin AB Dönem Başkanı olarak İsveç'ten en önemli beklentisi önümüzdeki Haziran ayında Moldova'da yapılacak Avrupa Siyasi Topluluğu Zirvesi'nde aday ülkeler ve genişleme sürecindeki ülkelere oluşan 10 ülke ile özel bir "genişleme zirvesi"nin yapılması.

Bu toplantıya genişleme sürecindeki 10 ülke liderinin yanı sıra Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, AB Konseyi Başkanı Charles Michel ve AB Dönem Başkanı sıfatıyla İsveç Başbakanı Ulf Kristersson'un da katılması Türkiye'nin talepleri arasında.

Diplomatik kaynaklara göre, böyle bir toplantının Türkiye açısından son dönemde gündemden giderek düşen genişleme perspektifinin yeniden canlandırılmasını sağlayabilir.

İsveç böyle bir toplantıya sıcak baksa bile, genişleme konusunda AB içinde yaşanan görüş ayrılıkları ve çekimser yaklaşım nedeniyle "genişleme zirvesi"ne hem AB başkenti Brüksel'de hem de diğer üye ülkelerin başkentlerinde karşılık bulamayabilir.

Türkiye üzerinden Rusya ticareti

Türkiye'nin AB'den bir diğer talebi de özellikle Rusya-Ukrayna savaşının gerektirdiği stratejik diyalog ve iş birliğinin geliştirilmesi.

AB, 24 Şubat'ta Ukrayna'yı işgale başlaması sonrası Rusya'ya karşı 9 yaptırım paketi açıklamıştı.

AB'nin, Rusya'nın yaptırımlar nedeniyle ithal edemediği elektronik ve kimyasal ürünler gibi birçok ürünü Türkiye üzerinden alım yoluna gitmesiyle Türk şirketlerinin Avrupa ülkelerinden yaptığı ticarete engeller getiriliyor.

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Dışişleri ile Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Avrupa Parlamentosu'na gönderdiği mektupta, artan Türk-Rus ticaretinden büyük kaygı duyduklarını belirtmiş, aday ülke olan Türkiye'den yaptırımlara uymasını belediklerini dile getirmişti.

Avrupalı birçok iş insanı Rusya'ya uygulanan "ambargo"yu Türkiye üzerinden "bypass ettiği" bilinen bir gerçek. Brüksel'deki bir iş adamı önce malını Türkiye'ye satıyor, Türkiye'den de Rusya'ya satışı gerçekleştiriyor. Veya tam tersi...

Türkiye ile Rusya arasındaki ticaret hacmi Observatory of Economic Complexity (OEC) verilerinde, "Ukrayna Savaşı" öncesi dönemlere göre yaklaşık yüzde 198 oranında arttığını gösteriyor.

Turizm sektörünün 2028 yılı gelir hedefi: 100 milyar dolar

Turizm sektörünün 2022 verilerini açıklayan Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, “2028 yılı hedefimiz 90 milyon ziyaretçi 100 milyar dolar gelir” dedi. Bakan Ersoy, ürün ve pazar çeşitliliği ile sektörün maliyet odaklı değil gelir odaklı büyüyeceğini söyledi. Bakan, bu yönde dönüşümler yaşandığını ekledi.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Türkiye'nin 2028 turizm hedefini 90 milyon ziyaretçi ve 100 milyar dolar gelir olarak açıkladı. Düzenlediği basın toplantısında hem Türkiye turizminin 2022 performansını değerlendiren hem de 2028 yılında kadarki hedeflere ilişkin paylaşımlarda bulunan Bakan Ersoy, pandemi sonrası dünya turizminin 2022 yılı itibariyle 2019'un ancak yüzde 65'ine ulaşabildiğini, Türkiye'nin ise turizmde Cumhuriyet tarihi rekorlarını kırdığını söyledi. Türkiye'nin 2019'da dünyanın en çok turist alan altıncı ülke olduğunu hatırlatan Ersoy, “2021 yılında dördüncülüğe, 2022'nin ilk 11 ayı itibariyle de üçüncülüğe yükseldi. İspanya Merkez Bankasının açıkladığı raporda ‘bizi önemli destinasyonlar gecelemede İspanya’yı geride bıraktı’ diyerek Türkiye örnek gösterildi” dedi.

Kişi başı gecelik harcama hedefi 118 dolar

Türkiye'nin 2022 yılında 46.3 milyar dolar turizm geliri elde ettiğini aktaran Ersoy, turizm geliri hedefinin 2023'te 56, 2024'te 68, 2025'te 77, 2026'da 85.3, 2027'de 93 ve 2028'de 100 milyar dolar olduğunu açıkladı. 2028 yılına kadar ziyaretçi sayısındaki artış hedefini de açıklayan Ersoy, 2022 yılında 51.4 milyon turist sayısının 2023'te 60, 2024'te 68, 2025'te 74.3, 2026'da 80, 2027'de 85 ve 2028'de 90 milyona ulaşmasını beklediklerini söyledi.

2022 yılında turist başına gecelik harcamanın 89 dolar yükseldiğini kaydeden Bakan Ersoy, 2023 hedefinin 95 dolar olduğunu, 2028 yılına gelindiğinde ise kişi başına gece-

lik harcamanın 118 dolara çıkarmayı planladıklarını belirtti.

“THY'nin uçuğu her yer bize pazar”

2023'e dönük rezervasyonlarının iyi bir sezon geçirileceğini gösterdiğini söyleyen Mehmet Nuri Ersoy, hedeflere ulaşmada pazar çeşitliliğinin önemine dikkat çekti. Bu nedenle THY'nin uçuğu her noktayı hedef pazar ilan ettiklerini dile getiren Ersoy, İngiltere ve İrlanda, Batı Avrupa, Doğu Avrupa, Türk cumhuriyetlerini doğal hedef pazarlar olarak belirtti. Ersoy, ABD, Güney Amerika ülkeleri, İskandinav ülkeleri, Körfez ülkeleri ve Uzakdoğu Asya ülkelerinin ise yeni odak pazarlar olarak sıraladı. Ersoy, “ABD'de bu yıl 1 milyon sayısını aştık. Önümüzdeki yılki hedefimiz 1.7-1.8 milyon. Güney Amerika'da ise özellikle dizilerimizin gücüyle ziyaretçi sayısını artıracacağız. Son politik gelişmelerden sonra Körfez ülkelerinden çok ciddi sıçrama oldu. Buradaki artış devam edecek. Uzakdoğu

Asya ülkeleri de kısıtlamaları kaldırdı. 2023 ile beraber oralarda da çok ciddi bir sıçrama yakalayacağız” diye konuştu.

“Hollywood ile ortak film yapacağız”

Markaların dünya çapında bilinirlik kazanması, markalara ilişkin deneyimlerin paylaşılması için 2022 yılında dünya çapında 2 bin 22 kişi getirdiklerini açıklayan Bakan Ersoy, bu yıl sayının 7 bin olacağını aktardı. Sürdürülebilir turizm noktasına odaklandıklarını ifade eden Ersoy, Turizm Geliştirme Ajansı'nın (TGA) kararıyla Hollywood ortak yapımı film ve dizilerde tanıtım yapacaklarını söyledi.

2022'de 140 milyon dolar olan TGA tanıtım bütçesinin turizm gelirine paralel olarak artacağını ileten Bakan Ersoy, bütçenin 2023'te 170 milyon, 2028'de ise 225 milyon dolara çıkacağını açıkladı. Turizmde en önemli ayağın ulaşım olduğunu kaydeden Ersoy, Türkiye'nin güç-

lü hava ulaşımı sayesinde avantajlı olduğunu söyledi. Ersoy, 2023 yılı için Türkiye'ye THY'nin 173 milyon, Pegasus'un 60 milyon ve Sun Express'in de 15 milyon koltuk planladığını açıkladı. Ersoy, bunların yanında Türkiye'ye uçan çok sayıda charter hava yolu şirketinin de bulunduğunu hatırlattı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı işletme belgeli yatak kapasitesinin 2022 yılında 1 milyon 897 bin olduğunu açıklayan Ersoy, 2023 yılında 1 milyon 962 bin, 2024 yılında 2 milyon 30 bin, 2025 yılında 2 milyon 100 bin, 2026 yılında 2 milyon 153 bin, 2027 yılında 2 milyon 203 bin, 2028 yılında ise 2 milyon 250 bine ulaşacağını açıkladı.

Kültür Yolu Festivali büyüyecek

İç pazarda halk plajları konseptinin de artarak devam edeceğini söyleyen Ersoy, “2023'te 7 plajı daha devreye alacağız; Bodrum Türkbükü, Torba, Koyunbaba, Küçük Çaltıcak, Hatay Pirinçlik, Giresun Güre ve İstanbul Şile. Her yıl 7-8 tane ilave ederek, bütün kıyı kentlerimize 5 yıldız konforundaki halk plajlarını yayacağız” dedi.

Ersoy, Kültür Yolu Festivalleri'nin gerçekleştirdiği şehirlerin markalaşmasını hedeflendiklerin aktararak, “2022'de 5 şehirde bunu gerçekleştirmiştik. Bu sene 6 şehir daha eklenerek, 11 şehirde Kültür Yolu Festivallerimiz yapılacak. Bundan sonra her yıl 5 şehir ekleyerek, 2028 yılında 36 şehrimizde festival yapılacak. Yeni şehirlerimiz, Adana, İzmir, Nevşehir, Trabzon, Erzurum, Gaziantep. Festivallerimizi eşit bir şekilde Anadolu'nun farklı bölgelerine yaymak istiyoruz” diye konuştu

“Sektör maliyet değil gelir odaklı büyüyecek”

Bakan Ersoy, sektörün kişi başı gelir yerine gecelik gelire odaklanmasa gerektiğine işaret ederek, “Maliyet odaklı değil, gelir odaklı olmalıyız. Gelir

artarsa maliyetlerle başa çıkabiliriz. Döviz bazında gelirler artınca kur'a bakmayacağız. Bu yönde dönüşüm yaşanıyor. Özellikle konaklamada gelirler artıyor” dedi.

“Konaklama vergisi sorun olmayacak”

Konaklama vergisi ile ilgili kargaşanın ortadan kalktığını ileri süren Kültür ve Turizm Bakanı Ersoy, acente ile olan anlaşmasına göre kimi otellerin konaklama vergisini fiyata dahil

ettiğini kimilerinin de müşteriden aldığını söyledi. Ersoy, paket turlarda acentelerin fiyatının ifşa olmasının önüne geçen düzenlemenin de yapıldığını belirtti.

“Anadolu'yu pazarlayarak klasiğin dışına çıkıyoruz”

Turizmde yeni hedefler için çeşitliliği artıracaklarını vurgulayan Bakan Ersoy, “Turizmi 81 ilde 12 aya yayacağız. Sezon dışına çıkıp tüm Anadolu'yu

pazarlıyoruz. 2022'de 200'den fazla ülkede TV kanalı ve dijitalde tanıtım yaptık. 2023'te 20 yeni ürünü marka tanıtımına alacağız” dedi.

“Süreci tamamlayan tesisler tanıtımda yer alacak”

“Ya bu trende ayak uyduracağız ya da geri kalacağız. Sürdürülebilirlikte trenin ilk binen biz olalım” diyen Bakan Ersoy, 2030 sonuna kadar 24 bin 500 konaklama tesisinin

uyum sürecini tamamlayacağını söyledi. Ersoy, “2023 sonuna kadar 500'den fazla tesis üçüncü aşamayı geçmiş olacak. Onlara pozitif ayırım yaparak tanıtımlarda kullanacağız” dedi.

Otellerde doluluk yüzde 66.7'ye ulaştı

Konaklama sektöründe 2022 yılının bilançosu belli oldu. Türkiye genelinde doluluk oranları Aralık 2022'de gerilerken, yıl genelinde ise dikkat çeken bir artışa ulaştı. Dünya çapında veri ve analiz şirketi STR'nin Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB) için hazırladığı 'Aralık 2022 Ülke Performans Raporu' sonuçlandı. Açıklamaya göre, Aralık 2022'de Türkiye genelinde doluluklar yüzde 4.6 düşerek yüzde 57.9 olurken, 2022 yılının tamamında doluluklar bir önceki yıla göre yüzde 28 artışla 66.7 yüzde olarak gerçekleşti. 2022 yılında Türkiye genelinde günlük satılan oda bedeli ortalaması bir önceki yıla göre yüzde 43 artışla 117.6 euro; oteller açısından en önemli gelir kriteri olarak kabul edilen oda başı elde edilen gelirler ise yüzde 84 artışla 78.4 euro oldu.

İstanbul'da da Aralık 2022'de aylık bazda doluluk-

lar Aralık 2021'e göre yüzde 3.5 düşüşle yüzde 65.9 oldu. Buna karşılık Ocak-Aralık 2022 döneminde doluluk oranları bir önceki yıla göre yüzde 36.5 artışla yüzde 74.7 oldu. İstanbul'da günlük satılan oda bedeli ortalaması 2021 yılına göre yüzde 49 artışla 136.8 euro oldu. Otel-ler açısından en önemli gelir kriteri olarak kabul edilen oda başı elde edilen gelirler ise 102.2 euro'ya ulaştı. Antalya'da Ocak-Aralık 2022 döneminde doluluklar yüzde 22 artışla yüzde 62.3'e, ortalama günlük satılan oda bedeli yüzde 20 artışla 144.1 euro'ya, oda başı elde edilen gelir yüzde 46 artışla 89.7 euro'ya yükseldi. Aynı dönemde İstanbul ve Antalya dışındaki Anadolu otelleri ortalaması ise doluluklarda yüzde 53.8, günlük satılan oda bedelinde 47.3 euro, oda başı elde edilen gelirlerde 25.4 euro olarak gerçekleşti.

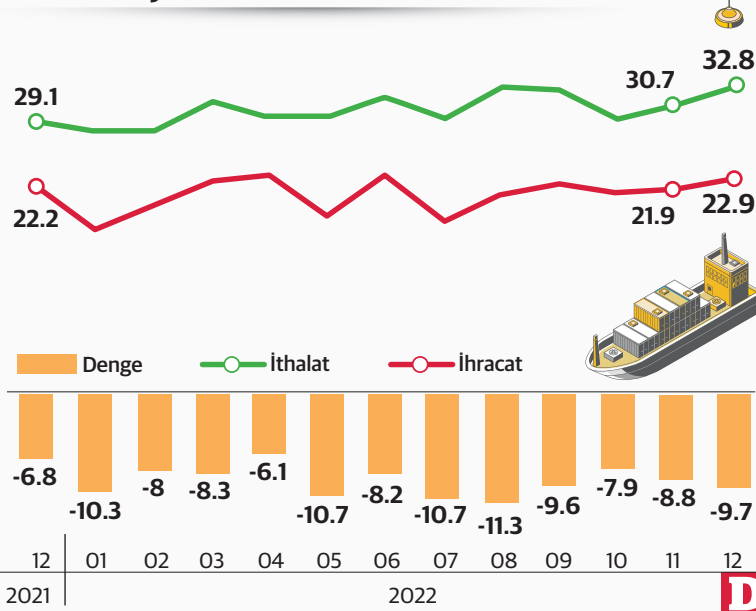
Dış ticarete rekor yıllık açık

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Aralık ayına ilişkin dış ticaret verilerini açıkladı. Türkiye'nin ihracatı, 2022'de bir önceki yıla göre yüzde 12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolara, ithalatı da yüzde 34 yükselişle 363 milyar 711 milyon dolara yükseldi. Dış ticaret açığı aynı dönemde yüzde 137 arttı.

2022 yılında Türkiye ekonomisinde rekor yıllık dış ticaret açığı kaydedildi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Aralık ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 42 artarak 6,83 milyar dolardan, 9,7 milyar dolara yükseldi. 2022 yılının tamamında ise dış ticaret açığı yüzde 137 artarak 46,2 milyar dolardan, 109,5 milyar dolara yükseldi. Böylelikle yıllık bazda rekor açık kaydedildi. Bundan önce 2011 yılında 106 milyar dolarlık dış ticaret açığı gerçekleşmişti.

İhracat Aralık'ta bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3 artarak 22,9 milyar dolar, ithalat yüzde 12,2 artarak 32,6 milyar dolar olarak gerçekleşti. Genel ticaret sistemine göre ihracat 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,9 artarak 254,2 milyar dolar, it-

2022 DIŞ TİCARET VERİLERİ

halat yüzde 34 artarak 363,7 milyar dolar oldu.

Aralık ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapı-

lan ihracat 1,8 milyar dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1,4 milyar dolar ile ABD, 1,3 milyar dolar ile Rusya, 1,1 milyar dolar ile Irak, 1,06 milyar

'Konaklama vergisi faturaya eklenecek'

Bulut tabanlı ön muhasebe Praşüt, turizmci KOBİ'lerin hayatını kolaylaştırmak için geliştirdiği yeni uygulamayı devreye aldı. Açıklamada, yılbaşında yürürlüğe giren konaklama vergisi kapsamın-

da geliştirilen programla KOBİ'ler oluşturdukları satış faturalarına konaklama vergisi ekleyebilecek ve istisna tipi fatura düzenleyip, bu faturaları müşterileriyle paylaşabilecek. Açıklamada, “Paraşüt, yeni

bir özelliği yayına aldı. Turizm sektöründeki KOBİ'lerin işlerini kolaylaştıracak faturalara konaklama vergisi ekleme özelliği ile işletmeler oluşturdukları satış faturalarına konaklama vergisi girebilecek

ve istisna tipi fatura düzenleyip, bu faturaları müşterileriyle paylaşabilecekler. Üstelik bu düzenlemeler, satır bazlı veya toplam tutar üzerinden yapılabilecek” bilgisi ne yer verildi.

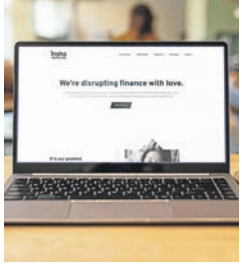
Ayakkabı endüstrisi bugün AYMOD fuarında buluşuyor

Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) tarafından düzenlenen 68. AYMOD Ayakkabı Moda Fuarı'nı bugün kapılarını açıyor. 4 Şubat'a

kadar sürecek ve Türk ayakkabı sektörünün global ticari gücü olan AYMOD'a bu yıl ilk kez İtalya, Almanya, İspanya, Portekiz, Polonya ve İran'ın gibi ülkelerden üreticiler de stantlarıyla katılacaklar. Dünya ayakkabı endüstrisinin kalbi 80 ülkeden gelecek ziyaretçiler nedeniyle AYMOD Ayakkabı Moda Fuarı'nda atacak. Fuarın açılışını Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, İSO Başkanı Erdal Bahçıvan ile TASD Başkanı Berke İçten yapacak.

Insha Ventures bu yıl 'şirketleşme'ye hazırlanıyor

Albaraka Türk Katılım Bankası tarafından hayata geçirilen ve "uçtan uca FinTech inşa eder, büyütür ve yatırım yapar" anlayışıyla çalışmalarını sürdüren Insha Ventures, geliştirdiği çözümlerle büyümeye devam ediyor. Sunduğu 9 farklı ürünle şirketlerin ve bireylerin hayatını kolaylaştırırken tasarruf etmelerine katkı sağlayan Insha Ventures, bu yıl bünyesine inovatif ürünler ekleyerek, en az bir ürünü için spin-off'a (şirketleşme) hazırlanıyor. Insha Ventures Genel Müdürü Hasan Sami Bayansar, "şirket olarak bu yıl da FinTech çözümleri üretmeyi ve global bir Venture Builder olarak büyümeyi hedefliyoruz" şeklinde konuştu.

Taşınmalar en çok pazartesi günü gerçekleştirildi

Türkiye'nin en büyük online hizmet platformu Armut.com, her sene düzenli olarak paylaştığı taşınma verilerini yayınladı. Armut'un verilerine göre 2022 yılı boyunca 361 bin 355 nakliyat talebi alındı. Taşınma kategorisinde 2021 yılına göre yüzde 12 büyüme görüldü. Taşınma talepleri en çok sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir geldi. Taşınmalar ağırlıklı olarak pazartesi günü gerçekleşirken, en çok 2+1 evlerden taşınma yaşandı. Geçen yıl İstanbul'a taşınanlar kadar İstanbul'dan gidenler de oldu. Metropol şehir, geçen bir sene içinde en çok İzmir, Balıkesir, Muğla, Kocaeli ve Tekirdağ'a göç verdi.

lerine göre 2022 yılı boyunca 361 bin 355 nakliyat talebi alındı. Taşınma kategorisinde 2021 yılına göre yüzde 12 büyüme görüldü. Taşınma talepleri en çok sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir geldi. Taşınmalar ağırlıklı olarak pazartesi günü gerçekleşirken, en çok 2+1 evlerden taşınma yaşandı. Geçen yıl İstanbul'a taşınanlar kadar İstanbul'dan gidenler de oldu. Metropol şehir, geçen bir sene içinde en çok İzmir, Balıkesir, Muğla, Kocaeli ve Tekirdağ'a göç verdi.

Satılan 5 elektrikli araçtan biri Mercedes-EQ oldu

Mercedes-Benz, yıl boyunca devam eden yarı iletken ve lojistik engellerine rağmen güçlü talep sayesinde toplam satışları bir önceki

yıla göre yüzde 16 artıracak yaklaşık 25 bin araç seviyesine ulaştırdı. Markanın 2022 yılında binek otomobil satışları yüzde 21,2 artarak 18 bin 630 adede ulaştı. Mercedes-Benz, 2022 yılında Türkiye lansmanını yaptığı ve elektrikli otomobillerde verimlilik, lüks ve konforu yeni bir seviyeye taşıyan modelleri sayesinde 1.559 adet elektrikli araç satış ile 2021 yılına göre yüzde 365 artış gerçekleştirdi. Türkiye'de satılan her beş elektrikli otomobilden biri EQ markalı oldu.

Deloitte'un raporunda öne çıkan başlıklar

Türkiye Metaverse'te en çok para birimine sahip ülke. Türkiye'de ortalama bir kullanıcı günde yaklaşık 8 saatini internette geçirirken nüfusun yaklaşık yüzde 80'i sosyal medyada aktif. Metaverse'e ilişkin teknolojilere Türk halkının yoğun bir ilgisi bulunuyor. Ülkedeki yaklaşık 4 kişiden 1'i, Metaverse evreninde kullanılan bir kripto para birimine sahip. Bu oran ile Türkiye dünyadaki tüm ülkeleri geride bırakıyor. Türkiye'deki bireylerin ve ticari işletmelerin de Metaverse'e olan ilgileri gün geçtikçe artıyor. Metaverse'ün Türkiye'ye potansiyel ekonomik katkısının 2035 yılına kadar 19,9 milyar dolar ile 37,5 milyar dolar arasında olabileceği öngörülüyor. Bu miktar Türkiye'nin 2035 için öngörülen GSYH'sinin yüzde 1,3 ile yüzde 2,4'üne eşdeğer. Oluşacak bu ekonomik etkidenden öncelikle yaralanacak sektörler olarak e-ticaret ve perakende, turizm ve kültür, eğitim, oyun ve e-spor gösteriliyor. Metaverse bilgi ve hizmete erişimi kolaylaştırıyor.

Türkiye Metaverse ile 37,5 milyar \$ kazanabilir

Metaverse, Türkiye'de gelecek dönemde büyüyecek. Deloitte'un araştırmasına göre, Metaverse ekosisteminin başarılı bir şekilde oluşturulması halinde 2035 yılına kadar Türkiye ekonomisine 37,5 milyar dolarlık katkı sağlayabilir.

Türk şirketleri kullanıcı merkezli sanal deneyimler yaratmak için giderek daha fazla yatırım yapıyor.

Sadece özel şirketler değil devlet kurumları da bu konuda çalışmalarını artırıyor. Metaverse'ün Türkiye'de gelecek dönemde ekonomik olarak büyüyeceği öngörülüyor.

Deloitte'un Metaverse ekosistemi-

nin Türkiye üzerindeki etkisini araştırdığı 'Metaverse'ün Türkiye İçin Potansiyel Değeri" raporunda elde edilen sonuçlara göre Metaverse ekosisteminin başarılı bir şekilde oluşturulması durumunda 2035 yılına kadar Türkiye ekonomisine 37,5 milyar dolara yaklaşan bir ekonomik katkı sağlayabileceği tahmin ediliyor.

Ayrıca Metaverse'ün başarılı bir şe-

kilde yayılarak toplum tarafından benimsenmesinin olası sosyal ve çevresel etkileri de raporda ele alınıyor.

Kent merkezlerindeki kaynağa ulaşım fırsatı

Örneğin Türkiye'deki kırsal nüfus daha gelişmiş eğitim ve öğretim programları gibi yalnızca kent merkezlerde bulunabilecek kaynak-

lara Metaverse aracılığıyla erişmesi Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na da katkıda bulunacağı öngörülmüyor.

Bunun yanında fiziksel olarak bulunma ihtiyacını azaltan yenilikler ve uzaktan çalışmanın yaygınlaşması da seyahat ve ticari faaliyetlerden kaynaklanan karbon emisyonlarını azaltacak.

Kolektif House bu yıl 29 lokasyona ulaşacak

2022 yılı sonu itibarıyla 20 lokasyona ulaşan Kolektif House, 2023 yılında bu sayıyı 29'a taşımayı hedefliyor. Kolektif House CEO'su Ahmet Onur, "Yeni açılacak lokasyonlarla birlikte pazar payımızı kısa süre içinde yüzde 30'a taşımayı planlıyoruz" dedi.

Kolektif House, 2022 yılında da lokasyon ağını genişletmeye devam etti. Geçen yıl kolektifmini Bebek, kolektifmini on-the-beach OM Paparazzi ve Süzer Plaza başta olmak üzere açtığı yeni lokasyonlarla lokasyon sayısını 20'ye taşıyan Kolektif House, 2023 yılında bu sayıyı 29'a ulaştırmayı hedefliyor.

Kolektif House Kurucu Ortağı ve CEO'su Ahmet Onur, 2015 yılında sadece bir mekân değil, bir komünite yaratarak daha güçlü bir şekilde büyüyecekleri bir yaşam alanı oluşturmak için 'Sev, yarat, paylaş' mottosuyla yola çıktıklarını söyledi. Onur, "Bugün geldiğimiz noktada startup'lardan kurumsal şirketlere kadar 3 bin 500'ün üzerinde firmayı Kolektif House çatısı altında ağırlıyoruz. Bugün üyelerimizle birlikte yarattığımız ekosistemin büyüklüğü 30 bini aştı" dedi.

"5 yılda iki kat büyüdük"

Araştırma şirketi CBRE'nin açıkladığı 'Türkiye'de Hazır Ofis Sektörü' raporuna göre kiralanabilir alan büyüklüğü açısından sektörde lider konumda olduklarını ifade eden Onur, mevcutta hizmet verdikleri 20 lokasyonla Türkiye'deki hazır ofislerin yaklaşık yüzde 20'sine sahip olduklarını söyledi. Yeni açılacak lokasyonlarla birlikte yakın zamanda

pazar paylarını yüzde 30'a taşımayı hedeflediklerini vurgulayan Ahmet Onur, sözlerine şöyle devam etti: "Son 5 yılda her yıl yaklaşık 2 kat büyüdük. 2022'de hizmetlerimizi uçtan

uca dijitalleştirme yönündeki teknoloji yatırımlarımız kapsamında, bir teknoloji firmamız bünyemize katkılar. Artık teknolojimizi kendimiz geliştiriyor ve üretiyoruz. Bu kapsamda dünyada bir ilke imza atarak 'İstediğin kadar çalış, çalıştığın kadar öde' mottosuyla ilkini Bebek'te hayata geçirdiğimiz kolektifmini'de geleceğin çalışma deneyimini, geliştirdiğimiz teknolojik altyapı ile tasarladık. Yeni nesil otonom çalışma alanı kolektifmini, ofis deneyimini A'dan Z'ye dijitalleştiriyor. Ayrıca, yakın zamanda başta Ankara olmak üzere İstanbul dışında illerde yaygınlaşmanın yanında yurt dışında da farklı pazarları araştırıyoruz."

Araç kiralama gün sayısı yüzde 46 arttı

Anadolu Grubu bünyesinde faaliyet gösteren araç kiralama sektörünün yenilikçi markası Garenta, 2022 yılına ait verilerini açıkladı. 37 ilde, 21'i havalimanı noktası olmak üzere 80 bayi ile hizmet veren Garenta'nın 2022 yılı kiralama gün sayısı bir önceki yıla göre yüzde 46 artış gösterdi. Garenta ve ikinciyeni. com Genel Müdürü Şafak Savcı, otomotiv sektörü için 2022 yılının belirsizliklerin hâkim olduğu bir yıl olarak görülmesine rağmen aynı zamanda hem araç satın alma hem de kısa dönem araç kiralama alanında talebin yüksek olduğu bir yıl olduğunu söyledi. Savcı, "Kısa dönem araç kiralama pazarının büyüklüğünün 7 milyon gün üzeri olduğu kabul ediliyor. Bu ortalamaya göre değerlendirdiğimizde 2022 yılı kiralama gün sayımızdaki yüzde 46 yükseliş, pazar payımızda da belirgin bir artış sağladı. 1 milyona ulaşan ve her geçen gün artan üye sayımız bu yoldaki en büyük motivasyon kaynağımız oluyor" diye konuştu.

Stories the world needs to know.

Unflinching on-the-ground news coverage, delivered.

Subscribe to the International Edition
and gain unlimited digital access.

**Save up to 25% on the cover price,
for 12 months.**

Order today

+90 212 285 10 12 ext 1155
tolga.demirbas@dunyaeko.com

Offer expires December 31, 2022 and is valid for new subscribers in Turkey only.
For rates in other countries email nytdubai@nytimes.com. Smartphone and tablet apps are not supported on all devices.

58,7 milyon Sm3

Sm3 doğal gaz
ithalatı
gerçekleştirdi.

DÜNYA

Hazırlayan: Recep ŞENYURT

1 Şubat 2023 • ÇARŞAMBA

s15 enerji

Türkiye enerjide 'doğal' merkez

Türkiye enerji kaynaklarına sahip ve enerji talebinin yoğun olduğu ülkeler arasında muhteşem bir coğrafyaya sahip. Ayrıca enerjide hub olma hedefi doğrultusunda da son dönemlerde ciddi bir atılım içinde.

Gerek uluslararası alandaki bağlantıları ve yeni iş birlikleriyle gerekse yürüttüğü araştırmaları ve bunların sonucu elde ettiği kazanımları ile Türkiye enerji üssü olma hedefine yönelik önemli adımlar atıyor.

Bu adımların en önemlisi hiç şüphe yok ki doğal gaz konusunda gerçekleştiriliyor. Doğal gaz bizde genelde havaların soğuması ile birlikte herkesin gözünü çevirdiği bir alan. “Yeterince gazımız var mı? Rusya’dan ya da İran’dan gelen gaz akışında bir sıkıntı olması halinde üretimimiz aksar mı? Nasıl ısınırız?” sorularına cevap ararız. Çünkü Türkiye doğal gaz tüketiminin neredeyse tamamını ithal ediyor. Son yapılan keşiflerle birlikte bu durumun değişmesi bekleniyor, ancak bu biraz zaman alacak gibi görünüyor. Enerji ve Tabii

Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, yaptığı açıklamalarda bu gerçeğe dikkat çekerek mart ayında Karadeniz gazının sisteme verileceğini söyledi. Dönmez, ilk etapta günlük 10 milyon metreküp üretim olacağını, 2026-2027’de maksimum üretim seviyesine ulaşılacağını ve Karadeniz gazının Türkiye’nin ihtiyacının yüzde 25’ini karşılayacağını belirtiyor. Yeni keşiflerle bu oranın daha da artabileceğine dikkat çekiyor.

Türekim 59.9 milyon Sm3

Doğal gaz tüketim ve ithalat verilerine baktığımızda; Türkiye’nin 2021’de doğal gaz tüketiminin 59,9 milyon Standart metreküp (Sm3) olarak gerçekleştiğini görüyoruz. Bu dönemde ülkemiz 2020 yılına göre yüzde 22 oranında bir artış ile 58,7 milyon Sm3 do-

ğal gaz ithalatı gerçekleştirdi.

Bu ithalat yüzde 44,9’luk payla en fazla Rusya’dan karşılanırken bu ülkeyi sırasıyla İran, Azerbaycan, Cezayir ve Nijerya’dan yapılan ithalatlar takip etti. Bu dönemde doğal gazın 20,8 milyon Sm3 ile en fazla dönüşüm / çevrim sektöründe kullanıldığını görüyoruz. Bunu sırasıyla konutlardaki kullanım 16,7 milyon Sm3 ve sanayideki kullanım 15,3 milyon Sm3 ile takip ediyor. Geçtiğimiz yılın en son açıklanan verilerine göre ise Ocak-Ekim döneminde gerek tüketim gerekse ithalat bir önceki yılın aynı dönemine göre bir miktar azalmış. İthalat 44,7 milyon Sm3 olurken tüketim ise 44,4 milyon Sm3 olarak gerçekleşmiş durumda. Buna paralel olarak da EPDK tarafından 2023 yılı tahmini doğal gaz tüketimi ise

56,1 milyar Sm3 olarak açıklanmış bulunmakta.

Depolama kapasitesi arttı

Türkiye’nin depolama kapasitesine baktığımızda ise 2021 yılı sonu itibarıyla; lisansa kayıtlı fiili yeraltı depolama kapasitesinin 4,1 milyar m3, lisansa kayıtlı fiili LNG depolama kapasitesinin ise 0,9 milyon m3 LNG olduğunu görüyoruz. Ancak son dönemde yaptığı atılımlarla Türkiye doğal gaz depolama kapasitesini Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisinde 4,6 milyar metreküpe çıkarttı, Tuz gölünde ise 5,4 milyar metreküpe çıkartıyor. Yeni kapasite ile birlikte Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi Türkiye’nin yoğun kış günlerindeki günlük gaz ihtiyacının yüzde 25’ini tek başına karşılayabilecek duruma gelmiş oldu.

Altyapı daha da geliştirilecek

Türkiye, doğal gaz boru hatları, LNG ve doğal gaz depolama tesisleriyle doğal gaz arzında önemli bir oyuncu. Altyapıya daha da geliştirilmesi için yoğun keşif ve enerji diplomasisi yürütüyor. Türk Akım projesiyle: Bulgaristan, Yunanistan, Kuzey Makedonya, Romanya, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Macaristan’a gaz akışı sağlarken,

TANAP üzerinden de Avrupa’ya 18,5 milyar metreküp gaz gönderiyor. Doğu Akdeniz başta olmak üzere yürütmüş olduğu diplomasi açılımı ile elini güçlendiren Türkiye, Karadeniz gazının martta kullanıma sunulmasıyla önemli bir dönüm noktasını tamamlayıp enerjide bir merkez olma hedefine bir adım daha yaklaşacak.

Yeşil hidrojen geleceğin enerjisi olmaya aday

Daha temiz bir gelecek için Türkiye Ulusal Enerji Planı & Türkiye Hidrojen Teknolojileri Stratejisi ve Yol Haritası açıklandı. Buna göre, Türkiye’de yeşil hidrojen geleceğin yakıtı olarak bu vizyonda önemli yer alacak. 18 yıldır yenilenebilir enerji projeleri gerçekleştiren YEO Teknoloji, Türkiye’yi yeşil dönüşümde üst sıraya taşıyacak yeşil hidrojen için çalışmalarına başladı. Türkiye’de hidrojen elektrolizör kurulu gücünün 2030 yılında 2 gigavata, 2035 yılında 5 gigavata ve 2053 yılında ise 70 gigavata çıkması planlanıyor. 18 yıldan bu yana Türkiye ve dünyanın farklı ülkelerinde sürdürülebilir enerji projeleri üreten YEO Teknoloji, hidrojen alanındaki çalışmalarını hızlandırdı. YEO, Avrupa pazarı için de Almanya’da YEO Hidrojen isimli iştirakini kurdu. YEO Teknoloji CEO’su Tolunay Yıldız, hidrojenin geleceğin enerjisi olarak kabul edildiğini söyledi.

Yenilenebilir enerjide hedef yüzde 23,7 paya ulaşmak

Türkiye’nin elektrik kurulu gücünün 2035 yılında 189 bin 700 megavata yükselmesi planlanıyor. Rüzgâr, güneş ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının ise enerji tüketimi içinde yüzde 17,7 olan payının da 2035 yılında yüzde 27,7 bandına çıkarılması hedefleniyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye’nin Ulusal Enerji Planı ve Türkiye Hidrojen Teknolojileri Stratejisi ve Yol Haritası’na göre, yenilenebilir enerji, bor, petrol ve doğal gaz başta olmak üzere her alanda yoğun bir AR-GE faaliyeti yürütülüyor. Türkiye Ulusal Enerji Planı ile sürdürülebilirlik kapsamında temiz enerji ve enerji verimliliğinin artırılması amaçlanıyor. 2020 yılında 147,2 milyon ton eş değer petrol olan enerji tüketimi, Türkiye’nin büyüme hedefleri doğrultusunda 2035 yılında 205,3 milyon ton eş değer petrole ulaşacak.

Nükleerden yüde 11 elektrik

12 yıl içerisinde enerji tüketiminde yaklaşık yüzde 39,5’luk bir artış öngörüülüyor. 2020 yılında birincil enerji tüketimi içerisinde yüzde 16,7’lik paya sahip yenilenebilir enerji kaynakları ise 2035 yılında yüzde 23,7 bandına yükseltilecek.

2020 yılında 95 bin 900 megavat olan elektrik kurulu gücünün 189 bin 700 megavata yükseltmesi hedefleniyor. Bu artışta en

yüksek payın yenilenebilir enerji kaynaklarında gerçekleştirileceği; başta güneş ve rüzgâr olmak üzere, kapasite artışının yüzde 74,3’ü bulunması amaçlanıyor. Güneşte kurulu güç, 2035’te 52 bin 900, rüzgârda 29 bin 600, hidroelektrikte 35 bin 100, jeotermal ve biyokütlede 5 bin 100 megavata çıkarılacak. 2035 yılında nükleer enerjiden üretilen elektrik, toplam üretimin yüzde 11,1’ine ulaşacak. Suyun elektrolizi yön-

temiyle yenilenebilir enerji kaynakları kullanarak elde edilen yeşil hidrojen de net sıfır emisyon hedefi için önemli olacak. Hidrojenin enerji yoğun sektörlerde öncelikli olarak tüketildiği yerde üretilmesi, taşıma ve depolama maliyetlerini azaltacağı için daha ekonomik ve daha kolay olacak.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, hidrojenle ilgili yerli ve yabancı firmalarla görüşmeler

de yapıyor. Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği’ne 2020’de doğal gaz şebekesine belirli oranlarda hidrojen katılmasına ilişkin bir Ar-Ge görevi yüklendi.

Ar-Ge çalışmaları hızlandı

Türkiye’de ilk defa doğal gaz ile yenilenebilir kaynaklardan elde edilen hidrojenin yüzde 20’ye kadar karıştırılarak şebeke ve iç tesisatlarda kullanımının testleri yapıldı ve başarılı sonuçlar alındı. Bu çalışmalar sadece evsel kullanımla sınırlı kalmayacak. Aynı mühendislik ekibinin hidrojenin sanayide kullanımına yönelik Ar-Ge çalışmalarını da sürdürdüğü bildirildi.

Hidrojenin depolanabilir olması dolayısıyla sadece üretimde değil, depolama teknolojilerinin gelişmesinde de önemli rol oynayacağına işaret edildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın Türkiye Hidrojen Teknolojileri Stratejisi ve Yol Haritası’na göre, 2053’te net sıfır emisyon hedefleniyor. Hidrojen üretim maliyeti kilogram başına 2035 yılında 2,4 dolar, 2050’li yıllara kadar ise 1,2 dolar olacak.

Güneş paneli üretim fabrikası Peak PV Solar üretime başlıyor

Girişim Elektrik A.Ş. ve bağlı ortaklığı Europower Enerji’nin kurulumu tamamlanan Peak PV Solar fotovoltaik güneş paneli üretim fabrikasında; şubatta üretim başlıyor. Yılın ilk yarısı bitmeden ise seri üretime geçileceği bildirildi. Girişim Elektrik ve Europower Yönetim Kurulu Başkanı M. Behiç Harmanlı, başlangıçta yıllık 1.000 megavat üretim kapasitesi ile devreye alınan fabrikanın; 2023 içerisinde ortalama 600 megavat yıllık üretim gerçekleştirmesinin planlandığını bildirdi.

Gelen taleplerin yoğunluğunun göz önüne alınarak fabrikanın arazisi üzerinde boş kalan kısma 20 bin metrekaarelik yeni bir tesis ile kapasite artırımı yapılmasına karar verildiğini belirten Harmanlı, inşaat çalışmalarının başladığını bildirdi. Harmanlı, yeni kısımda 1 gigavatlık ilave üretim ve yerli inverter üretimi yapılacağını, böylece panel üretim kapasitelerinin 2 gigavata ulaşacağını bildirdi.

61

2022 yılında 61 il ihracatını artırdı. İstanbul 99 milyar dolar, Kocaeli 19 milyar dolar ve Bursa 16 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi.

Hazırlayan: Fikret ÇENGEL

1 Şubat 2023 • Çarşamba

s16 ihracat

'Kredilerde zorlanıyoruz çarklar zor dönüyor'

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, kredilerde sorunların yaşandığını belirterek, “Öz sermayesi zayıf, yatırım teşviki alamayan ve ihracat yapmayan şirketlerin çarklarını döndürmesini güçleştiriyor” dedi.

Ocak ayı meclis toplantısında bir konuşma yapan Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, iş dünyasının krediye ulaşmadaki zorluklara değinerek, “Uzun bir zamandır kredilerde karşımıza üç konu çıkıyor. Birincisi istediğin miktarda kredi temin edilememektedir. İkincisi alınan kredi faizi, politika faizinin çok üstünde ve maliyetli olmaktadır. Üçüncüsü de kredinin vadesidir. Kredi/mevduat oranına baktığımızda; 3 sene önce yüzde 120’lerde iken, bugün yüzde 88’lere geriledi. Sonuçta da, öz sermayesi yetersiz, teşvik kapsamında yatırımı olmayan ve ihracat yapamayan firmaların krediye ulaşmasındaki zorluklar, çarkların dönmelerini güçleştirmektedir. Kredi kullanımındaki sınırlayıcı düzenlemeler ve mevzuat değişikliklerinden dolayı, ticari kredilere ulaşım her geçen gün zorlaşmaktadır” dedi.

Şartlar çok zorluyor

Yurtdışı bankalara 50 bin doların üzerinde yapılan transferlerde, bankalara getirilen yükümlülük, firmaların işlerini geciktirdiğini kaydeden Yorgancılar sözlerine şöyle devam etti: “Benzer şekilde, kredi karşılığında istenen fatura kontrol

yükümlülüğü de firmaların işlemlerini uzatıyor. Orta boy ve büyük firmaların ihracatı ithalatından yüzde 10 fazla değilse (Yani net ihracatçı değilse) bankalardan TL kredi kullanması yasak. İhracat taahhüdü yoksa kredi verilmek istenmiyor. Yatırım kredilerinde yeterli kaynak olmadığı için 5 yıllık dolar kredisine yüzde 12-13 gibi çok yüksek faiz isteniyor. Merkez Bankası tarafından sürekli olarak yapılan değişiklikler, özellikle maliyet açısından bankaları zorlarken, bankalar da ticari kredi vermekte isteksiz davranıyor. Örneğin, Merkez Bankası bankalarda toplam mevduatın yüzde 60’ın altında TL olması halinde komisyon ücretini yüzde 17’ye artırınca, bu da mevduat faizlerini yüzde 27’lere çıkarttı. İBKB’ye veya DAB’a bağlanan ihracat bedellerinin en az yüzde 40’ının ilgili bankaya sa-

"2023'te belirsizlik çok fazla"

Davos'ta düzenlenen Dünya Ekonomik Formu'nun ardından yapılan değerlendirmelere bakarak küresel ekonomide 2023 yılının yine volatilitesi yüksek, belirsizliği çok fazla

olan bir yılı işaret ettiğine vurgu yapan Yorgancılar, “Seçime kadar olan Sayın Bakan Nurettin Nebati’ye de belirttiğimiz gibi “Evet, farkındayız ki kolay çıkış yolu yok. Ancak, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün açtığı yolda, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında birlikte, tek vücut bir şekilde küresel ekonominin tüm güçlüklerini, akılcı politikalarla aşacağımıza, yeni bir heyecan ile ülkemizi hedeflenen seviyeye getireceğimize yürekten inanıyorum” dedi.

tılması zorunluluğu gibi uygulamalar da uluslararası ticarete ödeme aracı döviz olan ihracatçımızı oldukça zorlamaktadır.”

Uygulamalar sürdürülebilir değil

Yorgancılar, reel sektörün kredi talebinin uygun vade, miktar ve faiz düzeyinden karşılanmasını beklediklerini vurgulayarak, “Aksi halde, ekonomi yönetiminin iç talebi canlandırmaya yönelik olarak attığı adımlar, yerli üretimi değil, ithalatı besleyecektir” uyarısında bulundu.

Yorgancılar, “TL’nin döviz karşısında aşırı değerlenme-

si de, eksik değerlendirilmesi de sanyimize ve ekonomimize zarar vermektedir. Bu nedenle, para ve kur politikalarımızın TL’nin değerini; ihracatı veya ithalatı yapay/geçici olarak artırmasına neden olmayacak düzeyde yani gerçekçi değerlerde tutması gerekmektedir. Dolar/TL Eylül ayında 18,28, Aralık ayında 18,64 iken Ekim-Aralık döneminde TÜFE ortalama yüzde 2,67’dir. Aylardır devam eden dolar üzerindeki baskı, ihracatçıları zor durumda bırakmaktadır. 4 aylık oluşan enflasyon artışı hesabına göre; Dolar kurunun 20-21 TL civarında olması gerekmektedir” diye konuştu.

Egeli madencilerin hedefi 1.4 milyar dolar ihracat

Doğaltaş ihracatında geçtiğimiz sene 1 milyar 200 milyon dolar ile hedefini tutturan Ege madencileri bu yıl yüzde 15 hedef büyüterek 1 milyar 400 milyon dolar ihracata kilitlendi.

Dünyadaki 90 çeşit madenin 77 tanesinin Türkiye’de bulunduğuna değinen Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı İbrahim Alimoğlu, “Dünya metal maden rezervlerinin yüzde 0.4’ü, endüstriyel ham madde rezervlerinin yüzde 2.5’i, kömür rezervlerinin yüzde 1.0’i ve jeotermal potansiyelinin yüzde 0.8’ine sahibiz. 2020 yılında 4,3 milyar dolar, 2021 yılında 6 milyar dolar, 2022 yılında ise 6,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. 2022 yılında 6,5 milyar dolar ihracata ek olarak, ülke ekonomisine tüm sektörlerle de hammadde sağlayan bir sektör olduğumuz için iç pazarla birlikte 50 milyar dolarlık bir değer oluşturarak ülke ekonomisine GSYİH’nın yüzde 5’i oranında katkı sağladık. Sağladığımız ekonomik büyüklüğün yüzde 90’dan fazlası yerli girdiden oluşuyor, yani katma değeri ülkemize kalıyor” dedi.

2022’de 1.2 milyar dolar

Başkan Alimoğlu, “Birliğimiz 2022 yılında yüzde 11,7’lik artışla 1,2 milyar dolarlık maden ihracatı yaptı. Bu ihracatımızın yüzde 65’i (770 milyon do-

lar) doğaltaş ürünlerinden gerçekleşti. Doğaltaş ihracatımızın da yüzde 78’i işlenmiş doğaltaş ürünlerinden yüzde 22’si blok doğaltaş ürünlerinden oluştu. 2023 yılında maden ihracatımızda yüzde 15’lik bir artış bekliyoruz, hedefimiz 1 milyar 400 milyon dolara ulaşmak. Bu artışın başta endüstriyel hammadde ve metalik cevherlerden

gelmesini öngörüyoruz. Türkiye genelinde en fazla doğaltaş ihracatı Ege Maden İhracatçıları Birliğinden gerçekleştirilmektedir. En çok URGE Projesi yapan sektörlerin başında geliyoruz. Bu sayede firmalarımıza ortak hareket etme- kümelenme kültürünü kazandırıyoruz. Birliğimizce 3’üncüsü düzenlenen 26 firmamızla, Yeni Dönem Doğaltaş Pazarlama ve Strateji Geliştirme isimli UR-GE projemizi başlattık ve firmalarımızın ihtiyaç analizi çalışmalarını tamamladık. Kısa süre içerisinde yine bu firmalarımızla yurtdışı pazarlama faaliyetlerine başlayacağız.” diye konuştu.

Bu yıl dünyaya açılıyor

2023 yılında Şubat ayında İngiltere ve Brezilya’ya yönelik ticaret heyeti organizasyonlarının olacağını vurgulayan Alimoğlu şunları söyledi: “Kazakistan, Özbekistan, Meksika, Avustralya, Güney Kore, Vietnam ve Şili’ye heyet organizasyonu düzenleyeceğiz” dedi. Aynı zamanda Çin’de yapılacak etkinliklerde yer alacağız.”

Ege’de en büyük katkı İzmir’den

2022 yılında Ege Bölgesinin maden ihracatına İzmir yüzde 28 artışla 287 milyon dolar, Denizli 279 milyon dolar, Afyonkarahisar 234 milyon dolar, Aydın yüzde 16 artışla 232 milyon dolar, Muğla yüzde 24 artışla 131 milyon dolar, Manisa 70 milyon dolar, Balıkesir 56 milyon dolar, Kütahya yüzde 70 artışla 29 milyon dolar katkı sağladı.

Hizmet İhracatçıları Birliği, ‘2021 Yılı Hizmet İhracatı Şampiyonları’nı açıkladı. Smaı haklar alanında 40 yıldır hizmet veren Destek Patent, son üç yıldır olduğu gibi yeniden birinci seçildi.

Destek Patent liderliği 4’üncü yıla taşıdı

Hizmet İhracatçıları Birliği, gösterdikleri başarılı performans ile hizmet sektörünün hedefe ulaşmasına katkı sağlayan 51 firmayı, 17 kategoride değerlendiren, “2021 Yılı Hizmet İhracatı Şampiyonları” kapsamında ödüllendirildi. Destek Patent Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yamankaradeniz, “4 yıl üst üste ödüle hak kazanmamız, 40 yıllık emeğin, deneyimin ve bilgi birikiminin sonucudur. 40 yıldır yurt dışında yaptığımız çalışmalar, takip ettiğimiz kongreler, konferanslar, fuarlar ve farklı ülkelerde oluşturduğumuz müşteri portföyümüz bu başarıyı getirdi. Markaların, patentlerin, tasarımların koruma süreçleri de iyileştiği için yurt dışından talepler devam etti.”

"Daha fazla hizmet ihracatı gerekiyor"

Destek Patent Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yamankaradeniz, ihracatın sektördeki önemi için “Bu yıl itibarıyla, 2020 yılından bu yana devam eden yurt dışı şubeleşme çalışmalarımıza hız verecek, daha etkin hale getireceğiz. Yeni yapılan-

mamız, yurt dışındaki yeni şubeleşme çalışmalarımız sayesinde ülke dışına verdiğimiz hizmetlerin artacağını ümit ediyoruz. Çünkü Türkiye’de oluşan bu know-how’ı yurt dışına taşımayı hedefliyoruz. Türkiye’de hizmet sektörünün ihracata yönelmesi gerekiyor. Herkes kendi yapmış olduğu çalışma alanlarında yurt dışı pazarında yer almak için çalışmalı. Tabii bunun ilk şartı kurumsallaşma. Yani danışmanlık şirketlerinin kurumsallaşarak yurt dışına açılma fırsatlarını yakalamaları gerekiyor. Hizmet İhracatçıları Birliği bu bakımdan önemli bir platform. Şirketlerin bu platformu iyi değerlendirmesi gerekiyor.” dedi.

'100 milyar dolar hedefe katkı sağlamak istiyoruz'

TradeAtlas, Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) tarafından Yazılım ve Bilişim Kategorisi’nde ödüllendirildi. İthalatçı ve ihracatçılara konsimento bazlı gerçek ithalatçı ve tedarikçi firma bilgilerini sunduklarını söyleyen TradeAtlas CEO’su Ali Emek, “Hizmet İhracatçıları Birliği’nden aldığımız ilk ödülümüz.Türkiye’de yazılım ve bilişim sektörü her ne kadar ilerlemiş olsa da daha kat edilecek çok yol var. 2022 yılında, 3 milyar dolar olan bilişim hizmetleri ihracatımızın, 2023 yılında 5 milyar dolara, 2026 yılında 15 milyar dolara çıkması hedefleniyor. Biz de elimizden geldiğince bu hedefe katkı sunmaya devam edeceğiz. Gelecekte ülkemizin 2023 yılında hizmet sektörü ihracat hedefi olan 100 milyar dolara katkı sağlamayı amaçlıyoruz.” dedi.

Dünya çapında birçok firmanın, müşteri ve tedarikçi bulmak için TradeAtlas’ı kullandığına dikkat çeken Ali Emek, “Başta ülkemiz ihracatçıları olmak üzere tüm üyelerimizin müşteri portföylerini genişletmelerini, yeni pazarlara açılmalarını hedefliyoruz. İthalat yapana da ürünü, en uygun fiyata tedarik edecekleri bilgileri, yapay zeka ve büyük veri analitiği uygulamalarımız ile sağlamak istiyoruz” dedi.

BÜYÜKŞEHİR'İN YATIRIMLARIYLA KONYA'NIN ÇEHRESİ DEĞİŞİYOR

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya Modeli Belediyecilik anlayışıyla yaptıkları yatırımlarla Türkiye Yüzyılı vizyonunu katkı sağlarken şehrin çehresini değiştirdiklerini ve Konya'yı güçlü yarınlara hazırladıklarını söyledi.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay

BAŞKAN ALTAY:

"KONYA'YI GÜÇLÜ YARINLARA HAZIRLIYORUZ"

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, basın mensuplarıyla birlikte Büyükşehir Belediyesi tarafından şehre kazandırılan yatırımları inceledi.

İlk olarak yeni açılan Sultan Abdülhamid Han Caddesi'ni inceleyen Başkan Altay, Beyhekim Caddesi ile Meram Tıp Fakültesi Hastanesi'ni birbirine bağlayan üç şerit geliş ve üç şerit gidiş olmak üzere 14,5 kilometre uzunluğundaki Abdülhamid Han Caddesi'nin çok önemli bir ana arter oluşturduğunu söyledi.

YENİ CADDELERLE ŞEHİR TRAFİĞİ RAHATLAYACAK

Şehir trafiğini rahatlatacak yeni caddelerin açılması için çalışmaların sürdüğünü kaydeden Başkan Altay şöyle devam etti: "Şu anda Necmettin Erbakan Caddesi'nde ciddi bir kamulaştırma çalışması yürütüyoruz. Fatih Caddesi'ni Meram Yeniyol'a, oradan da Çeçenistan Caddesi'ne bağlayacağımız yeni bir aks ortaya çıktı. Alparslan Türkeş Caddesi'nde de ciddi bir çalışma yürütüyoruz. Gazze Caddesi'ni Karaman Caddesi'ne bağlayacak yeni akslar üretmeye devam ediyoruz. Şu anda ikinci köprülülük kavşağını ihalesi gerçekleştirildi. İnşallah onların temelini de en kısa sürede atmayı planlıyoruz."

KONYA AĞAÇ A.Ş. ŞEHİRİ GÜZELLEŞTİRİYOR

Başkan Altay, Beşşehir Çevre yolu üzerinde 14 bin metrekarelik alanda hizmet veren;

YAKLAŞIK 300 MİLYON LİRAYA MAL OLDU

İstanbul Çevre Yolu'nu rahatlatmak adına açılan Abdülhamid Han Caddesi'nin çok yoğun kullanılan bir cadde haline dönüştüğünü kaydeden Başkan Altay, 14,5 kilometrelik mesafenin yaklaşık 10 dakikada kat edilebileceğini söyledi. Altay, "Hem çevre yolundaki yoğunluğun azaltılması, hem bu bölgedeki inşaat faaliyetlerinin hızlanmasıyla ilgili bir kazanım elde edilmiş oldu. Bir taraftan da buradaki Keçili Kanalı'nın ıslahıyla ilgili önemli çalışmalar yürütüldü. Burası yaklaşık 300 milyon liraya mal oldu." dedi.

peyzaj bitkisi, mevsimlik çiçek ve sertifikalı meyve fidanı, kent mobilyaları ve bahçe malzemelerinin yer aldığı Konya Ağaç A.Ş.

Satış Merkezinde de incelemelerde bulundu. Bir taraftan şehri güzelleştirdiklerini bir taraftan da vatandaşın şehri güzelleştirmesi adına nitelikli fidan ve fideye ulaşmasını sağlamayı arzu ettiklerini kaydeden Başkan Altay, "Peyzaj konusunda Büyükşehir Belediyesi'nin çok ciddi bir bilgi birikimi var. Ciddi bir fidanlık alanı var, onu Sultan Abdülhamid Han Caddesi'nde de en güzel şekilde uyguladık. Yüzde yüz belediyemize ait Ağaç A.Ş.'de vatandaşlarımızın kendi bahçelerini düzenlemeleriyle ilgili uygun standartlarda, makul fiyata ürünler satıyoruz. Vatandaşlarımız her türlü eksiklerini buradan giderebilecek." diye konuştu.

AKYOKUŞ KASRI KONYA'NIN SİLÜETİNE KATKI SAĞLAYACAK

Akyokuş Kasrı'nda da değerlendirmeler yapan Başkan Altay, "Burada iki önemli işimiz var. Birincisi; Akyokuş kasrı inşaatı. Burada toplam 12 bin metrekare kapalı alanla Konya mutfağının nadide ürünlerinin ikram edildiği, servis edildiği bir restoran hizmeti sunacağız. Burası Konya'nın en hakim alanı. Mimarisiyle de adeta bir kasrı andıran bu proje tamamlandığında Konya'nın silüetine önemli bir katkı sağlamayı hedefliyoruz. İnşallah Nisan sonunda bu-

rayı tamamlayarak vatandaşlarımızın hizmetine sunmayı arzu ediyoruz. Burada ikinci imalatımız Akyokuş palyelerinin düzenlenmesi. Yaklaşık 20 bin metrekare yürüyüş yolu, 2 bin metrekare kapalı alandan oluşan bir şelalenin de olduğu bir binayı ve tesisleri de inşallah 2023 yılı sonunda tamamlayarak vatandaşlarımızın hizmetine açmayı planlıyoruz. Böylece Akyokuş, Konya'nın en önemli cazibe merkezlerinden birisi haline gelecek." açıklamalarını yaptı.

"ŞEHRİN KALBİNDE 108 BİN METREKARELİK YENİ BİR YEŞİL ALAN KAZANDIK"

Konya Modeli Belediyecilik anlayışıyla yaptıkları yatırımlarla Türkiye Yüzyılı vizyonunu katkı sağlarken şehrin çehresini değiştirdiklerini ve Konya'yı güçlü yarınlara hazırladıklarını kaydeden Başkan Altay, eski stadyum alanında şehre kazandırılan Millet Bahçesi'nde de incelemelerde bulunarak, "Bu alanın arsası Büyükşehir Belediyemiz tarafından TOKİ'ye devredildi ve TOKİ tarafından bu güzel tesisler inşa edildi. Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum'a ve TOKİ Başkanımız Ömer Bulut'a teşekkür ediyorum." dedi.

Millet Bahçesi'nin şu anda Konya'nın en yoğun kullanılan park alanlarından birisi olduğunu paylaşan Başkan Altay, "İçinde Millet Kütüphanesi'nin bulunduğu, restoran ve kafeteryanın, yürüyüş yollarının, spor alanlarının bulunduğu, şehrin kalbinde 108 bin metrekarelik yeni bir yeşil alan kazanmış olduk. Aslında burası, belki milyarlarca lira edecek değere sahip bir arazi ama vatandaşımızın kullanımına açılarak, özellikle gençlerimiz ve çocuklarımız için yeni bir cazibe alanına dönüştü. Burada aynı anda Konya Ulu Camii'nin inşaatı da hızla devam ediyor. Böylece tam bir kompleks olarak şehrimize hizmet verecek. Bildiğiniz gibi burası Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın toplu açılış töreninde açılarak vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. Bahar aylarıyla birlikte mevsimlik çiçeklerle burası şehrin yeni cazibe alanı olacak." cümlelerini kullandı.

Seyirci kapasitesi 105 bine çıkacak
Stadyumun yenilenmesi ile birlikte seyirci kapasitesi 105 bine çıkacak. Kısmen kapanacak olan stadın çatısına ise güneş panelleri yerleştirilecek. Çok daha modern bir görünüm kazanacak olan Spotify Camp Nou, dünya futbolunda bir çekim merkezi olmaya devam edecek.

Nou Camp stadının yenileme işi Limak'a emanet

Dünyanın en büyük spor kulüplerinden birisi olan FC Barcelona, ünlü stadı Spotify Nou Camp'ın yenilenmesi işi için Limak ile kontrat imzaladı. Sözleşmeye göre yenileme çalışmaları liglerin bitmesinin ardından Haziran ayında başlayarak 3 yıl içinde tamamlanacak. FC Barcelona yönetimi, yenileme çalışmaları için Limak'ın seçtiğini 9 Ocak 2023 tarihinde açıklamıştı.

Barselona şehrinin ikonik yapılarından birisi olan Spotify Camp Nou'nun yenileme

çalışmaları devam ederken futbol takımı 1 yıl süreyle maçlarını başka bir sahada oynayacak. Sözleşmeye FC Barcelona adına Kulüp Başkanı Joan Laporta imza koyarken, Limak adına imzayı Nihat Özdemir attı.

Barselona'da gerçekleştirilen imza töreninde konuşan Limak Holding Onursal Başkanı Nihat Özdemir, tüm Barselonalıların sahip olmaktan gurur duyacağı bir tesisi ortaya çıkarmaya kararlı olduklarını söyledi.

MentalUP'tan 15 farklı pazarda 5 milyon yeni kullanıcı

Türk Telekom'un kurumsal girişim sermayesi şirketi TT Ventures ile ortak olduğu MentalUP, hizmetlerini yeni pazarlara sunmaya devam ediyor. Türkiye'nin ve dünyanın en başarılı eğitim girişimleri arasında gösterilen MentalUP, 2022 yılında 15 farklı pazarda 5 milyon yeni kullanıcı edinirken, ürün portföyüne çocuklar için güncel etkinlik ve yarışmaların bulunduğu 'Event Center' isimli yeni bir modül ekledi.

TT Ventures Genel Müdürü Muhammed Özhan; "MentalUP, 2022 yılında aralararın

da Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Avustralya, Kanada, İngiltere gibi ülkelerin de bulunduğu 15 farklı ülke pazarında 5 milyon yeni kullanıcıya hizmet vermeye başladı. Fark yaratan çalışmalarına destek olmaktan gurur duyuyoruz" dedi.

İpekyol çalışanları Bahçeşehir'den eğitim alacak

Bahçeşehir Üniversitesi, BAUGO ve İpekyol iş birliğiyle düzenlenen eğitim programı ile İpekyol Mağaza çalışanları 1 yıl sürecek akademik gelişim programına katılacak. Mağazacılık sektöründe nitelikli eleman yetiştirme ve yetiştirdiği nitelikli çalışanı istihdam etme odaklı program, İpekyol Satış Akademisi, Bahçeşehir Üniversitesi ve BAUGO iş birliğiyle hibrit eğitim olarak tasarlandı. Eğitim programının tanıtım toplantısında konuşan İpek-

yol CEO'su Uğur Ayaydın, çalışma hayatının günümüz koşullarında her alanda olduğu gibi eğitimle daha iyi bir noktaya geldiğine dikkat çekerek şunları söyledi: "Mağazacılık sektöründe sirkülasyon çok hızlı. Bu mesleği seçen arkadaşlarımızın gerekli eğitimlerle kariyer yollarında emin adımlarla ve bilinçli bir şekilde ilerlemelerini arzu ediyoruz. Çalışanlarımızı eğitim alanında destekleyerek, toplumsal sürdürülebilirliği de sağladığımıza inanıyoruz."

MR. D.I.Y. Ankara'da ilk mağazasını açtı

Dünyanın en büyük yapı market perakendecilerinden MR. D.I.Y., Türkiye'deki 39'uncu, Ankara'daki ilk mağazasını Next Level AVM'de açtı. JLL Türkiye tarafından yönetilen ve marka karmasını sür-

li çeşitlendirerek ilklere de ev sahipliği yapan Next Level Alışveriş Merkezi Ankara'ya ilk kez giren MR. D.I.Y. mağazasıyla ziyaretçilerini karşılıyor. Marka, "Daima uygun fiyat" ilkesiyle geniş ürün yelpazesi sunuyor.

Nilgün ÖZDEMİR

Hannover Messe Fuarı, bu yıl 17-21 Nisan 2023 tarihleri arasında global arenadan 4 bini aşkın katılımcı firma ve 100 binin üzerinde ziyaretçiye ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor.

Almanya merkezli fuar düzenleyicilerinden biri olan Deutsche Messe AG tarafından organize edilen Hannover Messe Fuarı, bu yıl "Endüstriyel Dönüşüm-Fark Yaratan Teknoloji" teması ile gerçekleşecek.

Fuarda, Otomasyon ve Akıllı Sistemler, Dijital Ekosistemler, Enerji Çözümleri, Mühendislik Çözümleri, Geleceğin Merkezi, Basınçlı Hava & Vakum ve Global Pazarlar & İş Dünyası olmak üzere yedi ürün grubu sergilenecek. Sektördeki başlıca eğilimlerin arasında; Endüstri 4.0, dekarbonizasyon, yapay zeka ve makine öğrenimi, enerji yönetimi ve hidrojen & yakıt hücreleri yer alıyor.

Fraunhofer ve Karlsruhe Teknoloji Enstitüsü (KIT) gibi tanınmış araştırma enstitüleri, geleceğe yönelik endüstriyel çözümler tasarlarırken çeşitli teknoloji alanlarında 300'den fazla startup, yenilikçi potansiyele sahip inovasyonlarını fuarda sergileyecek.

Türkiye'den, alanında öncü sektör temsilcileri de bu önemli organizasyona İstanbul Ticaret Odası (İTO) öncülüğünde milli katılım sağlayacak.

Türkiye'den 170'in üzerinde firma katılıyor

Toplantıda konuşan Hannover Fairs Turkey Fuarcılık Genel Müdür Yardımcısı Belkis Ertaşkın, Hannover Messe Fuarı'nın her yıl endüstrinin liderlerini, satın alma uzmanlarıyla Almanya'nın Hannover şehrinde bir araya getirdiğini söyledi. Dünyanın dört bir yanından gelen katılımcı ve ziyaretçileri buluşturan bu fuarın bu yıl 76'ncı kez düzenleneceğini belirtti.

Ertaşkın, dünyanın farklı kıta ve ülkelerinden 4 binden fazla katılımcının yer alacağı Hannover Messe Fuarı'nda bu yıl İstanbul Ticaret Odası (İTO) desteği ve Hannover Fairs Turkey organizasyonu ile Türkiye'den 170'in üzerinde firmanın katılım sağladığını kaydetti.

Türkiye'nin, Hannover Messe'de iki yılda bir yer alan Basınç-

lı Hava ve Kompresör alanında en büyük uluslararası katılımcı statüsünde yer aldığını söyleyen Ertaşkın, "Fuarda aralıklı olarak işlenen bu sektörde lider firmalar yüksek katılım gösterirken, son yıllarda yaptığı önemli ataklarla Türkiye öne çıkıyor. Elektrik enerjisi kullanımının uygun olmadığı ya da tehlikeli olduğu ortamlarda, üretim ve servis sektörü gibi çeşitli sektörlerde kullanılan ve depolanabilen basınçlı hava enerjisini üreten bu teknolojiler konusunda sürekli olarak yeni teknolojiler üreten Türk firmaları fuarda satın alma profesyonellerinin ilgisini çekiyor" dedi.

Partner ülke Endonezya

Hannover Messe'nin karmaşık üretim süreçlerinin dijitalleştirilmesi ve karbon ayak izinin azaltılması gibi başlıklarla öne çıktığını söyleyen Hannover Messe Global Direktörü Hubertus von Monschaw, katılımcıların günü-

müz ve yarının endüstrisi için teknolojik çözümler sunmasına ve bu çözümleri ziyaretçilerle paylaşılmasına olanak tanıdığını belirtti.

Fuarın yoğun konferans programında Endüstriyel Dönüşüm, Endüstri 4.0 ve Teknoloji Transferi Aşaması gibi birçok önemli başlıkların yer alacağını bildiren Monschaw, ayrıca yüksek veri hızıyla kablosuz network iletişimini mümkün kılan 'Endüstriyel Kablosuz ve 5G Aşaması' başlığının bulunduğunu kaydetti.

Bu yıl partner ülkenin son yıllarda yakaladığı başarılı ihracat grafiği ile dikkatleri üzerine çeken Endonezya olacağını açıklayan Monschaw, "Fuar boyunca katılımcı ve ziyaretçiler, ihracatta yüzde 40'tan fazla artış yakalayarak 230 milyar dolar seviyelerine gelen ve bu başarıyı sürdürmekte kararlı olan Endonezya'yı daha yakından tanıma fırsatı bulacaklar" dedi.

İTO Yönetim Kurulu Üyesi Salih Sami Atılğan:

"Türk sanayisi fuarlarla büyüyor"

Türkiye sanayisinin giderek büyüdüğünü söyleyen İTO Yönetim Kurulu Üyesi Salih Sami Atılğan, Hannover Messe'nin büyümede önemli katkılarının olduğunu söyledi.

Diş pazarlar ve uluslararası ilişkiler deyince akla ilk önce fuarların geldiğini belirten Atılğan, "Bu bağlamda İTO olarak milli katılım organizasyonlarına da büyük önem atfediyoruz. Bu sene 76'ncısı düzenlenecek Hannover Messe Fuarı da özellikle dövme ve döküm ürünleri yan sanayi, enerji, lojistik, hidrolik, pnömatik sektörlerinde dünyaca ünlü bir fuar ve biz de 1992 yılından bu yana bu fuara iştirak ediyoruz" dedi.

Fuara daha önce 'partner ülke' olarak katılma tecrübesi yaşadıklarını hatırlatan Atılğan, şöyle konuştu: "Geçen sene, Hannover Messe Türkiye milli katılım organizasyonunu dört salonda toplamda bin metrekare alanda 49 katılımcının iştiraki ile gerçekleştirdik. Ne mutlu ki bu sene çok daha büyük bir talep oldu, fuar idaresinden ekstra yer talep ettik ve bin 800 metrekarelik bir alanda yer alacağız. Güncel katılımcı sayımız ise 82. Bu sene de çok verimli bir organizasyona imza atacağımıza ilişkin güvenim tam" dedi.

'Alya 4 Mevsim' projesinde iki bloğun inşaatı tamamlandı

BOSS4 Gayrimenkul'ün Esenyurt'ta hayata geçirdiği 'Alya 4 Mevsim' projesinde iki bloğun inşaatı tamamlandı. Toplam dört blokta 217 daireden meydana gelen projede dairelerin yüzde 35'inin de satışı gerçekleşti. BOSS4 Gayrimenkul, toplam dört blok olarak planlanan 'Alya 4 Mevsim' projesinde iki bloğun inşaatını tamamladı. Bloklarda ince işler devam ederken projenin yüz-

de 35'inin de satışı gerçekleşti.

Toplam 100 milyon TL'lik yatırımla hayata geçen proje ve geldiği son durum ile ilgili bilgi veren BOSS4 Gayrimenkul Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Akkuş, projenin yatırıma ve oturma uygun olarak planlandığını belirtti. Akkuş "Aile konseptinde tasarladığımız projemizde binalar 11'er katlı dört adet bloktan meydana geliyor. İki bloğun kaba in-

şaatı bitti. Toplam 217 daireden oluşan 'Alya 4 Mevsim', 6 bin 579 m2 arsa alanı ve 39 bin 695 m2 toplam inşaat alanı üzerinde yükseliyor. Yüzde 35'i satılan projemizin metrekare fiyatları 30 bin TL'den, daire fiyatları ise 3 milyon TL'den başlıyor. Projemizi 29 Ekim 2023'te teslim etmeyi planlıyoruz ancak erken teslim geleceğimize uygun olarak, bu tarihi daha da öne çekebiliriz" dedi.

Demirkent
ÖDÜLLERİ

sahiplerini bekliyor

*Demirkent Eğitim ve Araştırma Vakfı tarafından düzenlenen
Demirkent Ödülleri 02 Mart 2023 tarihinde sahiplerini bulacak.*

*“İletişim”, “Tarih” ve “Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı” olmak üzere üç ana dalda
verilecek ödüller için 27 Ocak 2023 - 10 Şubat 2023 tarihleri arasında başvurular alınacaktır.*

İLETİŞİM ÖDÜLLERİ:

- Yazılı Medya
- Görsel Medya
 - a- Güncel Programlar
 - b- Belgeseller
 - c- Haberler
 - d- Yarışma Programları
- İşitsel Medya
- Dijital Medya (Sosyal Ağ)

TARİH ÖDÜLLERİ:

- 2020-2022 yılları arasında bilimsel metotlara uygun olarak
tamamlanmış yüksek lisans veya doktora tezleri ya da araştırma eserleri

SOSYAL FARKINDALIK OLUŞTURULMASINA KATKI ÖDÜLLERİ:

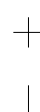
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Görsel medyada)
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Dijital medyada)
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Yazılı medyada)

Başvuruda bulunmak isteyen katılımcılar
<https://www.demirkentegitimvakfi.com/odulbasvuruformu/> ya da
“0 212 285 11 03” numaralı telefonda detaylı bilgi alabileceklerdir.
Basılı olarak başvuruda bulunmak isteyen katılımcılar projelerini;

DEMİRKENT EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI
Demirkent Ödülleri Genel Sekreterliği
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cd. No: 37 – 4
Sarıyer / İstanbul adresine gönderebileceklerdir.

Demirkent
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI

%80

Ülkemizde, 2005-2015 yılları arasında yüzde 60 artan elektrik talebinin, 2030'a kadar yüzde 80 daha artması bekleniyor.

Hazırlayan: Başak Nur GÖKÇAM

1 Şubat 2023 • ÇARŞAMBA

DÜNYA sürdürülebilirlik

Yuvam Dünya İklim Akademisi ile iklim dostu nesiller yetiyecek

Küresel bir sorun haline gelen iklim değişikliğinin, yeni dünya neslinin hikâyesini ne yönde değiştireceği büyük bir merak konusu haline geldi. Gelecekte bizi neyin beklediğine ilişkin tahminler her geçen gün ürküten verilerle artsa da, iklim meselesi konusunda her yaşa hitap edecek bir mücadele rotası belirlemek şart. Bu alandaki eksikliği hissedenden Yuvam Dünya Derneği, iklim sorunu ile baş etme becerisini geliştirmeyi amaçlayan 'İklim Akademi'sini hayata geçireceğini duyurdu.

Teorik ve pratik içeriklerle beraber saha çalışmalarının da içinde yer aldığı Yuvam Dünya İklim Akademisi, doğayla yeniden bağ kurulmasını amaçlayan eğitim programları düzenleyecek. İklim meselesi, psikoloji, tıp, ormancılık gibi birçok alanda çeşitli çalışmalara imza atan akademide, Bilim Kurulu ile disiplinler arası uzmanlar öncülüğünde eğitim sağlanacak. Akademî'nin temel meselesi ise iklim sorunlarıyla mücadelede hem bugünün hem de geleceğin nesillerini güçlendirmek var.

Ebeveynlerle buluşuyor

İklim Şampiyonları Programları ile hem gençlere hem de çocuklara iklim kriziyle baş etme becerileri kazandıran dernek, ayrıca iklim sorunuyla nasıl baş edilebileceğine ilişkin de rehberlik görevini üstleniyor. Öte yandan Yuvam Dünya Derneği, 'sürdürülebilirlik' temelinde düzenlenen iklim seminerleri ile hem üniversite öğrencileri hem de ebeveynlerle buluşuyor.

Yaklaşık 40 bin kişiye ulaşıldı

2020-2022 yıllarında verdiği eğitimlerle 40 bine yakın kişiye ulaşan Yuvam Dünya Derneği, Kurumsal Kültür Dönüşümü programıyla da kurum çalışanları ve aileleriyle farklı alanlarda çeşitli eğitimler gerçekleştiriyor. Bu eğitimlerde, iklim krizi, sürdürülebilirlik, sıfır atık yaşam, sürdürülebilir finans ve döngüsel ekonomi konularında uzun soluklu davranış değişikliğinin sağlanmasının üzerinde ayrıca duruluyor.

Sıcak hava göçmen kuşları küstürdü

Havasıcaklığının mevsim normalleri üzerinde seyretmesi, göçmen kuşların sayısının azalmasına neden oldu. Kuş Bilimci Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Kaya, bazı kuşların artık Türkiye'ye gelmediğini, bazılarının da az sayıda geldiğini söyledi. Küresel boyutta etkilerini gösteren sıcak hava ve kuraklık, göçmen kuşları da etkiledi. Trakya Üniversitesi (TÜ) Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Kuş Bilimci Dr. Mustafa Kaya, "İklim değişikliği nedeniyle kış göçmeni kuşlardan yaban kazları ülkemize gelmez oldu" dedi.

Eskiden binlerce gelen ördeklerin, flamingoların, kuğuların, şimdi çok az sayıda geldiğini belirten Kaya, "Bunun nedeni kuzeyde, Tuna Nehri çevresinde önemli sulak alanlar var. Orada soğuk olmadığı için sulak alanlar donmuyor. Kaz, ördek, kuğu gibi göçmen kuşlar da her türlü besin ihtiyacını karşılayabiliyor. Oldukları yerde besleniyor, barınıyor ve üreyebiliyor. Bu nedenle göç etme gereği de duymuyor" diye konuştu.

Leyleği havada göremeyeceğiz

Hava sıcaklığının mevsim normalleri üzerinde oluşu nedeniyle leyleklerin de göç etme gereği duymadığını belirten Kaya, "Az sayıda da olsa Balkanlar üzerinden Türkiye'ye giriş yapan ördek ve kuğuların Meriç ve Tuna nehirlerinde bir süre kalıp Meriç Deltası'na ulaşıyorlar" dedi.

İlk panel mart ayında yerleştirilecek

Yerli güneş panelleri kullanılarak oluşturulacak olan GES yatırımında ilk panelin Mart ayında yerleştirileceği bilgisi verilirken, yılda 16 milyon kWh'in üzerinde temiz enerji üretmesi beklenen tesisin Ağustos ayında tamamlanması planlanıyor. ARTA Tekstil yaptığı bu yatırımla Çorlu Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) bulunan fabrikasının tüm elektrik ihtiyacını GES üzerinden karşılamayı hedefliyor. Ayrıca firma, yaz aylarında santralde oluşan üretim fazlası elektriği ise şebekeye verecek.

ARTA Tekstil'den 9 milyon dolarlık GES yatırımı

ARTA Tekstil, yaklaşık 9 milyon dolarlık yatırımla Yozgat'ın Yerköy ilçesinde 110 bin metrekare alan üzerine güneş enerji santrali (GES) kuracak. Projenin Ağustos 2023'te tamamlanması bekleniyor.

ARTA Tekstil, Çorlu Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikasının elektrik ihtiyacını yenilenebilir güneş enerjisi ile karşılamak için güneş enerji santrali kuracağını duyurdu. Şubat ayında başlayacak çalışmaların, Ağustos'a kadar tamamlanması planlanıyor.

Daha yaşanılabilir bir dünya hedefi

Yaklaşık 9 milyon dolarlık yatırımla Yozgat'ın Yerköy ilçesinde 110 bin metrekare alana kurulacak GES projesine ilişkin konuşan ARTA Tekstil Kurucu Ortağı Arif Nalbant, projenin gelecek nesillere daha yaşanılabilir

bir dünya bırakma hedefine önemli bir katkı sunacağını söyledi.

(GES) yatırımı ile Çorlu Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) bulunan fabrikalarının elektrik tüketiminin tamamını sıfır karbon salımı ile yenilenebilir güneş enerjisi santrali üzerinden karşılamayı planladıklarını belirten Arif Nalbant, "Ülkemizin enerjide dışa bağımlılığının azaltılmasına katkıda bulunacak santralimizde yerli üretim güneş panelleri kullanacağız" dedi.

Elektrik tüketiminin yüzde 100'ü yenilenebilir olacak

Bugüne kadar üretim süreçlerinde sürdürülebilirlik odaklı çalıştık-

larını, bundan sonrasında da kullandıkları enerjinin de düşük karbon salımlı, yenilenebilir, çevreye duyarlı yöntemlerle üretilmesini amaçladık-

larını belirten Nalbant, şöyle devam etti: "Isıl enerjimizin yüzde 40'ını yenilenebilir biyokütle ile sağlıyorduk. GES'i devreye alınca elektrik tüketimimizi yüzde 100 oranında yenilenebilir, sıfır karbon salımlı güneş enerjisinden sağlayacağız."

ARTA Tekstil olarak dünyanın geleceğini önemseyen bir firma olduklarına dikkat çeken Nalbant, "Çevresel etkimizi en aza indirme kararımız doğrultusunda, su ve enerji tasarrufu sağlayan kontrol teknolojileri, baca gazı ve atık sudan ısı geri kazanım sistemleri kurmaya ve operasyonel verimliliğimizi artırmak için yatırımlar yapmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Değer Katan Girişimci Kadınlar eğitimlere başladı

ANKAmall AVM, girişimci kadınların destekçisi oldu. Değer Katan Girişimci Kadınlar Programları kapsamında 100'den fazla girişim fikrinin değerlendirildiği projede, 40 girişimci kadına eğitim desteği verilecek. Eğitimler 28 Ocak Cumartesi günü başladı.

ANKAmall AVM tarafından düzenlenen ve girişim fikri olan kadınların katılımıyla gerçekleşen "Değer Katan Girişimci Kadınlar" programı 28 Ocak Cumartesi günü ANKAmall AVM Etkinlik Alanı'nda düzenlenen açılışla hayata geçirildi. Programa, gıda, spor, teknoloji, sağlık, tarım, geleneksel el sanatları ve üretim gibi birçok alanda başvuru oldu.

Eğitim 60 saat sürecek

100'ü aşkın girişim fikrinin değerlendirildiği programda, jüri üyeleri tarafından seçilen 40 kadın girişimci aday; 6 hafta süre ile "markalaşma, ticarileşme, pazarlama, müşteri ilişkileri, satış, motivasyon, web sitesi, şirket kurulumu ve yönetimi" vb. başlıklarda deneyim ve bilgilerin paylaşılacağı ve 60 saat sürecek bir eğitime katılacak.

Projenin açılışında konuşan ANKAmall AVM Müdürü Selin Oktay, "Biliyoruz ki bir toplumda kadın ne kadar etkin ve üretkense toplum o ka-

dar gelişmiştir. Kadınların hayatlarını oluşturan tüm unsurları kontrol altına alıp ustalıkla yönetmeyi bilmelerigerekli" dedi.

Proje ile girişimci ruhu taşıyan ve bu konuda harekete geçmek isteyen fakat ilk adımı atmakta zorlanan kadınların desteklemeyi amaçladıklarını belirten Oktay, "Biliyoruz ki bir toplumda kadın ne kadar etkin ve üretkense toplum o kadar gelişmiştir. Kadınların hayatlarını oluşturan tüm unsurları kontrol altına alıp ustalıkla yönetmeyi bilmeleri gerekiyor" dedi.

5 Mart 2023 Pazar günü sona erecek olan eğitim programına katılım gösteren girişimci adaylarının sertifikaları, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü öncesinde ANKAmall AVM'de gerçekleştirilecek özel bir tören ile takdim edilecek.

Sürdürülebilir kalkınma için sosyal fayda odaklı girişimlere ihtiyaç var

Girişimci kadınların ortaya çıkaracağı yeni ekonomik değerler ve fırsatların, ülkemizin büyüme ve kalkınması konusunda önemli aktör konumunda yer aldığını belirten Oktay, "Bugün kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için, yeni iş modellerine ve sosyal faydaya odaklanan girişimlere ihtiyaç duyulduğunun farkındayız" diye konuştu.

